

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannem i wieczornem, — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, — w dni poświęczone tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmski, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leńiewicz, wszyscy w Poznaniu.

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 550

Poznań, środa dnia 27 listopada 1929

Rok XXIV

Pochód nowej Polski

Znakomite zwycięstwo młodzieży narodowej we wszystkich środowiskach uniwersyteckich w wyborach na VI. Zjazd Ogólny Polskiej Młodzieży Akademickiej jest nowym ujawnieniem kierunku, w jakim idzie młode pokolenie polskie, oraz ideologii, jakiej służy nieugięcie i wiernie. Wczorajsze głosowanie wykazało raz jeszcze, jak wielkie zmiany zaszły i zachodzą w narodzie naszym pod względem ideowym. Ujawniają się one coraz silniej i coraz żywiolowiej w młodych rocznikach, co najlepiej świadczy, że mamy do czynienia z ruchem głębokim i poważnym, którego nikt już nie zdoła zatrzymać i który coraz większą falą rozlewa się po Polsce, by ją wziąć w swe władanie. Współczesna młodzież polska różni się zasadniczo od młodzieży przedwojennej. Student polski przed wojną, był socjalistą, radykałem, wrogiem religii, ateuszem, dziś jest katolikiem i narodowcem. I na to niema rady. Na to nie pomogą żadne perswazyje, czy oddziaływania.

Sfery, które wzrosły w tradycji przedwojennej, które na uniwersytetach szczyliły się czerwienią swoich przekonań, nie mogą zrozumieć tego przewrotu, nie mogą się z nim pogodzić. Twierdzą, że jest to skutek politycznego działania pewnych stronnictw. Są to bardzo powierzchowny. Niewątpliwie student jest obywatelem, a jako taki ma prawo zajmować się sprawami politycznymi i lokować swoje uczucia polityczne tam, gdzie mu nakazuje sumienie i przekonanie. Lecz kto rozumie psychikę młodzieży, ten wie, że tego przekonania nie zdobywa się sztuczkami politycznymi. O stanowisku młodzieży decyduje coś bardziej trwałego i wartościowego: jej dusza.

I tylko dusza tej młodzieży, dusza na wskroś polska, każe jej zajmować takie stanowisko, które doprowadza do rozpaczy ginący świat liberalizmu i materializmu. Pobudką działań młodzieży jest tylko szlachetny patriotyzm. Chce ona zdobyć dla Polski wielkość. A zdrowy instynkt narodowy mówi jej, że wielkość tę zdobędzie, o ile naród będzie się rządził wielkimi zasadami moralnymi i wspaniałą tradycją Chrobrego, o ile będzie w nim panowała praworządność, o ile będzie silny nie tylko ciało, ale duchem, o ile nie będzie rozbita walką klasową, lecz zorganizowanym gospodarzem państwa. Dlatego też młode pokolenie polskie jest tak wrażliwe na próby demoralizowania narodu świadomą propagandą przeciw podstawom życia religijnego i rodzinnego, dlatego staje w obronie ziemi polskiej, dlatego walczy z postępującą judaizacją naszej inteligencji i naszego narodu.

Młodzież ta wykazała, że ma mocny charakter. Idzie za wskazaniami jasnymi i zdecydowanymi. Brzydzi się mętłą ideologią, a raczej brakiem ideologii. Dąży tam, gdzie hasła moralne nie są tylko szyldami. Jeżeli ktoś przypuszcza, że młodzież ta pójdzie na lep frazesu i obłudy, ten dozna zawodu zupełnego. Młodzież narodowa walczy z otwartą przyłbicą. Nie zwykła uderzać w plecy i w ciemnościach. Gaszenie światła, rzucanie pocisków dymnych pozostawia

Zwycięstwo młodzieży narodowej

Świetne zwycięstwo obozu narodowego w Krakowie

Kraków, 27. 11. (Tel. wł.) W wyniku wczorajszych wyborów na zjazd ogólny - akademicki obóz narodowy odniósł świetne zwycięstwo.

Na wszystkich wyższych uczelniach Krakowa t. j. Uniwersytecie Jagiellońskim, Akademii Górniczej i Akademii Sztuk Pięknych oddano ogółem głosów 2513.

Lista Młodzieży Wszechpolskiej i Korporacji związkowych zdobyła 2009 głosów i 12 mandatów na ogólną liczbę 15.

Dokładne wyniki z Wilna

Wilno, 27. 11. (Tel. wł.) Dokładne wyniki wyborów na zjazd ogólny-akademicki w środowisku wileńskim przedstawiają się następująco:

Ogólna liczba oddanych głosów wynosi 1077. Z tego lista Młodzieży Wszechpolskiej nr. 1 uzyskała 560 głosów (nie 500, jak poprzednio podano) i 3 mandaty na ogólną liczbę 5, lista „Odrodzenia“ nr. 2, popierana przez „sanację“ — 409 głosów i 2 mandaty, lista Wileńskiego Koła Międzykorporacyjnego nr. 3 — 108 głosów, bez mandatu.

Gdańsk wysyła na zjazd samych narodowców

Gdańsk, 27. 11. (Tel. wł.) Z powodu zgłoszenia tylko jednej listy kandydatów na zjazd ogólny - akademicki, wybory w środowisku gdańskim nie odbędą się.

Tymczasowe wyniki ogólne — Młodzież Wszechpolska i korporacje związkowe zdobyły trzy czwarte wszystkich mandatów — Druzgocąca kłeska „sanacji“

Warszawa, 27. 11. (Tel. wł.) Według tymczasowych wyników ze wszystkich środowisk uniwersyteckich podział mandatów na zjazd ogólny-akademicki przedstawia się następująco:

Młodzież Wszechpolska i Korporacje związkowe 77 mandatów na ogólną liczbę 104, „Odrodzenie“ 16 mandatów, drobne ugrupowania centrowe 2, ludowcy 1, „sanacja“ 8.

Kraków w obronie ziemi

Kraków, 27. 11. (Tel. wł.) — Dnia 25 b. m. odbyło się w Krakowie wielkie zebranie protestacyjne przeciw umowie likwidacyjnej, zwołane przez Stronnictwo Narodowe, Młodych Obozu Wielkiej Polski, Narod. Org. Kobiet, Zw. Hallerczyków oraz Młodzież Wszechpolską.

Po zagajeniu przez p. kuratora Sikorę zabrał głos prof. Winiarski, który w dłuższym przemówieniu scharakteryzował niesłychaną krzywdę, wyrządzoną polskości przez wspomniany układ. Ścisłe rzeczowe wywody referenta, poparte wielkim materiałem statystycznym, poruszyły głęboko zebranych, wśród których odywały się ostre słowa protestu. Wskazaniem na pewną analogię między tem osłabianiem polskości na Zachodzie, a fatalnymi metodami, stosowanymi we Wschodniej Małopolsce, za-

tym, którzy lubują się w tak rycerskich metodach walki. Zachowuje wobec tych prowokacji spokój i zimną krew, bo jest pewna swej siły i swego zwycięstwa. Ale można zrozumieć jej goręć, gdy wzamian za jej patriotyczne stanowisko, wzamian za jej twardą obronę, nie czego innego tylko zasad, wzamian za jej ciężką narodową, z której państwo będzie tylko czerpało moc, rzuca się jej zarzut antypaństwowości. Można zrozumieć jej oburzenie, gdy się jej zarzuca „awanturnictwo“ i „brak kultury“, choć metody manifestacji młodzieży narodowej nigdzie nie przekroczyły miar powszechnie przyjętych w świecie akademickim, a jednocześnie nie ma się słów potępienia dla skandalicznych

Wspólna lista „Odrodzenia“ i „sanacyjnej“ „Myśli Mocarstwowej“ — 504 głosy i 3 mandaty (z tego 2 przypadły „Odrodzeniu“, 1 „mocarstwowcom“).

Jest to wynik świetny, gdy się zwąży, że uczelnie krakowskie były dotychczas domeną „sanacji“. Ze strony komitetu wyborczego listy nr. 1 liczone na najwyżej 10 mandatów, tymczasem uzyskano 12.

Wszyscy kandydaci tej listy w liczbie 3 są narodowcami. Są to studenci politechniki gdańskiej.

Oznacza to w porównaniu do wyborów z r. 1927 — znaczny przyrost mandatów Młodzieży Wszechpolskiej i Korporacji związkowych, poważny spadek mandatów „Odrodzenia“ i druzgocąca kłeska „sanacji“.

Do wspomnianych 104 mandatów zjazdowych dochodzi jeszcze kilka mandatów organizacji studentów polskich zagranicą.

kończył mówca swój referat wśród nie milknących oklasków.

Po przemówieniu p. Dynowskiej w imieniu Nar. Org. Kobiet, złożył kierownik wojewódzki Młodych Obozu Wielkiej Polski p. mgr. Łęgowski deklarację, w której oświadczył, że zawieranie „podobnych umów niezgodne jest z polityką wielkiego narodu i że Młodzi takiej „mocarstwowej“ polityki nigdy nie uznają.

Przemawiali jeszcze pp. prof. U. J. Konopczyński oraz prezes St. Rymar, poczem ten ostatni odczytał rezolucję, domagającą się w pierwszym rzędzie opublikowania pełnej treści umowy, oraz wzywającą izby ustawodawcze, by pod żadnym pozorem układu nie ratyfikowały. Rezolucja została wśród burzy oklasków jednomyślnie przyjęta.

metod młodzieży „sanacyjnej“ i całej jej działalności, której nici sięgają znanych ogólnie czynników. Jest rzeczą smutną, że tę podwójną moralność, stosowaną wobec całego kraju, przeszedł się na teren młodzieży, o którego czystość etyczną winni dbać wszyscy.

Rozumiemy ból socjalistów, rozumiemy żal obozu „sanacyjnego“. Przykro jest patrzeć w przyszłość bezpotomną. Ale przewroty ideowe nie są do powstrzymania. Prędzej, czy później trzeba przed nimi skapitulować. Wszelkie próby nacisku, czy oporu wykażą tylko słabość zmuszających prądów, które usunąć się muszą. Nadchodzi nowa Polska. Będzie to Polska katolicka i narodowa. Będzie to wielka Polska.

Wojna na Dalekim Wschodzie

Na Dalekim Wschodzie sytuacja wojenna z dnia na dzień się zaostrza, a operacje obu armij zataczają coraz szersze kręgi. Oddziały rosyjskie, pozostające pod dowództwem Bluechera, posuwały się w ciągu ostatnich kilku dni o 150 kilometrów w głąb Mandżurji, rozbrajając przytem większą liczbę żołnierzy chińskich. Ofensywa sowiecka prowadzona jest w kierunku z zachodu na wschód w rejonie, graniczącym z terytorjum mongolskim, na którym działają oddziały sprzymierzony z Sowietami armji mongolskiej. Posuwającym się naprzód oddziałom rosyjskim Chińczycy stawiali nieznaczny opór, czem też wytłumaczyć sobie należy stosunkowo szybkie tempo operacji. Wojska sowieckie po obsadzeniu stacji pogranicznej, Mandżurja w ciągu 24 godzin posuwały się o 100 kilometrów naprzód, zajmując Chalar, stanowiący pierwszy punkt obronny armji chińskiej.

Stacja Mandżurja była w chwili obsadzenia jej przez bolszewików prawie całkowicie zburzona. Stacja ta zarówno podczas wojny domowej w r. 1919, jak i w pierwszych dniach obecnego konfliktu rosyjsko - chińskiego, była widownią krwawych bojów. Prawie wszystkie gmachy i domy mieszkalne zostały spalone, względnie zbombardowane przez nieprzyjacielską artylerię.

Obecna ofensywa rosyjska przygotowywana była od dłuższego czasu. Z przemówień sowieckich działaczy wojskowych, wygłoszonych z racji niedawnej dwunastej rocznicy rewolucji bolszewickiej, wynikało jasno, że armja rosyjska niebawem przejdzie do ofensywy. W szczególności ostatnie przemówienie Bluechera nie mogło pozostawić eo do tego żadnych wątpliwości.

Wojna rosyjsko - chińska, choć nikt jej oficjalnie nie wypowiedział, istnieje de facto. Bluecher, który obecnie planowo posuwa się naprzód, wykorzystał dla swej akcji chwilę, kiedy wewnątrz Chin wybuchły nowe zamieszki i koła rządowe zmuszone były uwagę swą zwrócić na front wewnętrzny, zaniebując tem samem do pewnego stopnia front zewnętrzny na pograniczu z Rosją.

Armja rosyjska na Dalekim Wschodzie otrzymała w ostatnich czasach mnóstwo nowych materiałów wojennych w postaci czołgów, samolotów, traktorów itp. Dzięki temu udoskonaleniu technicznemu udało się bolszewikom bez specjalnie wielkich ofiar zająć z łatwością około 200 kilometrów kolei Wschodnio - Chińskiej, która jest, jak wiadomo, powodem zatargu, wskutek wyrzucenia przez Chińczyków urzędników rosyjskich, zarządzających linją kolejową.

Nankin i Sowiety zasadniczo zgadzały się wówczas na wszczęcie rokowań, lecz Moskwa stawiała za warunek ich rozpoczęcia powrót do status quo, czyli przyjęcie z powrotem urzędników rosyjskich. Wezwania p. Brianda w imię paktu Kellogga do zachowania pokoju nie odniosły skutku. Na granicy chińsko - rosyjskiej toczyły się ciągle starcia, wreszcie gdy wybuchły nie bez udziału zapewne Sowietów nowe walki domowe w Chinach, rozpoczęła się ofensywa Bluechera.

Władcy Nankinu Czang-Kaj-Szekowi, walczącemu ze zbuntowanym Teng-Yu-Liang, nie pozostało nic innego jak prosić o pomoc mocarstwa. Pozycja Chin znowu doznała więc osłabienia. Ich akcja o rewizję traktatów kapitulacyjnych na zasadzie art. 19 paktu Ligi Narodów przedstawia się niepomyślnie. A Rosja coraz więcej wciągana jest w wir spraw azjatyckich, coraz więcej odciągana jest od zachodu.

O właściwą ocenę układu likwidacyjnego

Pod powyższym tytułem pomieścił „Dziennik Poznański” artykuł p. Józefa Górskiego, będący niejako odpowiedzią na mój artykuł o prawie odkupu osad rentowych w „Kurjerze Poznańskim” z 18 b. m. Autor zarzuca mi, że podane tam cyfry „nie są zgodne z rzeczywistym stanem rzeczy”. Wobec tego wykaże, że cyfry moje są słuszne.

Chcąc ustalić w przybliżeniu liczbę osad, których odkupu rzekliśmy się w umowie z Niemcami, odjąłem z ogólnej liczby 21 784 osad rentowych, utworzonych przez pruską Komisję Kolonizacyjną, liczbę około 9 850 osad, jakie przeszły w ciągu ostatnich 10 lat w ręce polskie. Tym sposobem otrzymałem mniej więcej 12 000 osad. Taką też liczbę podała prasa polska i zagraniczna niemiecka i na taką liczbę ostatecznie wszyscy się zgodzili.

P. Górski oświadcza, że Komisja Kolonizacyjna utworzyła nie 21 784, lecz 34 834 osady rentowe, z czego jednak — jak sam zaznacza — 736 osad nie oddano jeszcze osadnikom w posiadanie, a 12 314 osad należało do kategorii t. zw. osad umocnionych. Zajmijmy się teraz bardzo nieskomplikowanymi działaniami arytmetycznymi: dodajmy mianowicie 736 do 12 314, a otrzymamy 13 050; odejmijmy następnie 13 050 od 34 834, a będziemy mieli 21 784, t. j. ściśle tyle osad, ile ja wskazałem. Cała różnica polega na tem, że ja przyjąłem za punkt wyjścia dla moich obliczeń wyłącznie tylko osady rentowe, utworzone przez Komisję Kolonizacyjną, ale nie umocnione, podczas gdy p. Górski dodał do tego jeszcze 13 050 osad umocnionych i nie oddanych w posiadanie.

DDla informacji wyjaśniam, że zwykłe osady rentowe, tworzone przez Komisję Kolonizacyjną, należy odróżniać od osad umocnionych za pośrednictwem Mittelstandskasse w Poznaniu i Bauernbanku w Gdańsku, gdyż warunki kontraktowe jednych i drugich znacznie się różnią od siebie (wzorami tych kontraktów mogą służyć p. Górskiemu). Dlatego nie uważałem za możliwe, mieszając przy obliczeniach te dwie kategorie osad, jak to uczynił p. Górski. Liczbę 21 784 osad rentowych podaje także prof. W. Schramm w swoim dziele: „Targ ziemią w województwach poznańskim i pomorskim” (str. 126), ale i on również daleki jest od utożsamiania zwykłych osad rentowych z osadami umocnionymi (ib. str. 129).

Może jednak gdzieś dalej znajdziemy niezgodność moich obliczeń z rzeczywistym stanem rzeczy?

P. Górski twierdzi, że za czasów polskich przeszło w ręce polskie około 23 tysiące osad rentowych (razem z umocnionymi, rzeczywiście tyle wypadnie), że 23 000 osad odlicza od ogólnej liczby 34 578 osad kolonizacyjnych i w rezultacie sam przyjmuje, że w rękach niemieckich pozostaje jeszcze około 12 000 osad, t. j. tyleż, ile ja wskazałem.

Wreszcie przechodzę do ostatniego jego zarzutu, do twierdzenia, jakoby podana przez „Kurjer Poznański” — t. zn. w danym razie przeze mnie — cyfra 300 osad, przejętych w ciągu ostatnich 10 lat w drodze zastosowania odkupu, była „zupełnie z palca wyszana”.

Nie mam zaszczepić znać p. Górskiego, ale choćbym go nawet znał jak najbliższej, nigdy nie pozwolił sobie na twierdzenie, iżby podawane przez niego wiadomości były wyszane z palca. Uważałbym to bowiem za obrazę dla niego i za ujmę dla siebie samego, że nie potrafiłem zachować miary w polemice, prowadzonej zapomocą słowa drukowanego. Jeśli wchodzi z kimś w polemikę, to uważam go za godnego tego, stawiam go na wysokim poziomie, odnoszę się do niego z całym należnym mu szacunkiem. Dlatego jestem przeciwnikiem używania w prasie jaskrawych i dosadnych wyrażań; dlatego z zasady nie odpowiadam np. na skierowane do mnie brutalne, a często wprost ordynarne zaczepki niemieckie. Ubliziałbym samemu sobie.

Więc i w danym wypadku nie będę twierdził, iż p. Górski wyszał sobie z palca wiadomość, jakoby liczbą odkupionych osad nie przekraczała kilkunastu. Twierdzię tylko, że się omylił. Prawdopodobnie uwzględnił tylko te osady, w których dokonano już przepisania w księgach wieczystych tytułu własności na skarb państwa, natomiast zapomniawszy, czy też nie wiedząc — może nie jest prawnikiem, — że na zasadzie § 497 kod. cyw. „odkup uważa się za dokonany z chwilą, gdy sprzedawca (skarb państwa) oświadczy kupującemu (osadnikowi), że wykonuje prawo odkupu”. Oświadczenie to można przesłać nawet listem poleconym, ponieważ nie wymaga formy, przepisanej dla umowy kupna. Wypadków dokonania w ten właśnie sposób prawa odkupu było do kon-

ca 1926 roku w jednym tylko województwie poznańskim 178, obszar 1984 ha. Byłem bardzo ostrożny, twierdząc, że do chwili obecnej w obydwóch województwach dokonano odkupu mniej więcej w 300 wypadkach.

I jeszcze jedno. W artykule p. Górskiego znajduję słuszne uwagi, że układu polsko-niemieckiego nie należy oceniać jedynie z punktu widzenia sentymentu, że nie wolno wygrywać go dla porachunków wewnętrznych i — jeszcze inne tego rodzaju pożyteczne rzeczy. Przeczytałem raz i drugi mój artykuł i nie przestałem mieć czystego sumienia. Artykuł ten bowiem nie zawiera w sobie żadnych momentów partyjnopolitycznych. Jest to ściśle obiektywna ocena jednej tylko części zawartego układu z punktu widzenia ogólnie pojmowanych polskich interesów państwo-

wych i narodowych. A że ta ocena nie wypadła dodatnio — nie moja w tem wina. Wolalbym, aby było inaczej.

Wobec tego mam wątpliwości, czy to czasami nie p. Górski, głosząc o konieczności zachowania obiektywizmu, sam pierwszy nie łamie własnej zasady i czy mimo swej woli nie ocenia wszystkiego pod kątem widzenia pewnego przedstawienia politycznego.

K. Kierski.

Od redakcji: Od siebie dodamy jeszcze, że p. Górski twierdzi w „Dzienniku Pozn.”, że umowa likwidacyjna „stanowi ze strony Niemiec ostateczne uznanie na Wschodzie powojennego stanu rzeczy”. Kto w to uwierzy? Nawet komunikat rządu polskiego tego nie twierdzi, a po niemieckiej stronie niema jednej żywej duszy, któraby się godziła na takie postawienie rzeczy. Czy nie ubliża się powadze sprawy operowaniem takimi fikcjami wobec własnego społeczeństwa?

wiek zasadniczo odmówiono Niemcom połączenia kwestji Saary z układami haskiemi, to jednakowoż postępuje się tak, jak gdyby tą tezę przyjęto. Senator Millerand z energią podkreślił, iż polityka francuska doprowadziła do takich ustępstw wskutek przyjęcia paktu locarneńskiego, zostawiającego poza nawiasem wschodnie granice Niemiec. W tym bowiem dniu, polityka francuska z pro-aljanckiej, stała się, jeżeli nie francusko-niemiecką, to niemiecko-francuską. Po likwidacji Nadrenji, Niemcy nie omieszkają przeprowadzić Anschlussu i zająć się polskim „korytarzem”. Kto zaś we Francji, powiedział senator Millerand, nie jest zwolennikiem owej polityki niemiecko-francuskiej, to otrzymuje epitet przeciwnika pokoju. Czas jednak stawieć temu czoła, gdyż „zmierzamy ku wojnie pod sztandarem pokoju”.

I. Briares.

Z teki katolickiej bierności

Piszą nam z miasta, co następuje: „Do największych świąt roku kościelnego należy niewątpliwie urocz. Niepok. Poczęcia N. P. M., w tym roku tem znamiennejsza, że łączy się z nią siedemdziesięciopiąta rocznica ogłoszenia przez Piusa IX dogmatu o Niepokalanem Poczęciu. Wielkopolska uczci tę rocznicę przez wybory do sejmików powiatowych, naznaczone przez zespół wydziałów powiatowych subtelnie właśnie na 8 grudnia br.

„Zamiast w skupieniu rozważyć w kościele jedną z najgłębszych tajemnic naszej wiary, pograży się ogromny zastęp katolików w rozgwarze — a może i swarze — wyborczym. Czyżby, zasiadający w wydziałach powiatowych sodalisi, członkowie katolickich organizacji i związków nie mieli odwagi domagać się poszanowania jednego z największych świąt? Dziwny objaw czujności katolickiej!

„Polskie mosty nie cieszyły się w kraju i zagranicą wielką sławą, za to posty. Należy dodać jednak śpiesznie, że ongiś — in illo tempore. Teraz wart Pac pałaca i pałac Paca. Mamy chwielne mosty, np. na Wiśle z drzewa, kołyszące się za byle podmuchem wiatru, niby linja polityczna niektórych kierunków, a posty nasze na tym samym mniej więcej są poziomem. Wystarczy stwierdzić, że są restauracje, które w piątki nie raczą mieć na karcie potraw postnych, że w restauracji pociągów pośpiesznych można często rybę dostać tylko w niedziele, za to w piątek nie pojawi się chociażby ów przysłowiowy na bezrybiu rak.

„Możnaby wymienić szereg restauracji dworcowych, które nie raczą w piątek mieć chleba czy bułek z serem, ale mają je wyłącznie z mięsem, zmuszając poprostu głodnych podróżnych do używania mięsa w post. Co prawda nasuwa się pytanie, czemu to katolicy stanowczo i energicznie nie upomną się o poszanowanie przepisów Kościoła!

„Jeszcze z jednej dziedziny obrazek: Dziwne wiatry — czyżby od wschodu — wieją w samym Poznaniu. Na wschodzie nie chce się oddać kościołów, zabranych przez schizmatyków, u nas usiłuje się zabrać aule, w których odbywają się także nabożeństwa szkolne, na sale gimnastyczne, teatry szkolne itp. Rano nabożeństwo, potem harce gimnastyczne we właściwych strojach, wieczorem teatr, oto nastrój, w którym młodzież ma rozwijać się w duchu religijnym.

„Co mówi na to wszystko katolickie społeczeństwo? Bogu dzięki, że nowe idą czasy, że młodzież zaczyna przeciwstawiać się ogólnej bierności. — Z niej wyjdzie społeczeństwo, które strząśnie z siebie bierność i energicznie pokaże, że Polak — katolik ma dożyć stanu łaskawej tolerancji i żąda praw mu przynależnych.

Sodalis”.

Gra wojenna w Wilnie

Warszawa, 27. 11. (Tel. wł.) — Wczoraj do Wilna przybyli wezwani przez Piłsudskiego generałowie Sosnkowski oraz Dreszer. Wezmą oni udział w odbywającej się grze wojennej. (w)

Teatr świetlny „SŁOŃCE”

Od środy, dnia 27 listopada r. b. codziennie

HRABIA MONTE CHRISTO

wielkie arcydzieło filmowe podług powieści A. DUMASA.

W rolach głównych:

LIL DAGOVER - JEAN ANGELO - BERNARD GOETZKE.

Początek seansów 5, 7, 9. Miejsca numerowane.

Przedsprzedaż biletów od godz. 12—2 w południe.

Rozmowy francusko-niemieckie w sprawie Saary

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”)

Paryż, w listopadzie.

Układy, a jak się ostrożnie mówi rozmowy w sprawie ewentualnego załatwienia pod względem ekonomicznym kwestji Saary, są rozpoczęte. Na czele delegacji francuskiej stoi prawicowy minister robót publicznych, p. Pernot; delegację niemiecką reprezentuje były sekretarz stanu, p. Stimson.

Niemcy bezwzględnie ufają, iż uda się im zlikwidować jeszcze jeden paragraf traktatu wersalskiego.

Przeszło rok temu w Genewie, rząd Rzeszy uzyskał zgodę na zwołanie konferencji, mającej ostatecznie ustalić sprawę odszkodowań, a następnie zając się przedwczesną ewakuacją Nadrenji. Mówiło się wówczas jeszcze o utworzeniu komisji konstatacyjnej i koncyliacyjnej w Nadrenji, poszła ona jednak w zapomnienie. Oprócz tego już Berlin poruszył sprawę Saary. Zarówno jednak nad jeziorem lemańskim, jak w Hadze, rząd francuski nie zgodził się na włączenie tego zagadnienia ściśle francusko-niemieckiego do spraw obchodzących wszystkich sprzymierzonych.

Niemcy oczywiście nie dali za wygrane. Ich taktyka lawirowania o tyle dopięła celu, że wreszcie doprowadzili do owych „rozmów” o sprawie Saary. Na mocy traktatu wersalskiego na terytorjum Saary ma się odbyć plebiscyt, ale dopiero w 1935 r. 800 000 ludności zdecydować wówczas o swoim losie. Będzie ona mogła wybrać pomiędzy zachowaniem obecnego stanu rzeczy, a więc administracją terytorjum przez komisję międzynarodową, złożoną z 5 członków, a sprawowaną z ramienia Ligi Narodów — a przyłączeniem do Francji, albo do Niemiec. Zupełnie natomiast odrębną kwestję stanowi sprawa kopalń Saary, oddanych Francji na własność w drodze odszkodowań za zniszczone kopalnie francuskie przez Niemcy w czasie wojny.

Niemcy dążą teraz do przedwczesnego zlikwidowania tych dwóch odrębnych zagadnień, t. j. pierwszego wyłącznie politycznego i drugiego ekonomicznego. Chcą oni tak manewrować, aby do plebiscytu nie doszło, a równocześnie pragną w jak najdogodniejszy sposób wykupić od Francji kopalnie. W tym celu, prowadzona coraz intensywniej kampanja głosi, że ludność Saary może wypowiedzieć się tylko za przyłączeniem do Niemiec, i że Francja osiągnęła tak wielkie korzyści z eksploatacji węgla saarskiego, że pokryły one zgóry jej straty węglowe z czasów wojny.

Niemcy przez zupełne oswobodzenie terytorjum niemieckiego chcą mieć wolne ręce na Zachodzie. Ale czy są pewni ludności terytorjum Saary? A nuż oświadczy się ona za utrzymaniem status quo? Dzięki bowiem wolności

celnej, zarówno od strony Francji, jak od strony Niemiec, terytorjum to prosperuje nadzwyczajnie. Nie należy zapominać, że wkrojone w Lotaryngię, stanowi ono dla Niemiec ważny punkt strategiczny, celem ewentualnej koncentracji wojsk.

Lewica francuska, karmiąca się mrzonkami pacyfistycznymi, ufa, że ustępstwami okupi pokojowość uczuć germańskich. Zachłanności ich nie zna, albo znać nie chce. Dlatego też podobnie jak oświadczyła się wielokrotnie za przedwczesnym ustąpieniem wojsk w Nadrenji, tak i uważa, że należy usunąć się z Saary. Socjalistom i radykałom wydaje się, iż po tem ostatecznym zwycięstwie nastanie wreszcie wymarzona era idylli francusko-niemieckiej.

W innych natomiast kołach bardziej umiarkowanych, wysuwa się w tej sprawie, ostrożniejszą tezę. Twierdzi się, że o ile posiada się jakiś zastaw, to nie czekając końca jego wygaśnięcia, należy go wymienić, t. j. uzyskać od strony przeciwnej jakieś trwalsze ustępstwo. Poza tem, ponieważ w zagłębiu Saary umieszczono bardzo poważne kapitały francuskie, przeto należy zawczasu zająć się przestudowaniem tego zagadnienia, traktując je jednakowoż wyłącznie z punktu widzenia ekonomicznego. Do tego właśnie celu mają zmierzać obecnie prowadzone rozmowy.

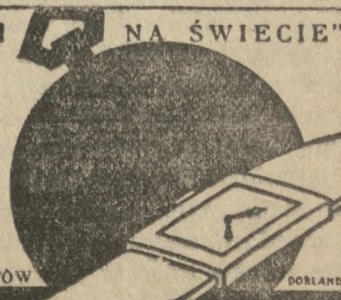
Koła narodowe natomiast nie podzielają tej opinii. Wiedzą one doskonale, że Berlinowi chodzi w pierwszej linii o likwidację polityczną tej sprawy. Dlatego też obecnie prowadzone w Paryżu rokowania są dla nich zupełnie niezrozumiałe i przedwczesne, zważywszy, iż plebiscyt ma się odbyć dopiero za lat 5. Komunikaty półoficjalne co prawda uspokajają opinię, utrzymując, że rozmowy mają jedynie na celu gruntowne zbadanie całości zagadnienia, a nie wyrzeczenie się praw Francji. Po tylu jednakowoż ustępstwach, oświadczenia te spotykają się z dużym sceptycyzmem.

Najbardziej wymownym pod tym względem stało się przemówienie senatora Milleranda, byłego prezydenta Republiki. Oświadczył on na zebraniu swej grupy parlamentarnej, iż jakkol-

• NAJŁADNIEJSZE ZEGARKI NA ŚWIECIE”

TAVANNES
WATCH CO.

W PIERNICH SELEPCACH BRZĘTUSZKI I KLEJNOTÓW

TW 571

Po wyborach akademickich w Poznaniu

Kto został wybrany?

W wyniku wczorajszych wyborów akademickich w Poznaniu wybrani zostali delegatami na VI. Zjazd Ogólny Polskiej Młodzieży Akademickiej:

Z listy narodowej nr. 1: Lisewski Alfons, Gierszewski Roman, Jaroszewski Zdzisław, Nowak Józef, Moskau Antoni, Smoluchowska Eryka, Jagalski Wiktor, Sikorski Józefat, Czerwiński Tadeusz, Banaczyk Władysław, Jankiewicz Heliodor, Kończal Feliks, Goszczyński Apolinary, Gosieniecka Marja — razem 14 osób na ogólną liczbę 15 mand.;

Z listy „sanacyjnej” nr. 2: Witold Androszowski.

Przy rozdziale mandatów do Poznańskiego Komitetu Akademickiego, jako naczelnej reprezentacji studentów Poznania, **wszystkie 7 mandatów** przypadły w udziale **liczce narodowej nr. 1.** Wybrani zostali: Smoczkiewicz Marjan, Koziciński Jan, Jastrzębska Helena, Kończal Feliks, Jaroszewski Wiesław, Bach-Zelewski Stefan i Kajkowski Zbigniew.

Skandaliczne stanowisko prasy „sanacyjnej”

Wśród młodzieży akademickiej, która pozostaje wciąż pod wrażeniem bandyckich popisów grup „sanacyjnych” na poniedziałkowym wiecu w Collegium Medicum, niesłychane oburzenie wywołało stanowisko, zajęte w tej sprawie przez miejscowe organy „sanacyjne”.

Zwłaszcza „relacja” „Dziennika Poznańskiego” stanowi swego rodzaju rekord cynicznej perfidji i partyjnej tendencyjności. Pismo to nie tylko nie wspomina ani słowa o tem, że wybuch

pocisków dymnych oraz towarzyszącej mu wystrzały spowodowane zostały po uprzednim zgaszeniu światła przez bojówkę „sanacyjną” celem rozbicia wiecu narodowego — ale sprawę przedstawia w takim naświetleniu, jak gdyby to „wszechpolacy” uprawiali właśnie metody tego rodzaju.

Trudno chyba o jaskrawszy przykład obłudy i zacietrzewienia partyjnego, niż tego rodzaju przedstawienie rzeczy.

Na froncie mandzurskim

Rozkaz spalania Hajlaru

London, 27. 11. (PAT.) Według doniesień z Charbinu gubernator Hei-Lung-Kiang nakazał władzom wojskowym miasta Hajlar dopomagać przy ewakuacji wszystkich zamieszkujących tam obywateli amerykańskich.

Władze chińskie wydały rozkaz spalania Hajlaru. Dzielnica chińska zaczęła płonąć już w dniu 25 b. m.

Skargi wielkorządcy Mandżurji

London, 27. 11. (AW.) Według doniesień z Mukden, wielkie zaniepokojenie wśród charbińskich sfer handlowych i przemysłowych, wywołała ofensywa sowiecka. Chińczycy poniesli poważne straty w ostatnich walkach toczonych w okręgu Hajlaru.

Wielkorządca Mandżurji marszałek Ciang-Sue-Ljang wydał odezwę, w której stwierdza, iż rząd nankiński mimo przyrzeczeń nie udziela mu żadnej pomocy. Ciang-Sue-Ljang zmobilizował 100 tys. ludzi i wydał na cele uzbrojenia miliony funtów szterlingów, nie uzyskawszy pomocy od rządu centralnego.

Opinia rządu japońskiego

London, 27. 11. (AW.) Według doniesień z Tokio japoński minister spraw zagranicznych oświadczył w związku z marszem armji sowieckiej w głąb Mandżurji, iż poczynania So-

wietów mają na celu wymuszenie od rządu mukdeńskiego natychmiastowych rokowań na dogodnych dla Sowietów warunkach.

O interesy Japonji w Mandżurji

Moskwa, 26. 11. (AW.) Japoński ambasador w Moskwie odbył dłuższą konferencję z przedstawicielem rządu sowieckiego w sprawie marszu wojsk sowieckich na Charbin. Ambasador japoński domagał się od rządu sowieckiego, aby oddziały armji czerw-

nej, operujące w Mandżurji, nie naruszały praw obywateli japońskich. W odpowiedzi na żądanie posła japońskiego przedstawiciel rządu sowieckiego miał odpowiedzieć, iż wojska sowieckie nie naruszają interesów Japonji na terenie Mandżurji.

Wstrzymanie ofensywy sowieckiej?

London, 27. 11. (AW.) Według doniesień „Daily Telegraph”u” rząd nankiński polecił wielkorządcy Mandżurji marszałkowi Ciang-Sue-Liangowi jak najszybsze wszczęcie rokowań z rządem sowieckim. Oddziały wojsk chińskich, które poniosły klęskę pod Hajlarem, rozproszyły się plądrując

miasta i osady. Nadchodzą wiadomości z Moskwy, iż głównodowodzący sowieckiej armji Dalekiego Wschodu generał Blücher wydał rozkaz wstrzymania dalszego natarcia armji czerwonej. Wojska sowieckie okopały się w odległości kilku klm. za Hajlarem.

Litwinow wyraził ubolewanie

Moskwa, 26. 11. (PAT.) Pełniący obowiązki komisarza ludowego spraw zagranicznych Litwinow przyjął posta polskiego w Moskwie Patka, któremu wyraził ubolewanie z powodu incydentów, jakie miały miejsce przed konsulatami polskimi w Charkowie i Kijo-

wie. Jednocześnie Litwinow zapewnił p. Patka, że figura, spalona podczas manifestacji kijowskich, nie była podobną Piłsudskiego. Za rozbicie szyb w konsulacie kijowskim władze sowieckie dały już satysfakcję na miejscu naszemu konsulowi.

Napaść hajdamaka na profesora

Lwów, 27. 11. (AW) „Lwowski Kurjer Poranny” donosi z Kołomyji, że w ubiegłą sobotę uczeń kl. 7-ego ruskiego gimnazjum napadł na profesora Gibczyńskiego, wykładającego język polski i ugodził go toporkiem w głowę. Gdy dyrektor gimnazjum sprowadził do kancelarji owego ucznia, ten uderzył profesora jeszcze po twarzy, przyczem odgrażał się, że „Lacha” musi zastrzelić.

Odczyt o Polsce

Paryż, 27. 11. (PAT.) W sali rady miejskiej w Neuilly odbył się wczoraj wieczór odczyt deputowanego miasta Lyonu Antoniego Salles o ostatniej podróży parlamentarzystów francuskich do Polski. Prelegent opisał szczegółowo podróży parlamentarzystów francuskich, zatrzymując się dłużej nad wy-

stawą w Poznaniu oraz większymi ośrodkami przemysłu. Zwiedzenie G. Śląska, Borysławia, wreszcie Gdyni wywołało u gości francuskich prawdziwy zachwyt nad dowodami energii i pracowitości Polaków.

Nie jeden z parlamentarzystów grzeszący, jak przyznał mówca, tak jak wielu Francuzów nieznaną polskością, przekonano się na miejscu o tężyźnie narodu polskiego i o jego niezliczonych zaletach, dzięki którym, jeżeli będzie dane Polsce spokojnie pracować chociaż 20 lat, to stanie się ona niezawodnie jednym z najpotężniejszych państw w Europie. Po odczycie odbył się pokaz filmu z podróży parlamentarzystów francuskich.

Bojkotowanie robotników polskich

Gdańsk, 27. 11. (AW) Jak już donosiliśmy, w swoim czasie odbyło się poufne zebranie w senacie W. Miasta

Gdańska w sprawie wprowadzenia systemu kartkowego, zmierzającego do wypierania robotników polskich z zajmowanych warsztatów pracy i zmuszania firm polskich do przyjmowania robotników niemieckich. Obecnie „Danziger Allgemeine Zeitung” donosi, iż rozporządzenie senatu W. Miasta Gdańska nastąpiło w porozumieniu z pracodawcami co do wprowadzenia systemu kartkowego, przyczem po zaprowadzeniu tego systemu, pracę otrzymują tylko ci robotnicy, którzy się będą mogli wylegitymować z posiadania kart. Urząd pośrednictwa pracy rozdał do chwili obecnej 2.700 kart. Około 3000 robotnikom, nieposiadającym obywatelstwa gdańskiego urząd pośrednictwa pracy kart nie wydał.

Monarchiści w Gdańsku

Gdańsk, 27. 11. (PAT) Przed kilku dniami ujawniła tu swe istnienie, ku zdumieniu przeważającej części ludności W. Miasta, niemiecka organizacja monarchistyczna. Organizacja ta odbyła ostatnio swe zebranie, na którym przewodniczący jej b. pułkownik pruski Hohendorf, wzywał zebranych, aby dochowali wierności cesarzowi i krzewili te uczucia szczególnie wśród młodzieży. Następnym mówcą, sprowadzony z Berlina, domagał się również dochowania wierności cesarzowi Wilhelmowi, nawołując do występowania przeciwko oczernianiu Wilhelma, jakoby był odpowiedzialny za wybuch wojny i jakoby uciekł do Holandji.

Amb. Skirmunt u Mac Donalda

London, 26. 11. (AAT.) Ambasador polski Skirmunt przyjęty został przez ministra brytyjskiego Mac Donalda, z którym odbył dłuższą rozmowę o aktualnych zagadnieniach polityki międzynarodowej.

Kredyt dla rolników

Warszawa, 27. 11. (AW.) Dotychczas rolnicy zaciągnęli w instytucjach finansowych upoważnionych do udzielenia kredytu pod rejestrowany zastaw rolniczy przeszło 30 milionów złotych z ogólnej sumy wyasygnowanej na ten cel 50 milionów zł.

Z uniwersytetu warszawskiego

Warszawa, 27. 11. (AW.) Na uniwersytecie warszawskim utworzono seminarjum badań naukowych walki z przestępczością. Ma ono być z czasem zamienione na instytut kryminologiczny. Seminarjum pozostaje pod przewodnictwem prof. W. Makowskiego.

Dla lotników

Warszawa, 27. 11. (AW.) W departamencie lotniczym M. S. Wojsk. rozważany jest projekt budowy domów wypoczynkowych dla lotników. Ufundowane mają być domy ze składek personelu lotniczego oraz funduszków osiągniętych z propagandy lotnictwa.

Pożar fabryki

Biała, 27. 11. (AW.) W fabryce sukna Braci Thugendhattów wybuchł pożar, który zniszczył około 20 tysięcy kilogramów wełny, bawełny różnych gatunków oraz urządzenia drugiego piętra fabryki. Pożar trwał 4 godziny. Szkody wynoszą około 900 tysięcy złotych. Przyczyną pożaru było prawdopodobnie krótkie spięcie albo też porzucenie niedopałka papierosa.

Burzliwe posiedzenie sejmu pruskiego

Berlin, 26. 11. (PAT) Sejm pruski rozpoczął swe posiedzenia plenarne. Po załatwieniu kilku przedłożeń rządowych doszło podczas dyskusji nad interpelacjami w sprawie zajęć w zakładzie wychowawczym w Goslar, gdzie młodzież nacjonalistyczna znieżyła godła republikańskie, do burzliwego incydentu. W chwili, gdy dyrektor ministerjalny Jahnke opuszczał trybunę, poseł hitlerowiec Hake rzucił w jego kierunku gałkę papierową i trafił go w głowę. Posłowie z law rządowych zareagowali na ten wybuch burzliwymi protestami.

Kościół w grocie

Oslo, 27. 11. (Radio wł.) Dwaj młodzi drwale pracujący w górach odnaleźli w skalistej grocie dawny kościół katolicki, pochodzący jeszcze z czasów wprowadzenia reformacji do Norwegji i prześladowania religijnego katolików. Charakterystyczne są kamienne ławy zupełnie dobrze zachowane.

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8,90 zł, w Gdańsku na Warszawę 8,89 1/2 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płacił dziś za 100 mkn. w dewizach — 213,01 zł, gotówką — 212,59 zł; za 100 guld. gd. w dewizach — 173,60 zł, gotówką — 173,25 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 27 listopada 1929.
Giełda dzisiejsza nie wykazała zasadniczo większej zmiany w tendencji.
Z pap. procent. wzgl. lokacyjnych placono za 5 proc. poz. konwers. 49 proc., za 8 proc. listy dolarowe ziemskie 88 proc. (przy dew. 8,89%) i za 4 proc. listy zast. konwert. ziemskie 40 proc. Mniejszą ilość 6 proc. listów żytnich handlowano po 21,— i były po tym kursie nadal jeszcze poszukiwane oraz poz. inwestycyjnej po 117,—
Akcje bankowe bez notowania.
Z akcji przemysłowych placono za Centralę Rolników 90,— i za Cukr. Zduny 35,— zaś R. Mayem robiono transakcje po 90,— Mniejszą ilość Centr. Skór handlowano po 18,75.

Cedula urzędowa z dnia 27 listopada 1929.

Papiery procentowe:
(Kurs w procentach nominalu)
5% Pożyczka konwersyjna 49% P.
8% dolarowe listy Pozn. Ziemstwa Kredyt. 88% P.
4% listy zastaw. konw. Pozn. Ziem. Kred. 40% P.

Akcje przemysłowe:
(Kurs w złotych za 1 akcję)
Centrala Rolników I—III em. zł. 90,— P.
Cukrownia Zduny I em. zł. 35,— P.
Dr. Roman May I em. zł. 90,— +
Tendencja: Bez zmiany.

GIEŁDA WARSZAWSKA

dnia 27 listopada 1929 r.
Waluty Gotówka
Dol. St. Zjedn. tr. 8,89 3/4 sp. 8,91 3/4 kup. 8,87 3/4

	Dewizy:		kup.
	trans.	sprzed.	
Holandja	359,70	360,60	358,80
London	043,48 3/4	043,59 1/2	043,98
Nowy Jork	008,89 5/8	008,91 1/8	008,87 5/8
Paryż	035,12	035,20	035,02
Praga	026,44 1/4	026,51	026,37 1/2
Szwajcaria	173,00	173,43	172,57
Włochy	046,67	046,79	046,55

Papiery państwowe i obligacje:

4% poz. inwest.	117,00	116,00	116,60
5% poz. premj. dol.	000,00	63,25	363,50
6% poz. dol.	000,00	000,00	080,00
5% poz. konw.	000,00	000,00	049,90

Akcje w złotych:

Bank Dyskontowy	000,00—127,00
Bank Polski	169,50—168,00
Bank Zw. Sp. Zarob.	000,00—078,50
W. T. F. Cukru	000,00—028,50
Koleje Dojazd.	00,00—20,00
W. T. Węgla	000,00—071,00
Lilpop	000,00—033,75
Starachowice	000,00—022,25
Haberbusch	00,00—101,00

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleist. za 1000 kg.
reszta za 100 kg.
Berlin, dnia 27 listopada 1929.

Pszenna march. od st. zał.	76-77 kg. przeciętn. jakości	242,00—243,00
Tendencja spokojna.		
Pszenna march. od st. zał.	77 kg. przeciętn. jakości	243,00—244,00
Tendencja spokojna.		
Zyto march. od stacji załad.	72 kg. przeciętn. jakości	177,00—179,00
Tendencja słabsza.		
Owies march. do stacji załad.		157,00—166,00
Tendencja słabsza.		
Jęczmień browarny		187,00—203,00
Tendencja spokojna.		
Jęczmień pastewny i przemysłowy		167,00—177,00
Tendencja spokojna.		
Kukurydza Rumunja zdrowa sucha, przesyłka gwarantowana wprost z Rumunji fr. wag.		169,00—170,00
Berlin		
Tendencja spokojna.		
Mąka szenna		29,00—34,75
Tendencja utrzymana.		
Mąka żytnia		25,00—27,25
Tendencja utrzymana.		
Ospa pszenna		10,75—11,30
Tendencja mocniejsza.		
Ospa żytnia		9,50—10,25
Tendencja mocniejsza.		
Groch Victoria		30,00—38,00
Groch dr. ad.		24,00—28,00
Groch pastewny		21,00—22,00
Peluszka		20,50—22,00
Bób polny		19,00—21,00
Wyka		23,00—26,00
Łubin niebieski		13,50—14,50
Łubin żółty		16,50—17,25
Makuch rzepakowy		18,50—19,00
Makuch iniany		23,60—23,80
Wyłoki suszone		09,00—09,40
Sról Soja		18,80—18,90
Płatki ziemniaczane		15,40—16,00
Ogólna tendencja zniżkowa.		

Notowania złotego w Berlinie
z dnia 27 listopada 1929.
Wyplaty na Warszawę: 46,70—46,90
Noty wielkie: 46,60—47,00

Warszawa w obronie wolności słowa

Opinia A. Świętochowskiego i B. Limanowskiego

Warszawa, 27. 11. (Tel. wł.) — Entuzjastyczne przyjęcie wiecu w obronie wolności słowa skłoniło organizatorów do rozważania kwestji, czy nie należy zebrania tego powtórzyć. Rzecz znamienna, że ani jedno pismo w Warszawie nie uległo konfiskacie za sprawozdanie z tego wiecu.

Pismo Aleksandra Świętochowskiego, wystosowane do prezydium wiecu, opiewało mniej więcej: Przesyłam to pismo z wdzięcznością za spełnienie czynu obywatelskiego, który jest nie tylko potrzebny, ale obowiązkiem i nakazem narodu. Polska wyszła z niewoli do niepodległości we wspaniałym płaszczu utkany z promieni słońca naszej poezji i z przędzy najsłabszych marzeń patriotycznych. Dziś ten płaszcz jest poszarpany. Za-

równy zagrobowy głos naszych przodków, którzy nigdy nie pokalali się takim uczynkiem, jak głos żyjących pokoleń domaga się zbiorowego protestu.

Pismo Bolesława Limanowskiego opiewało w streszczeniu:

Dziwię się, że dzisiaj jeszcze trzeba stawać w obronie prasy; tyle pierwszorzędnych umysłów wykazało i dowiodło jak ważnym i potężnym była ona czynnikiem w postępie dziejowym ludzkiej cywilizacji. Konfiskaty świadczą, że nie wierzy się w własną siłę moralną przekonywania argumentami, lecz jedynie w siłę materialną. Istnieją tylko dwie potęgi na świecie: duch i miecz. Z czasem jednak miecz zawsze jest pokonany przez ducha. (w)

Międzynarodowa afera przemytnicza

Skarb państwa poniósł 10 milionów strat

Warszawa, 27. 11. (Tel. wł.) — Wczoraj wykryto w Wilnie niezwykłą międzynarodową aferę przemytniczą. Władze policyjne wpadły na trop sprawek niejakiego Cepcła Arluka, dyrektora firmy ekspedycyjnej. Okazało się, że w Wilnie mieści się filja międzynarodowego biura przemytniczego, którego centrala znajduje się w Berlinie a oddziały w Rydze i Wilnie. Wilno zostało wybrane ze względu na swoje położenie geograficzne w pobliżu dwu

granic. Dokonano na tem tle 49 rewizyj. Aresztowano 11 osób. W aferę tę jest wnieoszony zastępca prezesa wileńskiej dyrekcji cel Szczybelko, wyższy urzędnik kolejowy Bury, znany kupiec futrzany Krasner i wielu innych. Wszystkich osadzono w więzieniu do dyspozycji władz śledczych. Przypuszczają, że skarb państwa poniósł na tych operacjach do 10 milionów strat. (w)

Przekroczenia budżetowe w r. 1927-28

Wobec toczącej się od dawna walki na temat celowości przekroczeń budżetu w r. 1927/28 postanowiliśmy podać do wiadomości zarówno odnośne cyfry jak i ich objaśnienie ze strony rządu oraz uwagi Najwyższej Izby Kontroli. W ten sposób czytelnicy będą mogli sami w pewnym stopniu ocenić, które wydatki były konieczne, a które nie.

Kolejno przejdziemy w ten sposób wszystkie części budżetu.

Prezydent Rzeczypospolitej

Według ustawy skarbowej wydatki tej części budżetu miały wynosić 2.566.826 zł. Wydano 2.903.493 zł, czyli więcej o 336.667 zł. Ogółem otwarto kredytów dodatkowych na sumę 365.775 zł. Pierwszy kredyt dodatkowy otwarto 17 sierpnia 1927 r.

Z sumy 365.775 zł na wypłatę funkcjonariuszom kancelarii cywilnej i gabinetu wojskowego dodatków mieszkaniowych i zasiłku użyto 75.027 zł. Co do reszty, t. j. 290.748 zł, czytamy w przedłożeniu rządowem:

„W związku z przeniesieniem rezydencji Prezydenta Rzeczypospolitej z Belwederu na Zamek królewski i zwiększeniem zakresu reprezentacji, podyktowanym względami ogólnie państwowymi, wzrosły ogólne wydatki administracyjne.”

Dla uniknięcia nieporozumień podajemy, że nie chodzi tu o remont Zamku

królewskiego, gdyż na ten cel przeznaczono w budżecie ministerstwa wyznań religijnych i oświecenia publicznego sumę 1.190.581 zł.

Nieco bliżej objaśnia te wydatki N. I. K. A więc:

1) 11.336 zł poszło na „większą ilość podróży służbowych, odbytych przez urzędników kancelarii cywilnej”;

2) 25.508 zł na „nieprzewidziany remont pojazdów i uprząży” (prócz tego w budżecie na cele lokomocji przeznaczono 66.000 zł);

3) wydatki na pomieszczenie wzrosły o 67.030 zł, czyli o przeszło 40 procent w stosunku do preliminarza, co Najwyższa I. K. objaśnia podrobnem opalu i oddaniem do użytku Prezydenta większej ilości pokoiów w Zamku;

4) wydatki biurowe wzrosły o 25.305 zł (budżet — 22.348); objaśnienie N. I. K. mówi o wzroście cen materiałów pisaćskich, zwiększeniu ilości rozmów telefonicznych i przeprowadzeniu linii telefonicznej z Poznania do Racot podczas pobytu tamże p. Prezydenta;

5) t. zw. „inne wydatki reprezentacyjne, określone w budżecie na 196.500 zł, podwyższono o 94.419 zł, z czego wydano 39.919 zł, a resztę przeniesiono na wyżej omówione wydatki administracyjne.

Ogółem — jak stwierdza N. I. K. — wydatki tej części budżetu za rok 1927/8 w porównaniu z okresem poprzednim wzrosły o 430.765 zł, czyli o 30,4 proc.

Monopol pisma „sanacyjnego”

Niezwykle zarządzenie min. sprawiedliwości

Pod tym nagłówkiem pisze „Gazeta Warszawska”:

„W n-rze 22 „Dziennika Urzędowego Ministerstwa Sprawiedliwości” ogłoszony został następujący okólnik „w sprawie zamieszczania płatnych ogłoszeń w dzienniku „Gazeta Polska”.

„Do wszystkich sądów oraz władz i urzędów ministerstwa sprawiedliwości. — W miejsce wskazanego w okólniku Nr. 1226/II G. S. 26 Nr. 20 z dn. 15 października 1926 r. czasopisma „Epoka” wstępuje czasopismo „Gazeta Polska”. Warszawa, dnia 15 listopada 1929 r. — minister sprawiedliwości w z. Sieczkowski, Podsekretarz Stanu”.

„Takie urzędowe ustalenie „praw sukcesyjnych” po „Epoce” jest niezwykłym dokumentem i zasługuje na bliższe wyjaśnienie. Okólnik, na który powołuje się powyższy okólnik, jest tej samej treści, gdyż ustala on, że „Epoka”, wówczas świeżo powstała, wstępuje w miejsce „Nowego Kurjera Polskiego”. O jaką to sukcesję chodzi, wyjaśnia okólnik nr. 1215, który brzmi:

„Do wszystkich sądów oraz władz i urzędów ministerstwa sprawiedliwości. — W myśl okólnika Prezydium Rady Mini-

strów z dnia 23 lipca 1926 r. Nr. 78 podaje, stosownie do uchwały Rady Ministrów z dnia 26 maja 1926 r. dziennik „Nowy Kurjer Polski”, jako pismo, w którym winny być zamieszczane płatne ogłoszenia państwowych władz, względnie przez państwowe władze wskazane”.

„Okólnik ten dodaje, że urzędy państwowe, kierujące ogłoszenia swoje przez Polską Agencję Telegraficzną, nie mogą stawiać żadnych żądań o umieszczenie ogłoszeń w innych pismach. Nie wolno więc nawet żądać, żeby dane ogłoszenie miało być zamieszczone w innym piśmie prócz „Gazety Polskiej”.

„Gdyby chodziło tutaj o prywatne ogłoszenia poszczególnych urzędników, to oczywiście ich sprawą jest, gdzie noszą swoje pieniądze. Tutaj chodzi jednak o ogłoszenia sądów i urzędów, płatne z pieniędzy skarbowych, składanych przez wszystkich obywateli kraju, a które mogą być — według powyższego okólnika — wpłacane tylko do kieszeni prywatnego przedsiębiorstwa, wydającego główny organ „sanacyjny”. Czy rzeczywiście przedstawiciele rządu mają prawo wskazywania zgóry, kto ma pobierać dochód z ogłoszeń urzędowych? Idąc według tej wykładni, należałoby przy-

znać prawo ustanawiania takich samych monopolistów na dostarczanie sukna i butów dla wojska, wagonów i podkładów dla kolei, mebli dla urzędów i biur państwowych i t. p.

„Co to są ogłoszenia sądów i urzędów państwowych? Wchodzi tutaj w rachubę kilka rodzajów tych ogłoszeń. Jeden z nich, to czysto proceduralne formalności prawne. Jeśli dla takich ogłoszeń wyznacza się „Monitor Polski”, czy inny dziennik urzędowy — wtedy sprawa jest w porządku. Tutaj chodzi jednak o gazetę prywatną.

„Inna kategoria to ogłoszenia na różne przetargi i dostawy dla urzędów państwowych. Ogłoszenia takie muszą być pomieszczane w tych pismach, o których wiadomo, że czyta je największej liczby ludzi, bo chodzi tu przecież o to, żeby urząd państwowy dostał najlepszych i najtańszych dostawców, bo inaczej pieniądze państwowe wyrzucane są bezużytecznie. Ustanawianie tutaj monopolu dla politycznego organu „sanacyjnego” jest mocno sprzeczne z dobrem skarbu i państwa.

„Ostatnia wreszcie kategoria, to ogłoszenia różnych władz sądowych, dawane na zlecenie i koszt osób prywatnych, np. licytacje. W tym wypadku urzędy państwowe są tylko wyko-

Zakochany.

Gdy ustami przylgnę do
Twych miłych rąk,
Jakbym kwiatu dotknął
z nadwarteńskich łąk,
Skąd ta miękkość skórki,
jej subtelna woń?
Mydło „PRZEMYSŁAWKA”
ma jedyna bron...
Pw 5004-Z. 474

nawcami woli i życzeń osób prywatnych, które placą za te ogłoszenia i muszą mieć prawo zamieszczania ich tam, gdzie sobie tego życzą i gdzie wskazuje ich interes. Narzucanie tutaj obywatelom prywatnym monopolisty jest co najmniej bezpodstawne.

„O ile też wiemy, chodzi tutaj głównie o tę ostatnią kategorię ogłoszeń, do których nie stosowano sławetnego okólnika z 1926 r., godząc się, niema tutaj nawet cienia podstaw formalnych. Dzięki ostatniemu okólnikowi wice-ministra Sieczkowskiego, wysunięta została na porządek dzienny sprawa, która posiada zasadnicze znaczenie polityczne i niewątpliwie znajdzie należyte echo na odpowiednim forum”.

Uchwały zebrania urzędników w Poznaniu

Dońosiliśmy już o niedzielnym zebraniu urzędników państwowych. Przyjęta na tem zebraniu rezolucja ma następujące brzmienie:

Zgromadzeni na ogólnym zebraniu w dniu 24 listopada 1929 r. w sali Domu Rzemieślniczego w Poznaniu pracownicy państwowi, kolejowi, pocztowi i samorządowi stwierdzają iż mimo coraz większej nędzy, w jakiej z powodu niedostatecznego uposażenia, zostali pogrążeni pracownicy państwowi i samorządowi, rząd nie docenia rozpaczliwej sytuacji setek tysięcy pracowników państwowych i samorządowych i ich rodzin i nie zamierza ulżyć ich doli, czego dowodem jest fakt, że w preliminarzu budżetowym na rok 1930/31 kredyty na poprawę bytu pracowników państwowych nie zostały przewidziane.

Protestując przeciwko tak krzywdzącemu traktowaniu pracowników państwowych i samorządowych i skazywaniu ich wraz z rodzinami na dalszą nędzę, zebrani zwracają się jeszcze raz do Rządu i Sejmu o bezwzględne przyjęcie pracownikom państwowym i samorządowym z pomocą przez:

1) Podwyższenie uposażenia o 25 proc. i przeprowadzenie zasadniczej

regulacji płac, oraz podwyższenie i rozszerzenie dodatków ubocznych.

2) Bezwzględne wypłacenie zaległego dodatku mieszkaniowego za rok 1928 oraz przyznanie pracownikom nieetatowym dodatku mieszkaniowego na równi z pracownikami etatowymi.

3) Pokrycie pełnych opłat szkolnych za dzieci pracowników państwowych.

Ponadto zebrani domagają się spełnienia postulatów pracowników kolejowych, pocztowych i samorządowych, dotyczących ustawowego uregulowania ich stosunków służbowych, zaopatrzenia emerytalnego i pomocy lekarskiej oraz powiększenia etatów osobowych do norm rzeczywistego zapotrzebowania umożliwiającego stosowanie ustawowego czasu pracy i korzystania z urlopów wypoczynkowych.

Zgromadzeni wzywają Centralę wszystkich związków zawodowych pracowników państwowych i samorządowych do podjęcia na terenie Rządu i Sejmu solidarnej i energicznej akcji w celu realizowania powyższych żądań i oświadczają, iż akcji tej udziela jaknajdalej idącego poparcia.

Rozłam w P. P. S.

Z krakowskiej organizacji PPS wystąpili b. poseł dr. Bobrowski, b. poseł Kunicki oraz b. poseł Klemensiewicz. Zasiłą oni szeregi „sanacyjnej” PPS frakcji rewolucyjnej.

Również z PPS wystąpił i przeszedł do PPS frakcji rewolucyjnej niejaki Wł. Schmidt, wiceburmistrz Zduńskiej Woli.

Kobiety w obronie ziemi

W czwartek dnia 28. bm. o godz. 19-tej odbędzie się zebranie dla kobiet w sali p. Zawadkowej, Górna Włda 75

Wykład wygłosi p. płk. Krzyżagórska: „Kobieta Wielkopolska w Obronie Ziemi”. Wstęp wolny za zaproszeniami.

Narodowa Organizacja Kobiet.

Próby pośrednictwa

London, 27. 11. (Radjo wł.) Donoszą z Tokio, że japoński konsul generalny w Mukdenie podjął się pośrednictwa między walczącymi stronami.

Wybuch wulkanu

Moskwa, 27. 11. (AW). W odległości 80 km. od Baku wybuchł wulkan. Siłą wybuchu płomień i popiół dosięgały wysokości 100 m.

KINO „ODEON”

Dziś! Arcydzieło filmowe Dziś!

MOTYL BRUKOWY

w roli tytułowej: Piękna Chinka, największa tragiczka ekranu Anna May Wong

W przygotowaniu: GOŁĘBICA z Normą Talmadge.

Początek w niedzielę i święta o godz. 3.

EW 2047

PULSA MYDŁA

PRZEMYSŁ MYDLARSKI I PERFUMERYJNY FR. PULS S. A. WARSZAWA.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Pan-Europa idzie

Opinia polska naogół niewiele się interesuje zagadnieniami o charakterze międzynarodowym, szczególnie zaś obce jej są kwestje z zakresu międzynarodowych spraw gospodarczych. Tłumaczy się to zbyt trudnym położeniem gospodarczym kraju, co zajmuje najbardziej umysły szerokich warstw społeczeństwa, zajętego walką o byt codzienny, wskutek czego brak czasu na zajęcie się sprawami o znaczeniu szerszym, jakkolwiek sprawy te pośrednio wpływają również na sytuację naszego kraju. Poza tem, jeśli chodzi o międzynarodowe zagadnienia gospodarcze, to dlatego się nimi mało zajmujemy, ponieważ panuje u nas w szerokich kołach społeczeństwa przekonanie, że polityka i sprawy gospodarcze to są rzeczy odrębne i że kwestje gospodarcze o tyle są interesujące, o ile mają związek z polityką, która jest sama w sobie celem zainteresowań ludzkich.

Pogląd ten w pewnym stopniu może mieć swe uzasadnienie w stosunku do zagadnień wewnętrznych kraju, natomiast jest zupełnie błędny w odniesieniu do problemów międzynarodowych, bowiem tutaj wszelkie kwestje polityki mają szczególnie po wojnie podłoże gospodarcze. Stąd też wynika, że największe znaczenie w układzie międzynarodowych stosunków politycznych mają te państwa, które wyżej stoją pod względem gospodarczym, jakkolwiek nieraz liczbą mieszkańców i obszarem swego terytorjum ustępują państwom słabszym ekonomicznie.

Międzynarodowe problemy ekonomiczne po wojnie szczególnie przybrały na znaczeniu, a to ze względu na to, że skutki wojny odbiły się przede wszystkim na sytuacji gospodarczej państw i biorących w wojnie udział. Wojna, toczona głównie przez najbardziej rozwinięte gospodarczo państwa Europy, sprawiła, że ta część świata została zdegradowana ze swego przedwojennego znaczenia w świecie na rzecz krajów innych kontynentów ze Stanami Zjednoczonymi Am. Półn. i Japonją na czele. Ta degradacja Europy wyraża się coraz mniejszą jej rolą w światowej wymianie towarów oraz małą pojemnością europejskiego rynku zbytu ze względu na zubożenie ludności europejskiej. Z tego układu stosunków wypływa dążenie do czynienia wysiłków o charakterze międzynarodowym, aby Europę wzmocnić pod względem gospodarczym.

W związku z powyższem dążeniem wysunął się niedawno na czoło międzynarodowych zagadnień gospodarczych problem t. zw. Pan - Europy jako środek do wzmożenia ekono-

micznego naszego kontynentu. Zagadnienia tego nasza opinja publiczna jeszcze dostatecznie nie rozumie, gdyż traktując je wyłącznie z politycznego punktu widzenia, uważa tę kwestję za zwykłą mrzonkę, wtedy gdy w rzeczywistości jest to zagadnienie nader poważnie traktowane przez kompetentne sfery międzynarodowe, mające wpływ na bieg spraw gospodarczych.

Jak wiadomo, sprawa Pan - Europy, czyli innemi słowy zjednoczenia gospodarczego krajów europejskich do wspólnej akcji, mającej na celu usunięcie przeszkód, dzielących poszczególne państwa na szereg organizmów gospodarczych, zwalczających się wzajemnie bez pożytku dla kogokolwiek, została niedawno wysunięta przez Briand'a na czoło prac ekonomicznych Ligi Narodów. To posunięcie wytrawnego polityka francuskiego niektórzy nasi politycy uważają za nader niezrozumiałe, dziwi ich bowiem, dlaczego tak praktyczny człowiek, jak Briand, zajmuje się sprawami, wchodzącymi w zakres utopji. Nic bliźniejszego jednak nad to zapatrywanie. Sprawa Pan - Europy jest zagadnieniem już na tyle dojrzałym, że Briand zdecydował się użyć swego autorytetu, by kwestję tę skierować na właściwe tory. Okazuje się z tego, że czołowy francuski polityk tak doskonale umie podpatrywać przejawy życia, że nie uszło jego uwagi zagadnienie gospodarcze o charakterze międzynarodowym, któremu on odrazu nadał znaczenie zagadnienia najważniejszego. W ten sposób polityk stał się pionierem myśli ekonomicznej, uważając swój krok z tego zakresu jako logiczne rozwinięcie akcji około uporządkowania międzynarodowych stosunków. Podkreślić należy, że Briand, decydując się na zajęcie się kwestją Pan - Europy, nie uczynił tego kroku jako wynalazca problemu samego w sobie, lecz zrobił to, co nakazywał mu wrodzony spryt życiowy, wynikający z obserwacji posunięć, poczynionych przez różne czynniki międzynarodowe z zakresu rozwoju idei pan - europejskiej. Oczywiście, zapewne nie obyło się tutaj bez oddziaływania na Briand'a owych wyżej zacytowanych czynników, w każdym bądź razie musimy sobie powiedzieć, że sam problem Pan - Europy został wysunięty w sposób poważny i temu towarzyszy szereg poczyną gospodarczych, o których obszerniej napiszemy w następnym artykule, jako o pracach ekonomicznych prowadzonych przez Komitet ekonomiczny Ligi Narodów.

S. C.

Kupiectwo polskie a hasło „swój do swego“

Z kół przemysłowych piszą nam:

Przyglądając się oknom wystawowym naszych kupców, zauważyć można — niestety coraz częściej — że hasło „swój do swego po swoje“, zdaje się wielu z nich nie obowiązywać. Częstość nawet, dla przeforsowania wyrobów zagranicznych, uciekają się oni do świadomego, czy nieświadomego, okłamywania klientów.

Zdumienie, naprzykład, musi budzić pomoc, jaką nasze, zwykle tak wysoko stojące narodowo i etycznie, kupiectwo wielkopolskie okazuje żydowskiemu towarzystwu Bemberga w Barmen, przy jego obecnej, intensywnej kampanji reklamowej. Trudno dziś znaleźć w branży towarów krótkich wystawę, na której nie widniałaby pończocha czy skarpeta z karteczką „prawdziwe Bemberga“. Abstrahując już od faktu popierania

firmy żydowskiej, w interesie opinji publicznej stwierdzić należy, że znacznie nam sympatyczniejsze wyroby czeskie, holenderskie, przedewszystkiem zaś szwajcarskie, są znacznie lepsze i trwalsze od przestarzałego systemu konfekcjonowania, jaki stosują przy produkcji jedwabiu zakłady Bemberga, a co najważniejsze, posiadamy u siebie w kraju zarówno produkcję sztucznego jedwabiu (Tomaszów), jak i fabryki pończoch i skarpet. Wyroby tych fabryk stoją na tak wysokim poziomie, że nie tylko dorównują produktom zagranicznym, ale je częstość przewyższają; od Bemberga zaś stoją o całe niebo wyżej.

Prostą nieuczciwością jest już fakt, że niektórzy kupcy polecając wyroby konfekcjonowane systemem Bemberga, prezentują je jako „oryginalny wyrób Bemberga“ i... sprzedają po 7,50 zł, podczas gdy wiadomo, że minimalne cło od importu najtańszej pary pończoch wynosi 8 zł. Tym sposobem kupcy ci albo przyznają się do

otrzymywania towaru z zagranicy nielegalną drogą, albo też wykazują absolutną nieznajomość swej branży, jeśli wykluczyć rozmyślne kłamstwo.

Specjalnie bolesnem i godnem napiętnowania jest to, że niektórzy kupcy wielkopolscy traktują przedstawicieli i agentów polskich firm niejako drugorzędnie, faworyzując firmy obce. System ten uprawiają w pierwszym rzędzie spółdzielnie i kooperatywy, które przecież powinny świecić przykładem na polu etyki kupieckiej. Spółdzielnia „Zgoda“ — naprzykład — prowadzi zagraniczne czekolady i kakao, mimo tak wielkiej ilości krajowych wytwórni. Spółdzielnia ta, za robotnicze pieniądze powstała, pozabawia tym sposobem polskich robotników pracy.

Smutne refleksje musi również nasunąć ostatnie posiedzenie plenarne Izby przemysłowo - handlowej w Poznaniu, gdzie sekcja handlowa Izby stanowczo oparła się projektowi wprowadzenia 6-cio procentowego cła wyrównawczego od importu, cła niezbędnego dla istnienia naszego przemysłu, walczącego z tyłoma trudnościami, zwłaszcza wobec widma tak niekorzystnego dla nas traktatu handlowego z Niemcami.

Miejmy nadzieję, że słowa te dotrą do sumienia naszych kupców, którzy zaś kupujących natchną nowym zapalem do popierania li tylko krajowej i chrześcijańskiej wytwórczości, dającej chleb naszym robotnikom, inżynierom i przemysłowcom, a wtedy Najjaśniejsza Rzeczpospolita wejdzie w nową erę, erę równowagi gospodarczej i prawdziwego dobrobytu.

J. K.

Krótkie informacje gospodarcze

— Produkcja naczyń emaljowanych w siedmiu największych polskich fabrykach wyniosła w II i III kwartale rb. 3.114 tonn wobec 3.903 tonn w tym samym czasie kresie 1928 r.

— Narodowy bank austriacki we Wiedniu zniżył stopę dyskontową z 8 i pół na 8 proc.

— Do Wiednia przybyli przedstawiciele grupy bankowej amerykańsko - holenderskiej w celu pertraktacji w sprawie udzielenia Wiedniowi pożyczki budowlanej w sumie 210 milj. szylingów.

— Termin Wiedeńskich Targów Wiosennych 1930, które jak zawsze, odbywają się bezpośrednio po Targach w Lipsku, ustalony został na czas od 9 do 16 marca.

— Sowiecki trust opon samochodowych przystąpił do Międzynarodowego Syndykatu Producentów Opon. Obecnie, po wejściu do Syndykatu, firmy belgijskiej Englebert Pils, cała produkcja światowa opon samochodowych jest już skoncentrowana we wspomnianym Międzynarodowym Syndykatcie.

— Prezydent Hoover wydał odezwę, w której zaprasza wszystkie narody świata do wzięcia udziału w Wystawie Wszechświatowej w Chicago w r. 1933. Wystawa odbędzie się dla upamiętnienia 100-nej rocznicy założenia miasta Chicago.

— W przemyśle Stanów Zjedn. A. P. coraz szersze zastosowanie znajduje pięciodniowy tydzień pracy. Dotychczas przyjęty został w konfekcji męskiej (33 proc. zatrudnionych robotników), w fabrykacji samochodów (30 proc.), w przemyśle budowlanym (14,6 proc.), w hutnictwie i konstrukcji mechanicznej (4,1 proc.).

KRONIKA GOSPODARCZA

(k) **Udział krajów zamorskich w Międzynarodowych Targach w Poznaniu.** Propaganda zagraniczna Międzynarodowych Targów w Poznaniu zakreśla coraz szersze kręgi, obejmując nie tylko państwa europejskie wzgl. Bliskiego Wschodu, lecz również i dalsze kraje zamorskie. Już w ub. Targach w r. 1928, brała czynny udział, między innymi Brazylja, która była reprezentowana przez Państwowy Instytut Kawowy w Sao Paulo. Na przyszłe Międzynarodowe Targi w Poznaniu, które odbędą się od 27 kwietnia do 4 maja 1930 r. dyrekcja Targów, przy współpracy Pclsko - Amerykańsko - Łacińskiej Izby Handlowej w Warszawie, poczyniła starania, celem pozyskania udziału państw Ameryki Łacińskiej — Brazylji, Argentyny, Chili, Peru, Meksyku. Już obecnie dyrekcja Targów otrzymała zawiadomienie o oficjalnym udziale Peru i Meksyku w przyszłych Targach Poznańskich. Udział tych państw przyczyni się niezawodnie do nawiązania bezpośrednich stosunków polskiego przemysłu i kupiectwa z temi krajami, stanowiącymi obszerny rynek zbytu dla naszych wyrobów przemysłowych, jak również źródło bezpośredniego nabycia od producenta surowców, niezbędnych dla rozwoju naszego przemysłu.

(k) **Możliwości zbytu polskich śledzi i konserw rybnych w Rumunji.** W ostatnim czasie zarówno rumuńskie jak i polskie sfery gospodarcze zwróciły uwagę na znaczne możliwości zbytu polskich śledzi i konserw rybnych na rynku rumuńskim. Jak pobeżenie obliczenia szacunkowe wykazują zbyt powyższych artykułów mógłby dojść do 1.000 i więcej wagonów rocznie. Największe trudności w wykorzystaniu tych możliwości eksportowych leżą w

Pan
wywornie ubrany
nosi

ERGO-GOLD
kotnierni gietki
a jednak sztywniony

Pw 728-7, 756

rumuńskich wysokich stawkach celnych i przewozowych.

(k) **Wydobycie węgla na Górnym Śląsku.** Ogólne wydobycie węgla na Górnym Śląsku w miesiącu październiku br. wyniosło 3.252.719 tonn przy 27 dniach roboczych. We wrześniu b. r. przy 25 dniach roboczych wydobycie węgla wyniosło — 2.932.088 tonn. Na rynek wewnętrzny w październiku kopalnie górnośląskie dostarczyły ogółem 1.695.491 tonn (we wrześniu — 1.643.223 t.). Eksport osiągnął w październiku 1.222.643 tonn, we wrześniu — 1.035.394 t. Zapasy węgla wynosiły w październiku 644.979 tonn (we wrześniu — 575.632 t.).

(k) **Wskazówki dla eksportu na Bliski Wschód.** Rzeczowe możliwości zbytu dla polskich produktów przemysłowych na Bliskim Wschodzie, zwłaszcza w Turcji i Grecji, są poważne. Tamtejsze sfery kupieckie skarżą się jednak na to, że mało firm polskich wysyła swych pełnomocników, co w tamtejszych stosunkach jest prawie wyłącznym sposobem nawiązywania kontaktu handlowego. Poza tem oferty innych krajów nawet mniej handlowo wyrobionych od Polski bywają nieraz znacznie ściślejsze i kompletniejsze od polskich, nie pozostawiając żadnych wątpliwości, ani niedopowiedzeń. W szczególności eksporterzy polscy muszą przyzwyczaić się oferować cif. Konstantynopol, względnie Pireas, jak to robią wszystkie inne kraje. Jako porty mogą wchodzić tu w grę albo rumuńska Konstanza, albo Triest. Należy również rozważyć możliwości wyszyskania okrętów, które przybawają z ładunkiem do Gdyni i wracają puste. Ze studjów, co do możliwości transportowych może wyłonić się konieczność zabiegów o zniżkę stawek w taryfach kolejowych związkowych polsko - rumuńskiej lub polsko - adriatyckiej.

Z ZAGRANICY

(z) **Budżet sowiecki.** Budżet Sowietów na 1929-30 r. przyjęty przez Radę Komisarzy Ludowych opiewa na 2.139,5 milionów rubli po stronie dochodów, t. j. o 38,4 proc. więcej aniżeli budżet zeszłoroczny. Zwiększenie budżetu tłumaczy się chęcią przyspieszenia odbudowy zniszczonego rewolucją przemysłu, oraz poprawienia stanu rolnictwa, na co przeznaczono 1.692 milj. rubli po stronie wydatków. Aby sprostać temu zadaniu rząd sowiecki zmuszony był podnieść cały szereg podatków.

(z) **Elektryfikacja kolei amerykańskich.** „New York Times“ dowiaduje się, że koleje pensylwańskie zamawia w najbliższym czasie 150 lokomotyw elektrycznych, które będą użyte na odcinku Nowy Jork-Filadelfja-Waszyngton. Szybkość maksymalna pociągów wynosić będzie 90 do 100 mil na godzinę. Koszta budowy oblicza się naokoło 100 milionów dolarów.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, dnia 27. 11. 1929.

Warunki: Handel hurtowy, parytet Poznań, ładunki wagonowe dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy: a) żyta 696 gr. (118,5 f. w. hol.); b) pszenicy 753 gr. (128,0 f. w. hol.)
„Ceny orientacyjne“

parytet Poznań	
Zyto	27,50—28,00
Usposobienie spokojne.	
Pszenica	39,25—41,25
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień przemiałowy	26,00—27,00
Jęczmień browarowy	27,00—30,00
Usposobienie stałe.	
Owies	23,00—25,00
Usposobienie stałe.	
Mąka żytnia wł. work. we dług urzędowo ustalonego typu (70%)	42,00
Usposobienie stałe.	
Mąka pszenna 65% wł. worka	59,50—63,50
Usposobienie stałe.	
Otręby żytnie	16,50—17,50
Otręby pszenne	18,50—19,50
Rzepak	70,00—74,00
Groch polny	98,00—42,00
Groch Victoria	45,00—52,00
Groch Folgera	40,00—47,00
Ziemniaki fabryczne franco fabryka za kg. % mączki	0,19

Ogólne usposobienie spokojne.
Uwagi: Ziemniaki jadalne bez handlu.

Terminarz kalendarzowy na rok 1930

otrzymają bezpłatnie wszyscy abonenci na początku
grudnia bieżącego roku.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Uwolnienie poprzednio skazanych

Za pierwszym razem trybunał zasądził oskarżonych na 15 i 4 lata więzienia — Na ponownej rozprawie zapadł wyrok uwalniający

Nasz korespondent gnieźnieński (br.) telefonuje:

Przez poniedziałek i wtorek toczyła się ciekawa rozprawa przeciw robotnikowi Wawrzynowi Krysiakowi, lat 29, z Chynowa (powiat ostrowski) oraz Stanisławowi Matuszakównie, lat 26, ze Samarzewa (pow. średzki), o to, że w nocy z 14 na 15 lipca 1928 w Malachowie Kępem popełnili zbrodnię ciężkiej kradzieży.

Krysiak miał zrabować nie dającą się bliżej ustalić kwotę pieniędzy i umyślnie zabił swego chlebodawcę Hermanna Freitaga wystrzałem z dubeltówki, gdy ten chciał go przylapać na gorącym uczynku. Matuszakównie zarzucało się, że w tym samym czasie i miejscu świadomie pomogła Krysiakowi do dopełnienia kradzieży; miała ona zabrać matce poszkodowanego klucz, wręczyła go Krysiakowi, aby mógł otworzyć szafy i szuflady, w któ-

rej znajdowały się zrabowane pieniądze.

Na proces powołano 14 świadków i 4 przysięgłych. Obronę z urzędu prowadzili adwokat Józewicz i Trafalski. Oskarżonych sąd już w marcu 1929 uznał za winnych i skazał Krysiaka na 15 lat więzienia a Matuszakównę na 4 lata. Od tego wyroku wniósł apelację p. adw. Józewicz. Sąd Najwyższy wyrok uchylił, przekazując sprawę do ponownego rozpatrywania.

Po przeprowadzonym przewodzie sądowym prokurator Mizurewicz domagał się ukarania oskarżonych, a mianowicie skazania Krysiaka na 15 lat ciężkiego więzienia z par.: 214, 243 lit. 2. Dla Matuszakówny 4 lata ciężkiego więzienia z par. 49 i 243. Obrońcy żądali uwolnienia swych klientów. Sąd po naradzie przychylił się do ich wniosku i zwolnił oskarżonych z aresztu śledczego, w którym przebywali od 20 lipca 1928 r.

Uroczysty wieczór

ku uczczeniu 75-lecia Niepokalanego Poczęcia Najśw. Marji Panny

W poniedziałek, 9 grudnia br. o godzinie 20 odbędzie się na Auli Uniwersytetu Poznańskiego „Uroczysty wieczór ku uczczeniu 75-lecia Niepok. Poczęcia Najśw. Panny Marji”. Uroczystość powyższą urządza Liga Katolicka wraz ze Związkiem Sodalicyj Marjańskich.

W programie m. i.: referat p. pułk. Bronisława Sikorskiego, recytacja p. Izy Nowakowskiej, gra organowa p. prof. Pawlaka i śpiew chórowy Stow. Młodzieży Katolickiej pod wezwaniem św. Kazimierza pod dyktando p. Franc. Olszewskiego. Bilety są do nabycia w Księgarni św. Wojciecha przy pl. Wolności 1.

Ciekawe pokazy

oszczędnego gotowania na gazie

Podjęte przez wydział propagandy gazowni miejskiej pokazy oszczędnego gotowania na gazie, odbywające się co środę w świetlicy przy Grobli 15, cieszą się wielką frekwencją.

Na przedostatnim przewodnicząca Kółka ulepszań metod pracy domowej p. Teresa Skórzewska z Komorza wygłosiła prelekcję o chemii odżywiania, demonstrując przytem gotowanie szeregu zup na podkładzie jarzynowym. Doskonała prelegentka p. Żółtowska wygłosiła wówczas pogadankę o racjonalnym obchodzeniu się z pierzem i pościelami.

Rwnież pokaz, z ubiegłej środy, cieszył się olbrzymią frekwencją. Na wstępie kierownik wydziału propagandy gazowni miejskiej p. in. Wirbser wygłosił pouczającą prelekcję o procesie spalania węgla, paleniu gazu, płomieniu świejącym i nieświejącym, czyli bunzenowskim. P. Skórzewska przeprowadziła demonstrację gotowania zup z włoszczyzny i wygłosiła referat o procesie trawienia. W czasie tych demonstracji p. Żółtowska w nader zajmujący sposób mówiła o czyszczeniu różnych przedmiotów domowych, jak: porcelany, gipsu, kości słoniowej itp.

Dzisiejszy pokaz odbędzie się również o godz. 17 w świetlicy gazowni miejskiej przy Grobli 15 i zapowiada się bardzo ciekawie. (k)

Niszczycielski żywioł

W płomieniach zginął pastuszek, oraz 21 sztuk bydła i koni

Nasz pomorski korespondent (n) donosi z Wąbrzeźna:

U rolnika Zabińskiego w Lisewie pod Golubiem wybuchł w nocy w stajni pożar, który niebawem ogarnął cały budynek; następnie zajęła się stodoła, napelniona tegorocznym zbożem i splonęła doszczętnie. Straty materialne są bardzo wielkie, ponieważ prócz budynków poszło z dymem pięć koni, 16 sztuk bydła, drób i kilka świń.

Pożar wybuchł tak gwałtownie i szerzył się błyskawicznie, że 13-letniego pastuszka Józefa Szpakowskiego, który spał w stajni, nie zdołano z płonącego budynku wyratować.

Poszkodowany ubezpieczony był na 10 tys. zł, gdy tymczasem ogólna strata wynosi w przybliżeniu 50 tys. zł. Przyczyny pożaru nie zdołano dotychczas ustalić.

Pod kołami parowozu

Zmarł z powodu nadmiernego upływu krwi

Nasz korespondent tczewski (dt) donosi pod datą 26 bm.:

W nocy wydarzył się na dworcu przetokowym w pobliżu warsztatów nieszczęśliwy wypadek. 25-letni przetokowy Feliks Bulkowski z pobliskiego Zajęczkowa podczas wykonywania służby dostał się pod koła wagonu, które oderwały mu rękę i lewą nogę. Koledzy na miejscu udzielili nieszczęśliwemu pierwszej pomocy, poczem odstawiono go natychmiast do szpitala św. Wincentego. Tam jednak zmarł w godzinach porannych wskutek ciężkich okaleczeń i zbyt dużej utraty krwi.

KALENDARZYK

Środa, 27 listopada 1929.

Słońce: wschód 7,34 — zachód 15,46 — długość dnia 8 godzin 12 min.

Księżyc: wschód 3,01 — zachód 14,16 — po ostatniej kwadrze.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Środa, godz. 7 rano. Temperatura powietrza wysoka plus 5 st. Cels. — Pochmurno. Wiatr południowo-zachodni. Ciśnienie atmosferyczne umiarkowane 752 mm. W ubiegłej dobie temperatura najwyższa plus 5 st. Cels., najniższa plus 5 st. C. — Ilość opadu 12 milimetrów.

Stan wody w Warszawie według notowań Inspekcji Dróg Wodn. dziś plus 0,22 m. Kal. rz.-kat.: Józefata B. — jutro Rufin M. Kal. słow.: Tomir — jutro Gościrad.

Nocna służba aptek

Śródmieście: Apteka Sapiężyńska, plac Sapiężyński 1. — Apteka pod Eskulapem, pl. Wolności 13. — Apteka pod Złotym Lwem, St. Rynek 75. — Apteka Chwaliszewska, Chwaliszewo 76. Jeżyce: Apteka Mickiewicza, ulica Mickiewicza 22.

Lazarz: Apteka przy Parku Wilsona, ul. Marsz. Focha 98.

Wilda: Apteka „Fortuna”, Górna Wilda 96.

Pogotowie Ratunkowe Związku Lekarzy, ul. Pocztowa 30, dyżuruje we dnie i w nocy. — Telefon 55-55.

OSOBISTE

— **Z Uniwersytetu Poznańskiego.** — Dyplom i tytuł magistra praw uzyskał p. Józef Czerski z Itawy (Niemcy) i p. Karol Andrzej Wrodarczyk z Radzionkowa w woj. śląskim; dyplom i tytuł magistra nauk ekonomiczno-politycznych uzyskał pp. Zofja Fusiecka ze Stawiszyna w woj. łódzkiem, Zofja z Radajewskich Ostrowska z Międzyrzecza (Niemcy) i p. Artur Wigura z Sewerynowki (z. kijowska).

ZYCIE SOKOLE

— **Herbatka sokolic.** Nowo założone Gniazdo Sokola Żeńskiego na św. Lazarzu urządza w sobotę dnia 30 bm. od godz. 20 skromną herbatkę połączoną z tańcami, na którą wszystkie druhy, druhowie oraz tyczliwych uprzejmie się zaprasza.

— **Sekcja Pływacka.** Zebranie plenarne odbędzie się dnia 3 grudnia o godzinie 19 punktualnie na boisku w gospodzie „Sokoła” przy Drodze Dębińskiej bez względu na ilość obecnych.

— **Obchód Listopadowy i 23 rocznica Gniazda w Główniej.** Uroczystość rozpoczęła się mszą św., a o godz. 17 odbyło się zebranie w sali druha Koczrowskiego, w obecności członków towarzystw i licznego grona obywatelstwa. Zagaił zebranie prezes gniazda druha Tomczak, witając m. i. przedstawiciela zarządu okręgu pozn. drh. Kazimierza Gaszaka, który wygłosił zajmujący referat na temat „Powstanie Listopadowe”. W dalszym ciągu deklamowały dzieci druha Sychały i odegrano bardzo udanie odpowiedni fragment sceniczny. Na zakończenie odbyły się bardzo efektowne ćwiczenia na poręczach; wykonali je najstarsi druhowie, ojcowie rodzin a weterani gniazda. Po odpiewaniu „Roty” licznie zebrani rozeszli się, wyrażając pełne zadowolenie z tak pięknej uroczystości.

— **Sympatyczna wieczornica w Lesznie.** Bardzo miłą niespodzianką sprawiło obywatelstwu gniazdo żeńskie Sokola swą pierwszą wieczornicą. Prócz ciekawych wykładów odegrano doskonale komedię „Kominiarz czy poseł?” Dalej żywiołowo oklaskiwano nasze druhy za świetne ćwiczenia, wykonane w takt muzyki walca. — Wesoła zabawa taneczna, na której — co z wielkim uznaniem podkreślić trzeba — prym wodziły nasze stare tańce, jak n. p. „Sokolówka”, „Oberek” itd., zakończyła tę miłą uroczystość. (s)

ZEBRANIA, ZJAZDY

— **Z Stow. Urzędników Komunalnych.** Zwyczajne zebranie miesięczne odbędzie się dnia 29 bm. o godzinie 18 na sali p. Jarockiego przy ulicy Masztalarskiej 8a. Goście mile widziani. Na porządku obrad znajdują się pomiędzy innymi sprawami zawodowymi również wykład o Ordynacji Miejskiej część II-ga. oraz referat prezesa p. Rella o utworzeniu spółdzielni budowlanej.

WYKŁADY

— **Powszechnie wykłady uniwersyteckie.** Profesor U. P. dr. Paweł Gantkowski wygłosi w czwartek, dnia 28 bm. o godz. 20-tej w sali 17 Collegium Minus odczyt p. t. „O szczepieniach ochronnych (z dziedziny walki z chorobami zakaźnymi)”. — Prelegent wyjaśni na wstępie istotę chorób zakaźnych, da pogląd ogólny na historię ich zwalczania, poczem przedstawi badania angielskiego uczonego Edwarda Jennesa, który w końcu 18. w. zastosował pierwsze szczepienie ochronne przeciwko ospie. Po wyjaśnieniu pojęcia odporności naszego ustroju czynnej i biernej, opisze prelegent sposób przygotowania krowianki do szczepienia ochronnego przeciw ospie. W końcu poda prelegent pogląd ogólny na tło szczepień, obecnie stosowanych, a będących dalszym ciągiem badań Jennesa i francuskiego badacza Pasteura, który w 20 lat po Jenesie zastosował szczepienie ochronne przeciwko wściekliźnie.

WYSTAWY

— **Wystawa kanarków.** Dnia 1 i 2 grudnia b. r. odbędzie się niezwykły wiec w naszym grodzie, wiec zamorskiej skrzydlatej rzeszy, która zjechała i ulokowała się w salach p. Jarockiego przy ul. Masztalarskiej. Na niezwykły ten pokaz przybędą zółci pieśniarze z okazji urządzanego przez Tow. „Canaria” w Poznaniu konkursu śpiewu. Zatem wszyscy do p. Jarockiego; eksponat pokazu stanowić będą kanarki. Poza tem będą wystawione różne karmy dla ptaków, przybory do hodowli i t. d. Ponieważ pokaz jest połączony z konkursem śpiewu, cieszy się on wśród hodowców ogólnym zainteresowaniem. Na pierwszą nagrodę wyznaczyło towarzystwo puhar wędrowny — na dalsze medale, dyplomy i nagrody honorowe. Na zakończenie wystawy, które nastąpi dnia 2 grudnia, o godz. 20, odbędzie się publiczne ciągnięcie loterii fantowej. — Wygrane stanowić będą kanarki. Cena losu 50 groszy.

WIECZORY, KONCERTY

— **Tow. Przemysł. „Jedność” w Poznaniu** urządza zabawę jesienną w salach „Boulevard”, w sobotę 30 bm. od godz. 19. Wiele niespodzianek. — O liczny udział członków i sympatyków wraz z rodzinami uprasza Zarząd.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— **Z Akademickiego Koła Harcerskiego.** Komitet obchodu zawiadania wszystkich byłych członków i sympatyków Koła, którzy zaproszeń z braku adresów nie otrzymali, że uroczystość 10-lecia odbędzie się w niedzielę dnia 1 grudnia r. b. w Poznaniu. Porządek dnia: godz. 10,30 nabożeństwo w kaplicy Domu Akademickiego, Wały Leszczyńskiego, godz. 11,30 uroczyste zebranie w gmachu Uniwersytetu sala nr. 22, następnie od godz. 17 zebranie towarzyskie w mieszkaniu pp. Domańskich, ul. Skarbowa 19 dla byłych i obecnych członków Koła. — Wszystkie pisma prosimy o łaskawe powtórzenie niniejszego zawiadomienia. Komitet.

— **Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu** rozstrzygnęła konkurs rozpisaną przez nią swego czasu na najlepszą pracę na temat „Środki aktywizacji bilansu handlowego”. Nagrodę w wysokości

Kobiety w ciąży muszą się starać o usunięcie każdego zaparcia stolca przez używanie naturalnej wody gorzkiej **Franciszka Józefa**. Kierownicy uniwersyteckich klinik chorób kobiecych chwalał jedyną naturalną wodę **Franciszka Józefa**, gdyż łatwo się ją zażywa i łagodne działanie takowej bez ubocznych skutków następuje w krótkim czasie. Żąd. w apt. nw 5606

4000 zł przyznano rozprawie pod godłem „Praktyk”, której autorem okazał się pan Roger Battaglia.

— **Ważne dla towarzystw.** Sekcja Społeczno-Oświatowa „Kola Medyków”, stud. U. P., Wały Leszczyńskiego 6, dostarcza bezpłatnie prelegentów oświatowych z wykładami z dziedziny medycyny popularnej, higieny i sportu. Zgłoszenia należy skierować pod powyższym adresem najpóźniej 10 dni przed datą wykładu.

KRONIKA MIEJSCOWA

— **Hurtownia gazet Zw. Kolporterów.** Dnia 25 bm. odbyło się przy ul. św. Marcina 14 otwarcie hurtowni gazet i czasopism miejscowych i zagranicznych Związku Kolporterów m. Poznania. — Otwarcia hurtowni dokonał inicjator jej i prezes Zw. Kolporterów p. Michalski, witając zaproszonych gości i przedstawicieli prasy. Nowa hurtownia ułatwia znacznie kolporterom nabycie gazet, szczególnie zaś osobom starszym, które musiały borykać się z kolportującą młodzieżą. — Kolporterzy otrzymują teraz równocześnie i punktualnie swe zamówione pisma, przyczem wszelkie starania i zabiegi w administracjach poszczególnych wydawnictwach przeprowadza związek. Hurtownia powstała z własnych funduszy — i zapisana zostanie sądownie jako placówka handlowa. Po wspólnym śniadaniu, przystąpiono do podjęcia pracy. — Nowo założona placówka składa się z 3 ubikacji, odpowiednio na ten cel urządzonych. Nowemu przedsiębiorstwu „Szczęście Boże”. (z)

— **Z targu.** Dnia 27 b. m. na pl. Sapiężyńskim placono za nabiał: 1 kg. masła wiejskiego 5,80—6,00 zł; masła mleczarskiego 7,00—7,20 zł; twarogu 1,00—1,40 zł; mendel jaj 3,70—3,90 zł; litr śmietany 2,80—3,20 zł; litr mleka pełnego 40 gr; za mięso: 1 kg. słoniny wiejskiej 3,40 do 3,60 zł; słoniny wędzonej 4,00—4,20 zł; wieprzowiny 3,20—4,40 zł; wołowiny 3,20—4,40 zł; cielęciny 3,20—4,80 zł; skopowiny 2,80—3,20 zł; koziny 2,00—2,20 zł; smalcu 4,00—4,20 zł; za drób: para kurcząt 6,00—7,00 zł; kura 4,00—5,00 zł; perlica 5,00—6,00 zł; kaczka 5,00—6,00 zł; 1 kg. tuczonej gęsi 4 zł; para gołębi 2—3 zł; para kuropatew 6—7 zł; indyk 10—16 zł; królik 3—4 zł; za ryby: 1 kg. szczupaka 4,40—5,00 zł; karpia 4,00—5,00 zł; lina 3,60—4,40 zł; karasia 2,00—4,40 zł; leszcza 1,60—2,40 zł; okonia 2,60—3,60 zł; suma 4,00—5,00 zł; białych ryb 0,80 do 1,50 zł; za jarzyny: 1 kg. ziemniaków 8—10 gr; 1 kg. marchwi 20 gr; buraków 10—15 gr; cebuli 20—40 gr; szpinaku 1,20 zł; jarmużu 40 gr; 1 kg. pietruszki 50 groszy; seleru 1,00 zł; 1 kg. brukseki 1,40 zł; białej kapusty 25—40 groszy; modrej i włoskiej 40 do 60 groszy; 1 p. kalarepy 15 gr; 1 kalafior 0,30—1,00 zł; 1 kg. melonu 30 gr; 1 kg. bobu 1,20 zł; 1 kilogram pomidorów 0,80—1,40 zł; 1 kilogram borówek 2,80 złotych; — za owoc: 1 kg. jabłek 0,40—1,60 zł; gruszek 1,00—1,60 zł; śliwek 0,50—0,80 zł; winogron 5 zł; za grzyby: 1 kg. zielonek 1—1,40 zł; borowików 3—4 zł; maślaków 1—1,20 zł; czubajki, szare, zielonki, sarny i inne grzyby 1,00 zł za kg; 1 kg. chleba 40 gr. — Targ mało ożywiony. Dowozy średnie. — Ceny bez zmian. (hu)

KRONIKA WYPADKÓW

— **Krwawa bójka.** Dwaj woźnicy Jan Sychalski i Marcin Zadłużny poróżnili się na Dolnej Wildzie o jakąś blachostkę. Kłótnia przestoczyła się niebawem w zacięłą bójkę, w wyniku której jeden z woźniców dobił młotką i począł nim okładać swego kolegę. Efekt był taki, że Zadłużny odniósł cały szereg ran na głowie i twarzy tak, że musiał się udać do lekarza. (z)

— **Wypadek samochodowy.** Dnia 26 bm. o godzinie 8 na ul. św. Marcina przy narożniku ul. Wały Zygmunta Augusta samochód osobowy P Z 40708 zderzył się z autobusem P Z 46587, przyczem u pierwszego została przednia część karoserji uszkodzona, zaś u autobusu uszkodzony został błotnik. Z ludzi nikt nie odniósł okaleczeń. (z)

Dzisiaj w Kinie

Apollo: „Papo, ja chcę hrabiego”.
Aurora: „Ludzie podziemi”.
Bajka: „Branka potępieńców”.
Casino: „Branka potępieńców”.
Colosseum: „Strzał wśród Dżungli”.
Corso: „Pat i Patachon jako następcy tronu”.
Edison: „Madame Récamier”.
Kapitol: „Student z Pragi”.
Metropolis: „Kobiety nie do małżeństwa”.
Odeon: „Motyl brukowy”.
Renaissance: „Apasze paryscy”.
Słońce: „Hrabia Monte Christo”.
Stylowe: „Kobieta w płomieniach”.
Wilsona: „Dzikuska”.

KRONIKA POLICYJNA

Dwóch podejrzanych osobników przytrzymał dziś rano w gmachu P. K. O. przy ul. Dąbrowskiego, urzędnik policyjny Groblewski. Jak się przy bliższych badaniach okazało, byli to przyjezdni złodzieje kieszonkowi z miasta Łodzi Aron Józef Diamand i Chil Symcha Tchórz. — Diamand tłumaczył się, iż odbywa podróż do Gdańska i przy okienku chciał zamienić dolary; tłumaczenie to jednak nie zasługuje absolutnie na wiarę, gdyż obaj są dobrze znani władzom bezpieczeństwa i sądowym a fotografie ich i odciski palców znajdują się już wielokrotnie w albumach policyjnych. (k)

Aresztowania. Jako podejrzanego o puszanie w obieg falsyfikatów ujęto i odstawiono do Sądu Grodzkiego — Walendowskiego Tadeusza, zam. przy ulicy Długiej 4. — Humski Michał, zamieszkał przy ul. Marsz. Focha 132, ujęty został za kradzież płaszcza, kapelusza, szala, rękawiczek i innych przedmiotów u p. Szajdy Czesława. (z)

Kradzieże i włamania. P. Szeniak Franciszek, zam. przy ul. Podgórznej 2a, doniósł policji, że z składu jego skradziono mu lustro, 6 krzesel i 2 materace, ogólnej wart. 260 zł. — P. Czajowej Zofii, ul. Franciszka Ratajczaka 13, skradziono z mieszkania 3 futra damskie, wart. około 6000 zł. — P. Ludwikowi Józwiakowi, z Pobiedzisk skradziono w drodze od ulicy Szewskiej do Warszawskiej paczkę zawierającą za około 1000 zł cygar. Poszkodowanym jest p. Stanisław Galac w Pobiedziskach. — P. Rutterowej, ul. Nadolnik 10, skradziono z mieszkania 2 okrycia na łóżka — pluszowe z czerwonymi kwiatami, 3 mtr. ciemno granatowego materjału, parę śniegowców, parę męskich i parę damskich trzewików. Podejrzany jest jakiś rzekomy Stanisław Krup, lat 40, z Lublina, którego poszkodowany trzykrotnie przenocował, a który po dokonaniu kradzieży ułotnił się. (z)

Czyja własność? W Wydziale Śledczym pokój 71, znajduje się zegarek męski niklowy kluczykowy z łańcuszkiem i z uszkodzonym szkłem, koszule damskie znac. monogr. M. L., H. N., E. M., W. F., suknia biała z niebieskim obszyciem, większa ilość paczek 50 gr tytoniu „Feingeschnittener Rauchtobak Sorte Nr. 3” i jasno gabardynowy płaszcz męski z paskiem. Przedmioty te pochodzą z kradzieży. Właściciele zechcą się zgłosić po odbiór. (z)

KRONIKA SĄDOWA

Nieostrożny zofer na ławie oskarżonych. Władysław Jurgawka, zofer z Zagórza, jechał 23 maja rb. ulicą Bukowską, zjadając do swego postoju przy ulicy Fr. Ratajczaka. Jechał bardzo nieuwadźliwie, skoro na pustej prawie ulicy wpadł na 60-letniego Kasprzaka, tramwajarza, zajętego czyszczeniem szyn. Nieszczęśliwie odniósł liczne obrażenia na całym ciele. Zmarł wskutek nadwyrężenia i wewnętrznej krwotoku. Jurgawka dostał się na ławę oskarżonych. Na swe niewinnie podawał podsądny różne okoliczności, które winę jego miały zmniejszyć. Sąd jednak na podstawie zeznań świadków nabrał innego przekonania i podyktował Jurgawce rok więzienia. (z)

Proces, który trwał cztery lata. W sierpniu 1925 r. spłonął trzydziestowy spichrz firmy Dumont w Grudziądzu, z znacznymi zapasami towarów kolonialnych, ubezpieczony w towarzystwie ubezpieczeń „Polonia”. Dwa dni po pożarze wpłynęło od „Polonii” doniesienie do prokuratury, jakoby ogień został podłożony, aby uzyskać wysoką premię asekuracyjną zwłaszcza za spalone towary. W związku z tem został aresztowany prokurent firmy Pufahl, który ośm miesięcy przebył we więzieniu śledczym. Następnie wytoczony został właścicielce Dumontowej, Pufahlowi i ksiązkowemu Grzonie proces, który odbył się przed sądem okręgowym w Grudziądzu w dniu 19 i 20 bm. Rozprawa wykazała niewinność oskarżonych, co sąd w wyroku wyraźnie stwierdził, opierając się na rachunkach i listach przewozowych, z których wynikało, że zapas towarów musiał być conajmniej taki wysoki, jak podany został przez firmę w wykazie szkód. Proces zakończył się uwolnieniem wszystkich oskarżonych. Pufahlowi pozostawił sąd do woli, po uprawomocnieniu wyroku wytoczyć skarbowi Państwa skargę o odszkodowanie za niestusznie odcierniony arest śledczy. (x)

Z OSTATNIEJ CHWILI

Zaczadzenie. W Bydgoszczy przy ul. Gdańskiej 65 w mieszkaniu mistrza rzeźnickiego Bronisława Bonica zaczadziły się poważnie służące: 23-letnia Tekla Różalska i 20-letnia Leokadja Kruszyńska. Wymienione dzwecząc udały się na spoczynek, pozostawiając w swej sypialni otwartą piec, z którego ułatniał się czad. (k)

Postrzelono przy manipulowaniu bronią palną w Lipnie w pow. chodzieskim parobka Pawła Krauzego. Sprawca nieszczęścia jest rzeźnik Jerzy Cwierć z Lipy. Rana postrzałowa była tak ciężka, iż Krawiec zmarł. (k)

Podejrzani o podpalenie. W związku z pożarem stodoły u Wawrzyńca Wleklego w Grodzisku aresztowano pogorzelca, który podejrzany jest o podpalenie stodoły i odstawiono go do więzienia sądowego w Grodzisku. W związku z pożarem stogu żyta u rolnika Francisz-

ka Kołodziejczaka w Wiktorówku w powiecie wyrzymskim aresztowano Kołodziejczaka jako podejrzanego o podpalenie i odstawiono go do więzienia sądowego w Łobżenicy. (k)

Zderzyli się na szosie Kórnik — Poznań autobus własność Spółki w Sreńmie i samochód ciężarowy pułku lotniczego w Poznaniu. Oba samochody zostały uszkodzone a kilku pasażerów odniosło lżejsze poranienia. Winę przypisuje się kierowcy samochodu wojskowego, który jechał lewą stroną i bez światła (k)

Wyścigi walców parowych. Po ukończeniu budowy szosy Murowana Goślina — Oborniki przyjechali do Obornik dwa walce parowe. Kierowcy tych walców zatrzymali się na ulicy Łukowskiej, gdzie wstąpili do karczmy a podpiwszy sobie nienajgorzej, zaczęli urządzić wyścigi swymi maszynami. Jężdząc po rynku, nie zważali bynajmniej na stojące tam autobusy i wozy. Jeden z nich skierował się wreszcie do Poznania. — Wpadł jednak do rowu, lecz na szczęście tak ludzimi jakoteż maszynami nie stało. Drugiego zaś, który nadal jężdził po rynku i chodnikach, policja zatrzymała i wesołych kierowców osadziła w areszcie do czasu wytrzeźwienia. Lokomotywy oddano pod dozór Zarządu drogowego powiatu. (og)

Pod kołami pociągu pospiesznego. Na dworcu kolejowym w Pełplinie wydarzył się tragiczny wypadek. Pracownik kolejowy 48-letni Florjan Obiedziński wyszedł około godz. 12 w nocy na tor, ażeby przekonać się, czy lampa przy stawidzie jest w porządku. Z powodu gęstej mgły nie zauważył światła nadjeżdżającego pociągu pospiesznego, który przychwycił nieszczęśliwego i przejechał mu prawą nogę poniżej kolana. Dwie godziny później znaleziono nieszczęśliwego bez przytomności i w kałuży krwi. Odstawiono go natychmiast do szpitala św. Józefa w Pełplinie, gdzie lekarz amputował mu nogę. Stan chorego nie budzi dotychczas żadnych obaw. (dt)

JARMARKI

Budziń. We wtorek 3 grudnia odbędzie się jarmark ogólny (kramny oraz na bydło i konie). Spędzanie świń jest policyjnie zakazane.

Sieraków. Odbędzie się tu dnia 5 grudnia rb. jarmark na konie, bydło, trzodę chlewną i kramny.

Wieczór św. Mikołaja

urządzą w niedzielę, 1 grudnia w salach Boulevard przy placu Nowomiejskim 5, Stowarzyszenie Pań, św. Wincentego a Paulo pod wezw. św. Józefa przy parafii farnej.

Program bardzo urozmaicony. Przedstawienie dla dzieci, przybycie św. Mikołaja, różne niespodzianki, gry i zabawy. Początek o godz. 4-tej. Wstęp dla dorosłych 1 zł, dla dzieci 50 gr. Czysty dochód przeznaczony na ubogich parafii farnej.

Do społeczeństwa!

Związek Ociemniałych Wojaków na Wielkopolskę, Pomorze i Górny Śląsk założony w 1919 r. w Poznaniu i zrzeszający w sobie bez wyjątku wszystkich ociemniałych inwalidów wojennych z powyższych województw, obchodzi tegoroczną gwiazdkę z powodu 10-lecia swego istnienia w mieście Poznaniu. By uciąć należycie naszym niefortunnych bohaterów związał się pod protektoratem J. Em. księdza kardynała i Prymasa Polski, wojewody poznańskiego i dowódcy O. K. VII. Komitet honorowy, który powierzył gościnne podjęcie naszych niefortunnych i cenionych gości oraz obdarowania ich — Komitetowi wykonawczemu. Na czele Komisji gwiazdkowej stanęła p. starościna Begale, która przy pomocy szeregu pań, zawsze chętnych do pracy społecznej podjęła się obdarowania członków Związku wraz z dziećmi w liczbie 133 i 11 wdów po zmarłych ociemniałych inwalidach.

Niechaj nikt, kogo stać na ofiarę, nie usunie się z szeregu dobroczyńców, którzy komitetowi ułatwią spełnienie tych niezliczonych pragnień ociemniałych inwalidów. Przedewszystkiem nie wątpimy, iż Szanowne Kupiectwo nie poskąpi darów na tak szlachetny cel i w niniejszym apelu zwracamy się specjalnie do Panów Kupców miasta Poznania i Wielkopolski, by paniom proszącym o dar gwiazdkowy dla ociemniałego żołnierza, szli chętnie i ofiarnie na rękę, oraz by wcześnie przesyłkami przyczynili się do obdarowania naszych nieszczęśliwych. Za łaskawe przychylenie się do naszej prośby, dziękujemy naprzód.

Dary prosimy wysłać pod adresem: Bank Związków Spółek Zarobkowych — Poznań, Bank Ziemiań — Poznań i Bank Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego — Poznań.

TEATRY

Z Teatru Wielkiego. Dziś „Hrabina Marica”. We czwartek, 28 bm. premiera opery Różyckiego p. t. „Casanova” w doborowej obsadzie pp. Bojar-Przemienieckiej, Fedyczkowskiej, Fontanówny, Kisielskiej, Drabika (tytułowa), Karpaczewskiego i in. Przy pulpicie dyr. Wojciechowski; reżyserja p. Urbanowicza; nowe dekoracje art.-mal. Jarockiego. Premiera ta wzbudziła żywe zainteresowanie, wszystkie bowiem dzieła Różyckiego cieszyły się na naszej scenie olbrzymim powodzeniem. Na jutrzejszą premierę pozostała już tylko nieznaczna ilość biletów. Kompozytor będzie obecny na premierze. W niedzielę 1 grudnia po południu po cenach znizowanych dana będzie „Halka”.

Z Teatru Polskiego. Dziś i jutro doskonała komedia J. Szaniawskiego pt. „Adwokat i róża”, która w triumfalnym pochodzie przeszła wszystkie sceny w Polsce, zdobywając wszędzie nadzwyczajny sukces artystyczny i kasowy. Obsada pierwszorzędną z dyr. Szurkiewiczem na czele. W piątek raz jeden wesoła komedia Dunin - Markiewicza i M. Fijałkowskiego „Miłość czy pięść”, poczem wraca na afisz „Adwokat i róża”.

W próbach pod kierunkiem p. Młodziejewskiej fenomenalna lekka komedia francuska Hennequina pod tyt. „Królowa Biarritz”, która grana była na wszystkich scenach świata.

Bajka dla dzieci w Teatrze Polskim. — Niezrównana, przepyszna bajka Grimma w układzie scenicznym A. Walewskiego „Kopciuszek” ukaże się w najbliższym, jeszcze przedświątecznym czasie. Pracownie malarskie i techniczne przygotowują pod kierunkiem p. Jarockiego nową malowniczą oprawę dekoracyjną do tej prześlicznej bajki, której zapowiedź spotka się niewątpliwie z entuzjastycznym echem wśród naszych starszych i młodszych „milusińskich”.

Z Teatru Nowego. Dziś i jutro, w czwartek świetna komedia Verneilla p. tyt. „Azais” z gościnnym występem Junoszy-Stepowskiego. Rozśmieszona do łez publiczność gorąco oklaskuje przy otwartej scenie naszego znakomitego gościa w jego niezrównanej kreacji barona Würtza. Resztę obsady stanowią pp. Jerzmanowska, Trojanowska, Zeromska, Bystrzyński, Płonka-Fiszler, Smoczyński, Mazanek i Tylczyński.

Zlatko Baloković wystąpi w Poznaniu!

W najbliższych dniach Poznań gościć będzie najznakomitszego jugosłowiańskiego skrzypka - wirtuoza Zlatko Balokovića. Młody ten artysta należy dziś do najwybitniejszych skrzypków, to też w krótkim czasie osiągnął światową sławę. Po raz pierwszy wystąpił Baloković przed wojną światową w Moskwie z Filharmonją, gdzie wykonał koncert skrzypcowy Krzyżanowskiego, który to utwór w literaturze skrzypcowej, z powodu olbrzymich trudności, znany jest jako „niewykonalny”. Powodzenie było tak olbrzymie, że zmuszono artystę do niezliczonych naddatków. Publiczność nie chciała sali opuścić, to też nie mniej jak trzydzieści razy został artysta przez rozentuzjazmowaną publiczność wywołany! Pierwszy występ Balokovića zapewnił jemu światową karierę. Ze wszystkich krajów otrzymał artysta najświetniejsze propozycje, z których oczywiście wybrał tylko najpoważniejsze. Między innymi wystąpił Baloković z równym powodzeniem w Berlinie z Filharmonją, w Egipcie, Włoszech i Jugosławii. W Kairze miał artysta tak olbrzymie powodzenie, że w krótkim czasie dał siedem koncertów. We Włoszech odbył Baloković wielkie tournée, które uwieńczone zostało największym sukcesem o jakim tylko każdy artysta marzyć może. W Neapolu i Turynie wystąpił Baloković po pięć razy, w Genui i Rzymie trzykrotnie. Koncert w Rzymie zaszczyliła swą obecnością Para Królewska, koncertem dyrygował Mascagni a Battistini brał czynny udział. Na drugi dzień po koncercie został Baloković przyjęty na audjencji przez Papieża Piusa X, który w dowód jego wysokiego artyzmu

Przez szybkie

Ach, ta pogoda!

Właściwie niewiadomo co! Zima, czy nie zima? Mgła — jak w Londynie, błoto — jak na Pińszczyźnie! Barometr nie wie, co robić.

P. I. M. (Polski Inst. Meteorologiczny) stracił zupełnie głowę; patrzy na niebo, martwi się i już nie wie co podawać w komunikatach: „Naogół pogoda, miejscami opady, na zachodzie pochmurno”, czy też „Miejscami pochmurno, na wschodzie opady, gdzie niegdzie pogoda”. Coprawda tych komunikatów i tak nikt nie czyta. Chyba jeden pan chce ubliżyć w delikatny sposób drugiemu panu i zamiast spytać:

— Czyś ty dziś przy zdrowych zmysłach? — pyta politycznie:

— Pan dziś pewnie czytał P. I. M.?

— Albo też zamiast powtarzać wychodzące już z mody powiedzonko:

— Niech pan nie buja starego wuja!

— zaśpiewa na nową melodję:

— Niech pan nie pima,

Nic z tego nima!

Mimo podłej pogody, a może właśnie

wręczył artyście specjalnie dla niego wykonany medal. Poza tem otrzymał Baloković wysokie odznaczenia od króla Aleksandra, Papieża Benedykta XV i wielu innych. Po wojnie światowej koncertował Baloković we Francji, Anglii, Szwajcarii i Ameryce Północnej. W Waszyngtonie przyjęty został artysta przez Prezydenta Coolidge'a. W roku 1926 powrócił Baloković do Europy, gdzie stale koncertuje z niebywałym powodzeniem. Pierwszy jego występ w Polsce (w Warszawie dnia 22. 2. 1929) wywołał olbrzymi rozgłos, to też Filharmonja Warszawska zaangażowała Balokovića na jeden z wielkich koncertów piątkowych w dniu 29 b. m. Koncertem tym dyrygować będzie kapelmistrz Filharmonji wiedeńskiej Fr. Schalk. Koncert w Poznaniu, który organizuje dyr. koncertów Rozmarynowicza, odbędzie się w piątek, dnia 6 grudnia w sali Domu Ewangelickiego. Sprzedaż biletów u p. Szrejbrovskiego, ul. Gwarna 20 — Telefon 56-38. zw 20 445

Dania Darling fenomenalna 7-letnia tancerka, nasza słynna rodzaczka, uznana na konkursie w r. 1927 za najpiękniejszą tancerkę Ameryki, która na swym pierwszym występie w Poznaniu odniosła olbrzymi sukces artystyczny i była entuzjastycznie przyjmowana przez liczną bardzo publiczność — na ogólne żądanie wystąpi po raz drugi i nieodwołalnie ostatni przed powrotem do Ameryki w niedzielę, dnia 1 grudnia rb., o godz. 12 w pol. w sali teatru „Słońce”. Dania Darling na drugim swym występie w Poznaniu wykona przepiękny program, częściowo zmieniony, obejmujący najpiękniejsze tańce: klasyczne, ludowe amerykańskie, holenderskie, charakterystyczne ekscentryczne i wschodnie. Atrakcją występu będą znowu wykonane z niebywałym rozmachem i brawurą tańce polskie. Niewątpliwie połączony występ przemieł naszej tancerki, która już za pierwszym razem podbiła serca wszystkich Poznańczyków, wywołując ogólny zachwyt nawet najsurowszych krytyków — wywoła rekordowe zainteresowanie w naszym mieście i zgomadzi większe jeszcze tłumy publiczności. Pragnąc wszystkim bez wyjątku umożliwić podziwianie popularnej już dziś w Poznaniu Danusi — Dyrektora Koncertowa Nowomiejskiego — ustanawia tym razem najniższe ceny biletów. Ze względu na olbrzymie zainteresowanie połączonym występem Danusi Darling, na który już znaczna część biletów zamówiono — uprasza się P. T. Publiczność o wcześniejsze zakupywanie biletów w składzie cygar p. Szrejbrovskiego, ul. Gwarna 20, tel. 56-38. zw 20 450

Teatr Wielki

DZIŚ — „Hrabina Marica”, operetka Kalmana.

Czwartek, 28. 11. „Casanova”, opera komiczna Różyckiego (premiera).

Piątek, 29. 11. „Tatry”, balet-opera Nowowiejskiego.

Sobota, 30. 11. „Casanova”, opera komiczna Różyckiego.

Niedziela, 1. 12. o godz. 15 „Halka”, opera Moniuszki. (Ceny znizowane).

Niedziela, 1. 12. wiecz. „Hrabina Marica”, operetka Kalmana.

Poniedziałek, 2. 12. „Casanova”, opera komiczna Różyckiego.

Wtorek, 3. 12. „Klejnoty Madonny”, opera Wolf-Ferrari’ego.

Początek o godzinie 8 wieczorem.

Po rozpoczęciu przedstawienia nikt na salę wpuszczony nie będzie.

Bilety poprzednio do nabycia w kasie teatralnej (Teatr Polski, ul. 27 Grudnia).

Teatr Polski

DZIŚ — „Adwokat i róża”.

Czwartek, 28. 11. „Adwokat i róża”.

Piątek, 29. 11. „Miłość czy pięść”.

Sobota, 30. 11. „Adwokat i róża”.

Niedziela, 1. 12. o godz. 15 „Mama do wzięcia”. (Ceny znizowane).

Niedziela, 1. 12. „Adwokat i róża”.

Poniedziałek, 2. 12. „Miłość czy pięść”.

Początek o godzinie 8 wieczorem.

Bilety wcześniej do nabycia w kasie Teatru Polskiego, ul. 27 Grudnia.

Teatr Nowy

DZIŚ — „Azais”. Gościnnie występ Junoszy-Stepowskiego.

Czwartek, 28. 11. „Azais”. Gościnnie występ Junoszy-Stepowskiego.

Piątek, 29. 11. „Azais”. Gościnnie występ Junoszy-Stepowskiego.

Początek o godzinie 8 wieczorem.

Bilety poprzednio do nabycia w składzie cygar p. Zygarłowskiego, narożnik ul. Gwarnej i 27 Grudnia.

z powodu pieskiego powietrza, na brak ożywienia nie możemy się uskarżać.

Na londyńskiej mgłę Poznań nabrał gaskońskiego humoru i co raz, to wybuchnie jakimś objawem południowego temperamentu.

Zalotwia się osobiste artystyczne porachunki waleniem w buzię wprost po cukierniach.

Casanova wygłasza prelekcje o moralności, ludożerca o jaroszostwie, a pan J. K.-B. o współczesnej kobiecie.

W poznańskim Belwederze urządza się warszawskie łamanie kości.

No, a wreszcie ileż ruchu wywołały ostatnie wybory akademickie.

Zapomnieliśmy o jesieni, gdy wionęły przemiele majowe powiewy. Niezbyt wprawdzie wonne, bo z duszącymi dymami i raketami. Trzeba było po nich długo salę wietrzyć. Ale to zawsze pewien ewenement, gdy tak zapachnie „i majem, i rajem, i wiosną”.

Ogórkowy sezon minal już zupełnie. I niech tam sobie P. I. M. pima nad niepewną pogodą, — ja się cieszę, że z jesienią mgielką ruchliwie się u nas zrobiło i wesoło.

X. Awery.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

ŻYCIE KULTURALNE

NAUKA

Z Tow. Filozoficznego. Na dzisiejszym posiedzeniu Pozn. Towarzystwa Filozoficznego o 8,30 w sali 27 Coll. Min. prof. Znamierowski z powodu choroby wykładu mieć nie będzie. Wygłosi natomiast odczyt dyskusyjny prof. Zawirski p. t. „O szansach indeterminizmu w świetle nauki współczesnej”. Temat to obecnie w fizyce i filozofii wielce aktualny, dotyczący wolności w świecie zjawisk przyrodzonych, tłumaczonych dotąd granitowymi jakoby prawami mechanistycznej przyczynowości.

Z Tow. Przyj. Nauk. XLVII posiedzenie komisji filologicznej T. P. N. odbędzie się w czwartek dn. 28 listopada o godz. 18-ej w sali Seminarjum historii literatury polskiej. Na porządku dziennym: 1) „O rymach Sedullusa” — ref. ks. dr. Gładysz; 2) „Idea Opatrzności i Fortuny w poezjach Kochanowskiego” — ref. prof. Langlade.

Z Polskiego Towarzystwa Filologicznego. Koło Lwowskie odbyło posiedzenie naukowe z odczytem prof. R. Ganczyńca n. t.: „Reorganizacja programu studiów humanistycznych w szkołach średnich”.

TEATR

Go grają w Warszawie? Piszą nam z Warszawy: E. O'Neill, pisarz amerykański jest obecnie wiele grany na szerokim świecie. Jego sztukę „Anna Christie” wystawiono obecnie w Teatrze Nowym, który znajduje się na miejscu dawnej Reduty, a należy do teatrów miejskich. Anna Christie jest posługaczką na statku węglowym i pracuje uczciwie na życie, ale przedtem wykołała się i poszła na ulicę. Obecnie zakochała się w niej marynarz, ona czuje się niegodną jego miłości, ale w końcu znajduje przebaczenie. Wykonali sztukę pp. Bronisłówna, Chaveau, Gawlikowski, Hnydziński, Kiernicki i Niwiński. (tw)

Dziesięciolecie „Reduty” będzie uroczyste obchodzone w Wilnie w piątek dnia 29 listopada. Reduta zjeżdża na ten dzień do Wilna, i odegra „Uciekła mi przepióreczka” Żeromskiego. Dla obchodu zawiązał się komitet obywatelski.

„Hamlet” w żakiecie. Z Łodzi piszą nam: Teatr miejski zamierza wystawić „Hamleta” w strojach współczesnych pod reżyserją L. S. Schillera. Jest to powtórzenie eksperymentu, którego próbowano w Londynie i który spotkał się z surowym odparciem. P. Schiller inscenizował już był „Nieboską Komedję” w ubiorach współczesnych, a to w Teatrze im. Bogusławskiego w Warszawie, idąc za modą „współczesności”. (ti)

Książka o Izidorze Duncan. Korespondent londyński (z. gr.) pisze nam: Niedługo po pamiętnikach Izidory Duncan („My life”) wydanych po angielsku w ciągu wakacji — pojawia się nowa książka związana z osobą głośnej artystki, zmarłej tragicznie na Riwierze w r. 1927. Tytuł książki: „Ostatnie lata Izidory Duncan — w Rosji i Francji”. Rzecz wyszła z pod pióra Army Duncan i Allana Mc Dougall.

MUZYKA

Polski koncert w Paryżu. Stowarzyszenie młodych muzyków Polaków w Paryżu zorganizowało koncert z udziałem kwartetu Krettly i pianisty Artura Hermelina. Na koncercie tym wykonano poraż pierwszy w Paryżu II kwartet Karola Szymanowskiego, dalej kwartet Perkowskiego oraz utwory fortepianowe Chopina, Szymanowskiego i Tansmana. (mp)

Prace o polskiej muzyce po niemiecku. W „Handbuch der Musikgeschichte” Guidona Adlera wydrukowano ostatnio artykuł o muzyce polskiej pióra prof. Uniw. Jagiellońskiego dra Zdzisława Jachimieckiego. Rzecz doprowadzona jest aż do ostatnich czasów. Inna praca, również tego samego autora drukować się ma starami „Grundriss der Slavischen Philologie und Kulturgeschichte” a wydanie nakładem Gruyter Verlag w Berlinie. Będzie to traktat o calokształcie historii polskiej muzyki, od najdawniejszych czasów aż prawie po dzień dzisiejszy, który da zupełny, wyczerpujący obraz dziejów naszej muzyki. (mk)

LITERATURA

Wieczory literackie lwowskie. Ze Lwowa piszą nam: Związek Literatów Polskich, zostający pod przewodnictwem profesora Kozickiego, nawiązuje do tradycji słynnych ongi wieczorów Związku Naukowo-Literackiego, zainicjował wieczory literackie przeznaczone dla niewielkiego grona literatów i osób specjalnie interesujących się literaturą współczesną. Wieczory te odbywają się w lokalu Kasyna i Koła Literacko-Artystycznego. Pierwszy z ich serii zajęła prelekcja p. J. E. Piłmińskiego, który omówił niewydaną jeszcze powieść J. Wiktora pt. „Zwarjowane miasto”. Prelegent zaznaczył przełom w twórczości autora „Burka” i „Tęczy nad sercem”. J. Wiktor, poeta duszy człowieka prostego, zainteresował się w ostatniej powieści psychologia współczesnych ludzi kulturalnych, artystów, mieszkańców miasta. Powieść jest równocześnie jakby pamfletem na literaturę sensacyjną. W dyskusji zabierali głos pp. Brańczyk, prof. Kleiner, prof. Kozicki, Ostap Ortwin i prelegent.

KRAJOZNAWSTWO

Nowy „Taternik”. Z Zakopanego piszą nam: Ostatni zeszyt „Taternika” organu Sekcji Turystycznej P. T. T., wydawany pod redakcją Stanisława Zaremby przy współudziale komitetu redakcyjnego, rozpoczyna się interesującym przyczynkiem do dyskusji nad ideologią taternictwa. Najstarsze bodaj uwagi na ten temat pochodzą od Stanisława Witkiewicza. W ostatnich latach w sprawie tego zagadnienia toczyła się ożywiona dysputa („Taternik”, „Wierchy”, „Przegląd Turystyczny”), w której zabierali głos zarówno senior polskich taterników J. Gw. Pawlikowski, jak i najmłodsze pokolenie chodzących w góry na niebezpieczne wyprawy. Obecnie dr. Roman Kordys w artykule p. t. „Taternictwo wczoraj, dziś i jutro” roztrząsa „problem” psychicznego podłoża wspinaczek górskich. Taternictwo uważa autor za biologiczny pęd do wysiłku, przyszłość zaś taternictwa — wobec wyczerpywania się wysokogórskich problemów — widzi poza Tatrami: w Alpach i innych górach naszego globu.

Dwa następne artykuły zawierają opis tragicznego zgonu śp. dra Mieczysława Świerza, pióra uczestnika tej katastrofy T. Ciesielskiego, oraz pośmiertne wspomnienie zabitych na Zamarłej Turni siostr Skotnicównien, autorstwa J. Szczepańskiego. Opisy nowych skalnych dróg tatrzańskich, sprawy Sekcji Turystycznej, notatki i recenzje uzupełniają treść zeszytu. (J)

OCHRONA ZABYTKÓW

Muzea gminy miasta Lwowa. Piszą nam z Lwowa: Nie dawno ukazał się w druku katalog lwowskich zbiorów Władysława Łozińskiego. Obecnie miasto wydało nowe dzieło z zakresu muzeologii. „Muzea gminy miasta Lwowa”, drukowane wykwiennie na pięknym papierze zajmują 108 stron tekstu oraz 100 tablic z reprodukcjami. Wstęp w języku polskim i francuskim, pióra dra Aleksandra Czołowskiego, dyrektora miejskich muzeów lwowskich, zaznacza nam z dziejami powstawania miejskich kolekcji i podkreśla coraz silniejsze zrozumienie doniosłości gromadzenia skarbowi kultury narodowej. Przy każdym muzeum podaje autor ich bogactwa w cyfrach i zaznacza najcenniejszą treść. Chlubny owoc półwiekowych wysiłków gminy przedstawia się w ten sposób, że Lwów posiada dzisiaj pięć miejskich muzeów, a to: Muzeum historyczne m. Lwowa, Muzeum Narodowe im. Jana III, Zbiory Bolesława Orzechowicza, Galerię Narodową i Miejskie Muzeum Przemysłu Artystycznego.

Następuje opis przedmiotów, reprodukowanych na 100 tablicach techniką rotogrąwiorową. Jest to wybór najcenniejszego materiału z miejskich zbiorów. Tekst opisu jest w języku polskim i francuskim. Opracował go Rudolf Męklicki. Ponadto współpracowali w wydaniu pięknego dzieła wicedyrektor muzeów lwowskich Baudecki i kustosz Harasimowicz, Zarewicz i Cieśla. (J)

VARIA

Książki o Jerzym V i ks. Walji. Nasz korespondent londyński (z. gr.) donosi nam: Książka Sir George'a Arthura o królu Jerzym V spotkała się z ogólną krytyką; przedstawia się jako nieciekawy zbiór drugorzędnych faktów. Równocześnie wyszły dwie biografie o ks. Walji, obie szablone w stylu reportersko-gazeciarskim.

PISMA NADESLANE

„Złemia”. Nr. 2. Treść: H. Schrammowa: „Z zagadnień opieki nad sztuką ludową”. — S. Pawłowski: „Polesie przed stu laty”. — J. Radziwiński: „Drewniany kościółek w Smardzowicach”. — Z turytyki. — Z piśmiennictwa. — Sprawy Towarzystwa.

„Taternik”. Zeszyt 3. Treść: Śp. Mieczysław Świerz. — Roman Kordys: „Taternictwo wczoraj, dziś i jutro”. — T. Ciesielski: „Katastrofa na zachodniej ścianie Kościelca”. — J. A. Szczepański: „Sp. Marzena i Lida Skotnicówna”. — Skalne drogi. — Sprawy sekcji z Tatr. — Notatki. — Z piśmiennictwa.

„Kwartalnik Pedagogiczny”. Nr. 2. Treść: Prof. dr. S. Baley: „O próbach mierzenia trudności zadań”. — Prof. dr. L. Jaxa-Bykowski: „Współpraca przyrodznika przy wyrabianiu charakteru”. — Dr. M. Wachowski: „Wychowanie narodowe w okresie niewoli politycznej”. — I. Stein: „Kilka uwag o szkolnictwie na Powszechnych Wystawie Krajowej”. — Z piśmiennictwa. — Kronika. — Résumé.

„Przegląd Pedagogiczny”. Nr. 33. Treść: Simplex: „Litera i duch. I.” — St. Sum: „Po XIII-ym Zjeździe Lekarzy i Przyrodników w Wilnie”. — Dr. St. Piłch: „Pokiósle Jzajdu Filologicznego w Poznaniu”. — Dr. J. Gołabek: „I Zjazd Filologów Słowiańskich w Pradze”. — Sami sobie. — W. S.: „Z życia T. N. S. W.” — Komunikaty Zarządu Głównego T. N. S. W. — Z życia Koła Warszawskiego T. N. S. W. — Głosy czytelników. — Klin: „Światła i cienie”. — Curiosa. — Kronika. — P. L.: „Prasa o szkole i nauczycielu”.

KAWALER CASANOVA

(Przed jutrzejszą premierą opery Różyckiego „Casanova”)

Postać Casanovy przyzwyczailiśmy się traktować jako najjaskrawsze zogniskowanie cech i rysów awanturnika. Dla ogółu jest Casanova tem ciekawym, że przeważająca ilość jego awantur odbywa się na tle erotycznym.

Był on bezwzględnie awanturnikiem typowym, w środkach nie przebierającym i nie bawiącym się w skrupuły, lecz przygody jego utrzymane były zawsze w dobrym tonie, szczególnie jeśli chodzi o stosunki z kobietami. Potrafił zawojuować nie tylko każde serce kobiece, ale i trzeźwe umysły męskie uznawały jego wybitne zdolności towarzyskie, dyplomatyczne i nawet filozoficzne.

W duszy tego interesującego człowieka poza zwyczajnym instynktem awanturniczym, żądzą użycia i wyraźną złyką nabieracza-fachowca — a nawet szulera karcianego, tkwiły jednak pewne zadatki moralne, które przy mniejszym naporze pospolitych namiętności światowych mogły być znaleźć ujście w formach dla świata może mniej błyskotliwych, ale zato pożyteczniejszych dla otoczenia. Ale w tym wypadku czyni jego napewno do potomności nie przeszły. Casanova wolał więc umrzeć sławnym awanturnikiem, niż poczciwym „bourgeois” — wolał być meteorem choćby z fabryki pirotechnicznej tylko, niż żarzyć się spokojnym ogniem w pospolitem palenisku życiowym. Nie dowodzi to jednak, że paleniskiem tem gardził, lub nie rozumiał jego znaczenia. Rozumiał doskonale, szczególnie na starość; temperament jego nie pozwalał mu jednak na tak „mieszczuchowskie” traktowanie problemów życiowych i wolał zostać przy swojej filozofii.

Z pamiętników jego, napisanych zresztą z dużym talentem, swadą piersarską i w świetnym stylu, dowiadujemy się mnóstwa niezmiernie ciekawych szczegółów, charakteryzujących dosadnie epokę. Siebie samego przedstawia bardzo plastycznie i z wielką prostotą. Ma niezmiernie bystry i trafny pogląd na ludzi i rzeczy i wyraża go znakomicie. Aczkolwiek główną treścią pamiętników są jego awantury i awanturki miłosne, to jednak nie wyłącznie w nich leży wartość książki jako dokumentu. Opisy przygód miłosnych zasłaniają ogółowi czytelników mnóstwo rzeczy, w których charakter i wartość Casanovy ukazują się w zupełnie innym oświetleniu, odsłaniając nam człowieka o niespożytej energii, przytomności umysłu i niepospolitych zdolnościach. W stosunku do kobiet pozostaje Casanova zawsze chevalier'em w każdym calu i swe przygody miłosne opisuje po rycersku i z wielkim smakiem, nawet w najryzykowniejszych wypadkach. Kiedy zapewnia nas, że ta a ta uroczą postać była jego najprawdziwszą miłością, wierzymy mu za każdym razem w zupełności. Kochał się niemal codziennie i — jak twierdzi — zawsze szczerze i gorąco. Cóż winien był istotnie temu, że na drodze jego życia znajdowało się tyle uroczych kobiet i każda z nich warta była najgorętszej miłości...

Najważniejszą wyznań, prawdziwej kult miłości oraz niepospolite zdolności obserwacyjne czynią z jego pamiętników dokument, stający niejako w obronie spraw i życia tego niepospolitego donjuana, filozofa i miejscami niezwykle sprytnego hochstaplera XVIII wieku.

W operze „Casanova”, którą właśnie ujrzymy na naszej scenie (muzyka Różyckiego, libretto Krzewińskiego) dali autorowie kilka tylko drobnych fragmentów z burzliwego życia tego bohatera (nie mogło być zresztą inaczej) — między innymi ujrzymy także fragment, dotyczący pobytu Casanovy w Polsce. (Gdzie on rzeczywiście nie był!) Różycki zainteresował się tym tematem ze względu na obfitość i plastyczność szczegółów, co tak odpowiada jego wybitnemu, ilustratorskiemu talentowi. Usłyszymy muzykę bardzo barwną, melodyjną i pociągającą, co oczywiście stanowi głównie o powodzeniu. W Warszawie „Casanova” cieszył się dużym i trwałym sukcesem.

Mamy nadzieję, że publiczności naszej przypadnie jeszcze więcej do gustu. **St. Wiechowicz.**

TANIO I DOBRZE

SPOSÓB NA CZYTELNIKÓW.

Jeżeli czytamy na okładce francuskiej książki: 76. wydanie lub 150. tyśiąc — to w pierwszej chwili nie możemy zrozumieć, dlaczego polska książka choć w przybliżeniu tego nakładu nie osiąga, tem więcej, że we Francji nie jest wcale rzadkością, że książka w stosunkowo krótkim czasie osiąga nakład 100 000 egz. Przykłady: „Klimaty” Maurois rozeszły się w 4 miesiącach w 100 000 egz. (obecnie 234 000), Farrère'a „Marche Funèbre” 150 000 w 3 mies., Prévost'a „L'homme vierge” miał w ciągu 1½ mies. nakład 74 000 egz., a Kessella „Belle de jour” w pół roku miała 12 wydań. Dodać trzeba, że wymienione utwory nie wabią czytelnika tak jak Wallace'ya lub Erenburgi.

Starczy sobie jednak uprzytomnić, że język francuski ma szeroki zasięg poza Francję, że więcej niż ¼ nakładu rozchodzi się zagranicę. To jest najważniejszą przyczyną tak zawrotnych cyfr nakładowych. Nie trzeba jednak przypuszczać, że przeciętny obywatel Francji dużo kupuje książek. Mieszkaniec prowincji jest oszczędny — mało! częstokroć skąpy. Wydawcy francuscy szukają więc sposobów, by nakłonić tego przeciętnego obywatela do nabycia książki. I przyznać trzeba, że co do pomysowości pod tym względem, mogliby się ich polscy koledy dużo od nich nauczyć.

Wydawca francuski rozumiał, że 1) książka musi być możliwie tania, 2) estetycznie wydana, 3) obejmować całość i 4) być dziełem możliwie znanego i uznanego pisarza. Znamy mi są trzy kolekcje wydawnictw rozmaitych, spełniające owe warunki i... rozchodzące się bardzo szeroko. Jednym z takich wydawnictw jest: „Le livre de demain”, wydawca A. Fayard — Paryż. Format książki tej kolekcji jest 18 na 24 cm., więc trochę nieporęczny, papier bezdrzewny, druk ładny i wyraźny, obficie ilustrowana przez młodych artystów, którzy przez to mają sposobność zwrócenia na siebie uwagi. Stronnic jest przeciętnie 120 do 140. Wygląd zewnętrzny miły. Cena obecna 3,50 frs. (około 1,40 zł.). Autorami powieści w tej kolekcji są m. in. Bourget, Bordeaux, Benjamin, Anet, Colette, Duhamel, Duvernois, Farrère, Louys, Jaloux, Mauriac, Benoit. Bardzo podobnym wydawnictwem jest: „Le moderne livre illustré”, format 14x21, więc wygodniejszy, pozatem zupełnie podobnie wydana jak poprzednia kolekcja. Ilość stronnic pomiędzy 150 a 200. Cena również ta sama. Prócz autorów wymienionych poprzednio spotykamy tu jeszcze nazwiska: Maurois, Rostand, Rosny, Girardoux, Tharaud i innych. Wydawca Fertucier et fils, Paris.

Obydwa te wydawnictwa powstały po wojnie i liczą każde z osobna około 80 tomów już wydanych. Bez przesady stwierdzić można, że kalkulacja wydawców była zupełnie dobra: książka tania (przeciętnie kosztuje normalna książka francuska 12 do 16 frs.), estetycznie wydana, powieści autorów poczytnych (żadnych tłumaczeń). Książka taka spełnia swój cel znakomicie i łatwo trafia do czytelnika.

Innym zupełnie typem jest 3 kolekcja. Ale o tem innym razem.

Prof. A. Jesionowski.

Lubliniec.

Jutro: NIE MOŻNA CHCIEĆ SZTUKI BEZ ARTYSTÓW

przez Ludwika Pugeta

KSIAZKI NADESLANE

Andrzej Galica: „Twierdzą nam będzie każdy próg”. Utwór dramatyczny w 3 aktach z prologiem i inwokacją. Przemysł, 1929. Nakł. J. Styfięgo.

Władysław Kwiatkowski: „Obraz Rubensa w Kaliszu”. Kalisz, 1929. Tow. Przyjaciół Książki.

Knut Hamsun: „Włóczęgi”. Powieść. Poznań 1929. Biblioteka Laureatów Nobla. Wydawnictwo Polskie R. Wegnera.

Maryla Wolska: „Dzbanek malin”. Medyka 1929. Nakł. Biblij Medyckiej.

Chateaubriand: „Atala”. Notice littéraire et commentaires de prof. S. Czerny. Poznań 1930. Nakł. „Eos”.

Adette Simon. dr. praw: „O poradnictwie zawodowym”. Z przedmową J. Fontégnie i St. Studenckiego. Warszawa 1930. Wyd. z subwencji Izby Przemysłowo-Handlowej i z fund. im. prof. Z. Straszewicza.

Z różnych stron Polski

Aresztowanie całej rodziny fałszerzy pieniędzy

Na rynku w Augustowie zatrzymano 18-letniego Piotra Duchnowskiego, który za towar usiłował zapłacić fałszywą monetą dwuzłotową. Po rewizji w mieszkaniu rodziny Duchnowskiego wykryto tam kilkanaście sztuk sfalszowanych monet dwuzłotowych, jednozłotowych i 50 groszowych, przyczem niektóre z nich były jeszcze niewykoficzone. Znalaziono też 4 formy oraz przyrządy i gotowy materiał do odlewania monet. Fałszerstwem zajmowała się cała rodzina, a mianowicie: matka, trzej synowie Józef, Piotr i Zygmunt oraz dwie córki Wiktorja i Mieczysława. Oprócz tego zatrzymano również handlarza wędrownego i wyrobniaka figur religijnych A. Baranowskiego, oskarżonego o spółkę z wyżej wymienionymi.

Podczas badania Duchnowscy nie przyznali się do winy, z wyjątkiem 14-letniego Zygmunta, który z całą otwartością przyznał się, że tylko sam trudnił się fałszerstwem monet i całą winę bierze na siebie.

Bandyci zamęczyli swoje ofiary

Do dzierżawcy folwarku Wężowszczyzna w pow. szczytyńskim Jana Bojarskiego wdarło się w nocy kilku osobników, którzy pod groźbą rewolwerów zażądali wydania gotówki i biżuterji. Gdy Bojarski odmówił wydania pieniędzy, bandyci związali jego i jego żonę nad kotłami w bestjański sposób zaczęli się znęcać, paląc stopy i ręce. Torturowani w ten sposób małżonkowie Bojarscy po kilku godzinach zmarli w męczarniach. Mordercy po zabraniu gotówki i garderoby zbiegli w niewiadomym kierunku. Władze wszczęły energiczne dochodzenia celem wyjaśnienia sprawców tego strasznego morderstwa.

Napad bandycki pod Biłgorajem.

Dnia 21 bm. na trakcie Biłgoraj - Frampol około wsi Majdan Gromadzki, na powracających na dwóch furmankach mieszkańców osady Frampol z jarmarku z Biłgoraja napadło pięciu uzbrojonych w rewolwery bandytów, którzy zrabowali 11 koczuchów, materiał na czapki, oraz przeszło 2.000 zł. gotówką. Napastnicy mieli na twarzy białe chustki. Dochodzenie wszczęto.

SPORT

Boks

Mistrzostwa Szwecji dały następujące wyniki (podajemy nowych mistrzów w kolejnościi wag): Liljedahl, Ahlquist, Nilsson, Andersson, Litzen, J. Anderson i Sundström; brak mistrza w wadze półciężkiej.

Gry ruchowe

Zarząd P. Z. G. S. uchwalił ze względu na spóźnioną porę odwołać w roku bieżącym zawody o mistrzostwo Polski w piłce ręcznej dla drużyn męskich i kobiecych.

Mistrzostwo Polski w palancie odbędzie się na Śląsku w nieoznaczonym jeszcze terminie.

Turniej o mistrzostwo Polski w piłce koszykowej drużyn męskich odbędzie się 14 i 15 grudnia w Krakowie. Do turnieju stają mistrzowie okręgów i drużyny zakwalifikowane przez zarząd O. Z. G. S.

Walne zebranie P. Z. G. S. zwołane zostało na dzień 8 i 9 lutego 1930 r. w Warszawie.

Narciarstwo

Wyjazd narciarzy sokolich do Jugosławji. Na zjeździe delegatów Sokolstwa Słowiańskiego w Pradze, przy udziale naczelnika związkowego p. Fazanowicza, zdecydowano urządzenie wzorem Polski związkowych zawodów narciarskich Sokolstwa Słowiańskiego w miejscowości Moastrana (Nowostany) w Jugosławji w drugiej połowie lutego 1930 r. Będą one pierwszą częścią zimową, wielkiego Złotu Wszczęstowania, który odbędzie się latem 1930 r. w Belgradzie. Na zawody te, wysłała Związek Sokolstwa Polskiego reprezentacyjną drużynę biegaczy i skoczków, której skład ostateczny ustalony zostanie na podstawie wyników bieżącego sezonu. Prawdopodobnie pojadą: Antoni Szostak, Wł. Czech, Fr. Cukier, St. Sieczka, Krzeptowski Andrzej I, i Bronisława Staszek-Polankówna, którzy w roku ub. na podobnych zawodach w Zakopanem zdobyli większość pierwszych nagród. Zawody obejmują bieg indywidualny i drużynowy na 18 km., skoki i bieg pań i odbędą się według regulaminu polskiego. W biegu drużynowym rozegrana będzie między innymi walka o puchar przechodni ofiarowany przez Związek Sokolstwa Polskiego, a zdobyty w roku 1929 przez Oddział Narc. Sokoła Zakopiańskiego. (tel. wł.) A. K.

Piłka nożna

Znamienne wyniki. Jest rzeczą bardzo ciekawą dla widzów, iż cały szereg ostatnich meczów ligowych, decydujących o spadku, zakończył się iście angielskimi wynikami remisowymi i że już przed rozpoczęciem spotkań przewidywano w kołach wtajemniczonych takie wyniki.

Oslawiony z powodu nieudanego ataku na zarząd ligi wiceprezes „Pogoni” p. Mazurkiewicz ma się podobno procesować z zarządem P. Z. P. N. z powodu zdyskwalifikowania go z związku ze sprawą przeciągania gracza Pajaka z „Lechji”.

Dobry napastnik „Garbarni”, Smoczek odbywa służbę w wojskowym baonie administracyjnym w Warszawie, gdzie służy również Martyna, Łańko, Cebulak i Szalor, z powodu czego formacja ta jest ironicznie zwana „Baonem Administracyjnym W. K. S. Legji”. — Są wszelkie dane, iż Smoczek będzie grał albo w „Legji”, albo wcale co oznaczałoby dużą stratę dla „Garbarni”.

Zapowiedź rewelacji o lidze? Zasiadający do sportu i najstarszy lwowski klub „Czarni” jest od kilku dni w bardzo przykrem położeniu, gdyż musi obserwować bezsilnie jak inni ratują się od zagłady, mając sam wszystkie spotkania rozegrane. W związku z powyższym obiegają pogłoski, iż klub ten nie chce pozostać nadal biernym widzem, lecz w razie spadku do klasy okręgowej wystąpi publicznie z rewelacjami aż tak druzgocącymi, że cała liga może się rozpaść z powodu tego! Nie przesadzamy chwilowo, czy są to czcze pogłoski zrozpaczonych fanatyków klubowych, czy też „Czarni” posiadają rzeczywiście tak bogaty materiał. Uważamy jednak, że byłoby rzeczą amoralną występować z tak poważnymi zarzutami dopiero, gdy się ma nóż na gardle, zamiast w imię dobra sportu — czem się tak często szermuje w dyskusjach na walnych zebraniach, — przeprowadzać akcję uzdrawiającą, wówczas, gdy „Czarni” mają jeszcze duży wpływ na ukształtowanie się stosunków w lidze.

Wioślarstwo

Klub Wioślarski z roku 1904 ogłasza, że w dniu 25 bm. rozpoczęły się pod dozorem trenera p. Reinharda ćwiczenia w basenie zimowym podług planu wywieszono na przystani. Wszystkich czynnych wioślarzy wzywa się o jaknajliczniejsze uczęszczanie na ćwiczenia.

Tow. Wioślarzy „Polonia” przypomina członkom, że w czwartek o godz. 11 odbędzie się roczne walne zebranie członków w restauracji „Boulevard” pl. Nowomiejski 5. Uprasza się o punktualny i liczny udział członków.

Życie organizacyjne

Oddział sportów zimowych K. S. „Warta” donosi, że treningi odbywają się w czwartki od 19 do 21 i w piątki od 18 do 20 w sali gimn. szkoły powszechnej przy ul. Słowackiego 53. Liczny udział konieczny. Następne zebranie plenarne oddziału 4. 12 br. o godz. 19.30 w lokalu klubowym.

Oddział cyklistów K. S. „Warta” donosi, że treningi na sali odbywają się w czwartki od godz. 19 do 21 w szkole powszechnej przy ul. Słowackiego. Następne zebranie plenarne oddziału odbędzie się w poniedziałek 2. 12. br. o godz. 20.

RADJO

Programy radijofoniczne

Czwartek, dnia 28 listopada 1929 r.

Poznań (335 m) godz. 12.00 sygnał czasu; godz. 12.30 koncert dla młodzieży szkolnej (transmisja z Filharmonji Warszawskiej); godz. 14.00 notowania giełdy pien.; godz. 14.15 komunikaty gosp., roln., PAT, sprawozdanie o ruchu statków itd.; godz. 16.55 pogadanka na temat „Korespondencja krótkofalowa”; godz. 17.15 odczyt p. t. „Przechadzki po Poznaniu” (wygl. p. red. L. Rubach); godz. 17.30 „Kwadrans gospodarczy”; godz. 17.45—18.00 odczyt p. t. „O najstarszym polskim mieście, Kaliszu” (wygl. prof. J. Kilarski); godz. 18.00 przemówienie ministra Czerwińskiego (transmisja z Reduty wileńskiej); godz. 19.20 odczyt rolniczy p. t. „Premje wywozowe dla zboża” (cz. I. wygl. inż. Witold Okoniewski); godz. 19.40 rolnicza skrzynka radiowa (wygl. p. Józef Rządowski); godzina 20.00 kurs elem. języka franc. (wykl. p. Omer Neveux); godz. 20.30 akademia amerykańska ku uczczeniu święta narodowego Stanów Zjednoczonych. Program: 1. Hymn narodowy amerykański „The Star Spangled Banner” (odegra prof. Nowowiejski), 2. Słowo wstępne, 3. Pieśni amerykańskie: a) Hail Columbia, b) Yankee Doodle, c) Columbia, the Gem of the Ocean, d) Hail to the Chief (odegra prof. Nowowiejski); 4. utwory skrzypcowe (odegra prof. Pawlak), 5. Mac-Dowell: a) Srebrne chmurki lekko mkną, b) Pieśń ludowa, c) Morze (odsp. p. M. Dąbrowska), 6. F. E. Ward: Cavatina, E. Walkiewicz: Preludjum (odegra prof. Nowowiejski), 7. Utwory skrzypcowe Spaldinga (odegra prof. Pawlak), 8. Zygmunt Stokowski: a) Noc letnia, b) Wędrowało sobie słonko, c) Ach jak mi smutno (odsp. p. Dąbrowska), 9. Hymn polski (odegra prof. Nowowiejski); godz. 22.00 sygnał czasu — komunikaty sportowe i PAT; godz. 22.15 radiografja.

Warszawa (1412 m) godz. 12.30 koncert szkolny z Filharmonji Warszawskiej. Wykonawcy: Orkiestra filharmoniczna pod dyr. Józefa Ozimińskiego, Stanisława Agasińska (sopran), prof. Jan Dworakowski (skrzypce), i prof. Ludwik Urstein (akompaniament); godz. 15.00 komunikaty gospodarcze; godz. 15.45 komunikaty L. O. P. P.; godz. 16.15 muzyka gramofonowa; godz. 17.15 „Wśród książek”; godz. 17.45 koncert kameralny. Wykonawcy: Zofja Dawidsonówna (fortepian) i Stanisław Zmigryder (fortepian i słowo wstępne); godz. 19.10 giełda rolnicza; godz. 19.25 muzyka gramofonowa; godz. 20.05 konkurs kompozytorski czasopisma „Muzyka”; godz. 21.00 feljton p. t. „Na ulicach Warszawy w roku 1830” — wygl. prof. Henryk Mościcki; godz. 21.15 słuchowisko p. t. „Warszawianka” St. Wyspiańskiego w reżyserji i radijofonizacji P. Z. Marynowskiego; godz. 22.15 komuni-

katy; godz. 22.25 „Ostatnia fala” — red. Jan Piotrowski; godz. 22.35 komunikaty PAT; godz. 23.00 muzyka taneczna z „Oazy”.

Katowice (409 m) godz. 12.10 muzyka gramofonowa; godz. 12.30 koncert dla młodzieży szkolnej z Filharmonji Warszawskiej; godz. 16.00 komunikaty gospodarcze; godz. 16.20 koncert gramofonowy; godzina 17.15 prof. Władysław Dzięgiel, „Mieszczanie śląscy przed kilkuset laty” — cz. II; godz. 17.45 koncert z Warszawy; godz. 19.30 dr. Kazimierz Załuski: Z cyklu sportowego: — „Zaprawa narciarska”; godz. 21.00 feljton z Warszawy; godz. 22.15 „Znaczenie idei F. I. D. A. C. na polu międzynarodowej polityki pokojowej” (mjr. J. Ludyga-Laskowski); godz. 22.35 komunikaty; godz. 23.00 muzyka taneczna z Krakowa.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— Stow. Polskiej Młodzieży Katolickiej Poznań - Jeżyce. Zebranie plenarne odbędzie się w środę dnia 27 bm. o godzinie 20 na salce parafjalnej. Na porządku obrad m. in. ciąg dalszy odczytu „Wrażenia z pielgrzymki na Jubileusz Ojca św. do Rzymu” p. t. „Rzym i jego zabytki historyczne”.

— Koło Młodzieży im. Słowackiego. — Zebranie plenarne odbędzie się dnia 28 b. m. o godz. 7.30 wiecz. na salce Królowej Jadwigi, Al. Marcinkowskiego 1.

— Tow. Młodych Przemysłowców, wydział metalowy. Zebranie plenarne odbędzie się w czwartek, dnia 28 bm. o godzinie 20 w lokalu p. Jarockiego, ulica Masztalarska 8. Dalszy ciąg wykładów o elektrotechnice.

— Tow. śpiewu „Dzwon Zygmunta”. Zebranie plenarne odbędzie się 28 bm. o godzinie 19.30 u p. Fiedlerowej, Górna Wilda 47.

— Koło śpiew. im. „Moniuszki” urządzi w sobotę, dnia 30 bm. zabawę w sali Domu Rzemieślniczego przy ul. Fr. Rajtaczaka. Do tańca przygrzewać będą dwa zespoły. Tani bufet na miejscu. Początek o godzinie 20. Wstęp tylko za zaproszeniami, które otrzymać można w firmach A. Piński, Górna Wilda 17, „Kastor”, św. Marcin 55 i „Venetia”, ul. Marszałka Focha 43.

— Rycerze Białego Orła, Wilda. Zebranie organizacyjne odbędzie się dnia 1 grudnia rb. o godzinie 15 w lokalu pani Fiedlerowej, Górna Wilda 47.

— Stow. Żeńskiej Młodzieży Kupieckiej. Zebranie odbędzie się we wtorek dnia 3 grudnia o godzinie 19.30 w Domu Królowej Jadwigi.

— 4 Komp. Marynarzy Powstańców im. A. Białoszyńskiego. Zebranie plenarne odbędzie się w czwartek dnia 5 grudnia o godzinie 19 w lokalu p. Jarockiego, ul. Masztalarska 8. Na porządku obrad ważne sprawy.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zgony:

Adam Rózga 1 godz. Janina Kosicka 2 m. 27 dni. Jerzy Macioła 7 m. 3 dni Magdalena Zielińska z d. Kucharska 32 l. Antonina Lijewska z d. Leśniakówna, wdowa, 64 l. Janina Stefanja Przybylska, uczennica szkolna, 9 l.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik. Serca Jezusowego: Zebrano na ślubie córki państwa Pawliczak z p. Edmundem Targowskim 31,55 zł; — Śmigiełska, Września 5 zł; — Salomea Maćkowiak, Połajewo z podziękowaniem za otrzymane łaski z prośbą o zdrowie 5 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 786,75 zł.

Na ubogich m. Poznania: Inż. A. Szuman zamiast wieńca na trumnę 6. p. I. Rakowiczowej 20 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 340,20 zł.

Na L. O. P. P.: P. S. 3 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 8 zł.

Na biedne dzieci: P. S. 1 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 8,50 zł.

Na Flotę Polską w Gdyni: P. S. 3 zł; — J. F. 1 zł.

SKRZYŃKA DO LISTÓW

— Pan J. G. Waly Zygmunta Augusta nr. 10. Dostarczone nam dane nie wystarczają niestety do urobienia sobie opinji ostatecznej. W szczególności nie podał Pan dokładnych cyfr swych poborów w spornym okresie, oraz swego wieku, który ma także pewne znaczenie. Prawdopodobnie jednak sprawa przedstawiała się następująco: Ponieważ kwestja sporna wyniknęła przed wejściem w życie rozp. Prez. Rzpłitej o ubezpieczeniu pracowników umysłowych z dnia 24 listopada 1927, chodziło w danym wypadku nie o ubezpieczenie pracowników umy-

Chodzież

posiada codzienne pismo

»Kresy Zachodnie«

Polecamy się wszystkim interesentom

Administracja
Chodzież, ul. Krótka 1.

słowych, lecz o ubezpieczenie pracowników prywatnych. W chwili, gdy Pan zaczął pracować w danej instytucji, t. j. w dniu 1. 6. 1920, obowiązek płacenia składek był uregulowany rozporządzeniem Kom. Nacz. Rad Lud. z dnia 10 kwietnia 1919 (T. U. nr. 8 poz. 35). O ile dotyczył on poborów Pana, nie możemy powiedzieć, nie znając ich ówczesnej wysokości, która nie była jednolita w poszczególnych dykasterjach. Ponieważ ubezpieczenie to opiera się na przepisach niemieckiej ustawy o ubezpieczeniu pracowników umysłowych, która przewidywała górną granicę obowiązku ubezpieczeniowego (7200 marek rocznych poborów, dla pom. handl. 2000 marek), więc nic dziwnego, że w czasie inflacji pobory wszystkich urzędników prywatnych wyszły powyżej tego maksimum, tak, że według litery prawa ustał obowiązek ubezpieczeniowy. Dopiero gdy określono znowu gaże w złotych, trzeba było ubezpieczać ponownie. To byłoby zrozumiałe, jednak nie umiemy wytłumaczyć sobie, dlaczego innym pracownikom utrzymano ubezpieczenie przez cały czas. Ew. skarga byłaby bardzo trudna, choć nie beznadziejna. Zalecamy poradę u adwokata, możliwie jaknajlepszego, orientującego się w skomplikowanych kwestjach ubezpieczeniowych. Informacje co do stanu faktycznego najłatwiej uzyska Pan bezpośrednio w Ubezpieczalni Krajowej w Poznaniu, oddział ubezpieczeń urzędników prywatnych (adr. K.).

— P. Maksymilian Pflaum, Dąbrowskiego 47. 1. Nie można potrącać osobistej pretensji przeciw Panu z pretensji do spadku. Kto spadek ma w posiadaniu, jest w danym razie obojętny. 2. Koszta ponoszą wszyscy spadkobiercy, bez względu na to, kto podjął zażądanie. 3. Sąd Grodzki w Poznaniu. 4) Uwzględnić się przy podziale, co do którego szczegółowe pouczenie da sędzia w terminie podziałowym. (adr. K.)

Kosmetyki

Dr. J. Świtalskiej

Institut piękności i zdrowia
poleca

Perfumerja J. Domicz

Poznań, pl. Wolności 7.

Broszurki wysyłam na żądanie gratis.

Pw 7043-36,46

W teatrze — w kinie — w biurze — w tramwaju — w pociągu — w szkole i w domu wogóle, wszędzie, gdzie zachodzić może obawa zakażenia się grypą, zażywaj „PARAMINT” marki „ERBE”. Grypa jest chorobą zakaźną, i nie jest bynajmniej tak niewinna, za jaką skłonni jesteśmy ją uważać.

Przebieg tej choroby występuje pod różnymi postaciami. Zapalenia dróg oddechowych od lekkiego kataru począwszy aż do ciężkiego zapalenia płuc i oplotnej, osłabienie funkcji serca, choroby organów trawienia, systemu nerwowego, nerek itd. mogą na pierwszy wysunąć się miejsce. Ponieważ zarazki grypy przedostają się do organizmu najszybciej przez jamę ustną i krtań a tabletki Paramint Erbe przewyższają wszelkie wody do ust, gdyż ślina zmieszana z paramintem przenika do przelyku i dokonuje równocześnie desinfekcji jamy ustnej i krtań, przeto najlepiej chronią one przed zakażeniem.

Co godzinę jedną tabletkę powoli w ustach rozpuścić.

Do nabycia w aptekach i drogerjach.
Pw 6942-47,50

Śmierć szczerom

Dnia 29 i 30 listopada nakazał Urząd Miejski tępienie szczerów. Polecam ciasto fosforowe Barcikowskiego i inne środki po znanych niskich cenach.

Centralna Drogerja J. Czepczynski,
POZNAŃ, Stary Rynek 8. Pw 780-48,68

Z powodu utraty Ukochanej Matki, ś. p.

Izy z Szumanów Rakowiczowej

składają tą drogą Dyrektorowi swemu panu Zygmuntowi Rakowiczowi

szczerze wyrazy głębokiego współczucia.

Urzędnicy

**Państwowej Wytwórni Prochu i Materiałów Kruszących
w Zagożdżonie.**

dw 3004

Dnia 22 listopada r. b., zasnął w Panu, ś. p.

Inżynier Leon Schedlin-Czarliński

długoletni Prezes Rady Nadzorczej naszych zakładów.

Pamięć o Nim zachowamy na zawsze.

Urzędnicy i pracownicy

f-my „Unia“ Zjednoczone Fabryki Maszyn
dawn. A. Ventzki & Blumwe Sp. Akc. Grudziądz.

dw 3003

Ś. p.

Marja z Długoleckich Kuleszowa

nasza najukochańsza matka, opatrzona Olejami św., rozstała się z tym światem w 81 roku życia, we wtorek, dnia 26 listopada r. b.

Wyrowadzenie zwłok z domu żałoby, odbędzie się w piątek, dnia 29 b. m., o godz. 3,30 po poł., msza św. żałobna nazajutrz o godz. 9 z rana, w kościele św. Trójcy.

W ciężkim smutku pogrążeni

synowie.

Gniezno, dnia 27 listopada 1929 r.

nw 5616

W niedzielę, dnia 24 listopada 1929 r. zmarł w Wilnie, mój najukochańszy syn, nasz najdroższy brat, wuj i szwagier, ś. p.

Marjan Staszak

porucznik artylerji.

Sprowadzenie zwłok nastąpi do miasta rodzinnego.

Kępno, Ruda Śląska, Poznań, Koraczewko. dw 2999

W poniedziałek, dnia 25 b. m., o godz. 2 po południu, zasnęła w Bogu po długich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza najdroższa matka, teściowa, siostra, babcia i ciotka, ś. p. dw 3007

Antonina z Leśniaków Lejewska

przeżywszy lat 64. Pogrzeb odbędzie się w czwartek, d. 28 b. m., o godz. 3 po południu, z domu żałoby ul. Staszica 18 na cmentarz parafjalny.

W ciężkim smutku pogrążeni
dzieci, wnuki i rodzina.

Zakład Pogrzebowy „Ceremonjal” Poznań, Towarowa 25 tel 31-80.

W czwartą rocznicę śmierci naszej ukochanej żony i matki, ś. p.

z Czerniejewskich

Heleny Czepczyńskiej

odprawi się

msza św.

w piątek, 29 b. m. w kościele Farnym, o godz. 8, o czym Krewnym i Znajomym donosi

mąż z dziećmi.

dw 7293-43, 78

Przy zakupie od 5 zł dodajemy przepiękne Torebki szczecińskie.

Sprzedaż Reklamowa!

Kilimy Gliniańskie, Makaty, Pasiaki **Lowickie**, wyroby **Zakopiańskie**, Torebki, rzeźby artystyczne i t. p. Bogaty dział zabawek dziecięcych, jak wózki, lalki, rowery, budownictwa, gry tow. oraz różne niespodzianki i nowości stale na składzie.

Najstosowniejsze podarki ślubne i imieninowe.

Najniższe ceny.

Poleca

Najniższe ceny.

„Tani Bazar Przemysł Ludowy“

Poznań, św. Marcin 11.

Prosimy o zwiedzenie naszych sklepów bez przymusu kupna.

Skład Przyborów Samochodowych

dobrze zaprowadzony w większym mieście powiatowym Woj. Poznańskiego z **urządzeniem i towarem** z powodu zmiany przedsiębiorstwa

do odstąpienia od 1 stycznia 1930 r.

Oferty do Biura Ogłoszeń „PAR”, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 11 pod nr. 48,97

Przeniósłem praktykę swoją
lekarsko-dentystyczną
z Bydgoszczy do
POZNANIA, Bukowska 1 m 11
i przyjmuję od 11 do 1 i od 4 do 6
Witold Neymann
lekarz-dentysta

Zwapnienie żył. Zdenerwowania osłabienia. Zadać bezpłatnej broszury o nieszkodliwym leczeniu domowym od
Dr. GEBHARD & Co., Gdańsk. nr. 56.

PLASZCZE ♦
♦ **DAMSKIE**
angielskie, rypsowe, zamszowe
skromne, wykwintne, gotowe, miarowe poleca najtaniej
JOZEF SZUSTER
Stary Rynek 76, I. ptr.

Na Gwiazdkę!

Podarek, który wywoła
uczucie długotrwałej radości.

Szukajcie, gdzie chcecie! Nie znajdziecie nigdzie rzeczy, której kupno sprawiłoby komukolwiek większą radość niż pióro PARKER-DUOFOLD.

Złota stalówka, trwałość której gwarantujemy na 25 lat, nieślukająca się obsadka, ukryty i zabezpieczony napełniacz, wielki zbiornik do atramentu-tworzą najlepsze w świecie pióro wieczne PARKER-DUOFOLD.

Oto praktyczny podarek, który będzie służył obdarowanemu przez długie lata, spełniając jednocześnie swoją "misję" jako wieczny dowód pamięci i przyjaźni.

Olbrzymi wybór piór i ołówków automatycznych Parkera, oddzielnie oraz w kompletach podwójnych (duettes) w odpowiednio dobranych barwach i wielkościach, Postumenty z marmuru, porcelany, wtritolitu i karltonu.

Obdarujcie Waszych przyjaciół piórem wiecznym, ołówkiem automatycznym, duette albo postumentem Parkera.

Do nabycia we wszystkich pierwszorzędnych sklepach materiałów piśmiennych i jubilerskich.

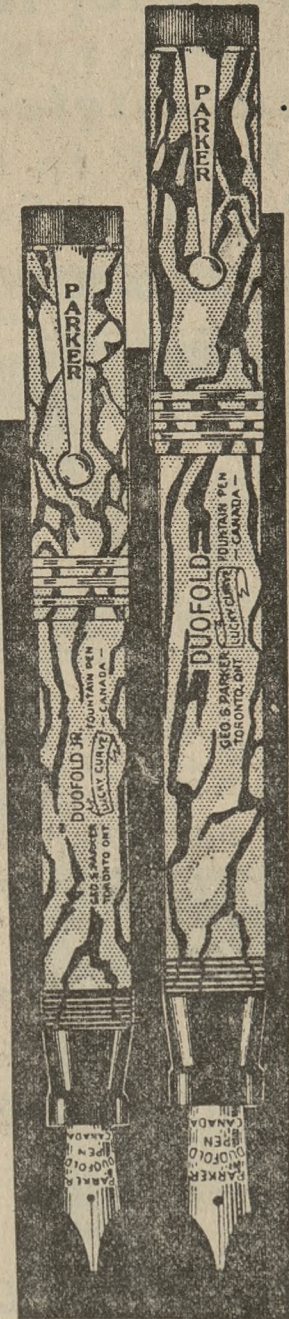
Pióra: Senior zł. 80.—
Special zł. 70.—, Lady zł. 55.—
Junior zł. 60.— Ołówki
odpowiednio dobrane do piór,
od zł. 30.— do zł. 60.—
Pióra z masy perłowo-czarnej
w ozdobnym suterale. Cena
kompletów / duette / odpowiada
sumie cen za
pióro i za
ołówki danej
wielkości.
Postumenty z
przedłużaczami
/bez piór / od
zł. 40.— do
zł. 250.—

Parker Duofold

Pióra wieczne : Ołówki automatyczne : Postumenty.
Generalne przedstawicielstwo na Polskę oraz W. M.
Gdańsk.

A. J. OSTROWSKI, Łódź, Piotrkowska 55, Oddział
w Warszawie : Bielańska 18.

M. Mindykowski
Poznań, ul. Żydowska 33.
Pw 4277-0.1147

Dobre
i
tanie
Śniadania
Obiady
Kolacje

wydaje staropolska kuchnia
Restauracji "TIVOLI"
Obywatelskiej, Szkolna 3 — Wrocławska 38
Telefon 25-63

abinyety: bpw 877 Koncert

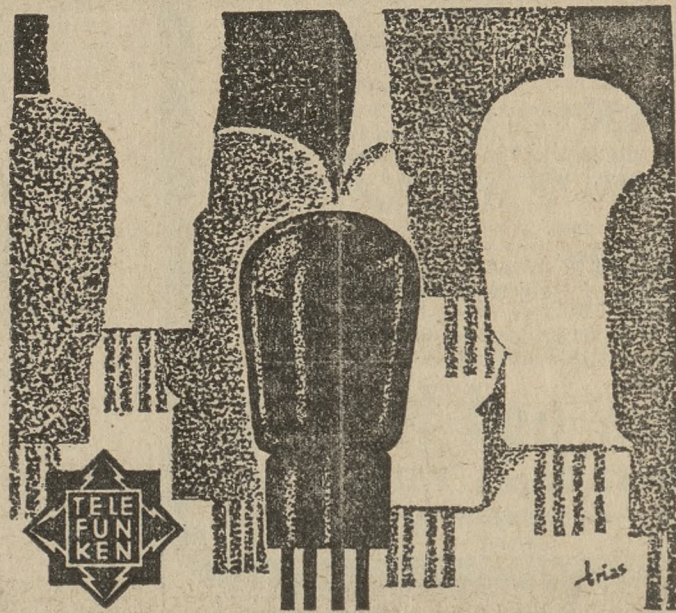
500
maszyn
potrzeba
do wyko-
nania no-
żyka
Gillette

Duża ilość z tych maszyn pra-
cuje z dokładnością do 1/100
milimetra. Nic więc dziwnego,
że nożyki Gillette pod
względem jakości są niedościg-
nione.

Gillette

Wp. 4372

Dla każdego celu stosowna
LAMPKA-TELEFUNKEN
Re 134 lampka głośnikowa!

TELEFUNKEN

Proszę żądać w składzie aparatów radiowych tabeli porównawczej lampek-Telefunken. W każdym składzie aparatów radiowych znajdziecie ściśle tabelę wykazującą stosowne lampki — Telefunken dla wszystkich nowoczesnych radioaparatur. nw 5604

W Ameryce wszyscy, od kucharki do miliardarki
od chłopca do ministra, wszyscy
słuchają radio z równym zaintereso-

waniem i dobrą audycją
aparaturami, za 5, czy za 500
dolarów!

Doskonałe aparaty de-
tektorowe i lampowe
w różnych cenach
poleca

Pw 7296-48,78

POZNAŃSKIE TOWARZYSTWO TELEFONÓW

Poznań, ul. Jasna 9, filia ul. Ratajczaka nr. 39.
Oddział w Bydgoszczy, ul. Jagiellońska 65/66.

Samoczynny automat fotograficzny
„Auto-Zoi“

wykonujący w ciągu ośmiu minut sześć fotografii lub trzy
pocztówki w różnych pozach, sprzedajemy lub wdzierza-
wiamy na poszczególne województwa, na dogodnych warun-
kach. Zapytania poważnych reflektantów, wraz z zapoda-
niem referencji, prosimy skierować pod szyfrą „Zoi“ do
Tow. Rekl. Międzyn. Gen. Repr. Rudolf Mosse, Katowice,
ul. Mickiewicza 4. Tw 698

Mieszkanie

2 lub 3-pokojowe, z wygodami, wprost od gospodarza, wy-
najmie młode małżeństwo. Dzierżawę zapłaci za rok zgóry
Zgłoszenia do eksped. Kurjera Poznańskiego pod zw 20 415

Kupno okazyjne!

Chenard Walker limuzyna
5/25 K. M. 4 siedz.

Protos Chassies 10/30 K. M.
nadający się na lekkie sa-
mochód ciężarowy.

Samochód ciężarowy
2 1/2 ton. na oponach z
pełnej gumy.

Wszystkie samochody są go-
towe do użytku i na do-
brych oponach.

AUTO INDUSTRIA
Mostowa 23. Telef. 58-04.

Warsztat reparacyjny dla sa-
mochodów i motocykli. Bu-
dowa karoseryj. Lakiernia.
Pracownia siodlarska.
nw 5197

Oprawy księzek
wszelkiego rodzaju
Intelligatoma
Drukarni Toruńskiej
T. A. w Toruniu
ul. św. Katarzyny 4.

Kontrola eksportu masła

przez stacje kontrolne Izby Przemysłowo-Handlowej w Po-
znaniu, mianowicie w Poznaniu i Lesznie, omówiona będzie
na konferencji w dniu 29 listopada 1929 r., o godzinie 11
przed południem w wielkiej sali posiedzeń Izby Przemysłowo-
Handlowej przy ul. Mickiewicza 31. Przybycie wszyst-
kich zainteresowanych firm (eksporterów masła i mleczarni)
zw 20 444

Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu.

Maszynki do mięsa,
Maszynki do chleba,
Maszynki do czyszcze-
nia noży.
Maszynki do czyszcze-
nia dywanów,
Wagi kuchenne,
Żelazka do prasowania,
na dusze, węgiel i elektr.
Sprzęty kuchenne,
aluminij. i emaljow.
poleca bardzo korzystnie
w wielkim wyborze

Ed. Karge,
Poznań, ul. Nowa 7.
Założ. 1878 r. Tel. nr. 50-18
Pw 7051-46,51

CHODNIKI

od najtańszych jatowych do najwyż-
szych gatunków pluszowych i t. p.
również materiały do wykładania ca-
łych pokoi, na cenach bezkonkurencyj-
nych w największym wyborze tylko
w Centrali Dywanów

KAZIMIERZ KUŻAJ

Poznań, ul. 27 Grudnia 9.
Pw 6 803/4-44.145/6

Nowe siły dla mężczyzny

przy używaniu YOPUHAMIN najlepszego środka wzmac-
niającego — 50 porcyj — 12.—

Dr. GEBHARD i S-ka — GDAŃSK. Nr. 108.
Pw 6936-46,27

Sprzedam lub zamienię

na dom czynszowy w Poznańskim, willę w Zakopanem
(Bystre), o przeszło 20 ubikacjach z umeblowaniem oraz
większym terenem. Cena około 85 000,— zł. Zgłoszenia do
„PAR“, Aleje Marcinkowskiego 11, pod 59,89 Pw 7297-59,89

Drzewa i krzewy owocowe strasznie ucierpiały od mrozów ubiegłej zimy. Osłabione rośliny łatwiej, aniżeli silne ulegną pasorzytom. To też posiadacz chociażby kilku drzewek oraz wladze, którym powierzona jest piecza nad drzewostanem, winny już w listopadzie dokonać pierwszego spryskiwania

ARBOSALUSEM

Nasze Arbosalus - Karbolineum niszczy dwukrotnym spryskiwaniem, w listopadzie i w lutym doszczętnie wszystkie zimujące pasorzyty tak bakterje grzybowe, jak jajka, larwy, chrząszcze i gąsienice.

Ostrzegając przed małowartościowymi naśladownictwami stwierdzamy, iż o działalności naszego fabrykatu wypowiedziały się pochlebnie Polskie Stacje Doświadczalne, Izby Rolnicze, liczni powiatowi i prywatni ogrodnicy posiadacze ogródków działkowych etc.

Oryginały uznań i podziękowań wyłożone są w biurze naszym do wglądu Sz. interesentów. Cena zł 2,- za 1 kg., przy beczce zł 1,75 wyłącznie opakowania loco Poznań. — Bezpłatne prospekty wysyłamy odwrotnie.

Fabryka środków do zwalczania szkodników

„UNIVERSUM“ POZNAŃ, ul. Franciszka Ratajczaka 38

ZIOŁA LECZNICZE

O. WOJNOWSKIEGO

„IROTAN“
znak słowny pr. zast.

„ZIOŁA p. cierpieniom kanału pokarmowego“
Nr. rej. 1149.

„GARA“
znak słowny pr. zast.

„ZIOŁA przeciwko wymiotom i atonji kiszki“
Nr. rej. 1148.

„ELMIZAN“
znak słowny pr. zast.

„ZIOŁA p. chorobom płucnym i biedniczy“
Nr. rej. 1153.

„ARTROLIN“
znak słowny pr. zast.

„ZIOŁA p. reumatyzmowi, artretyzmowi, podagrze i ischiasowi“
Nr. rej. 1150.

„TIZAN“
znak słowny pr. zast.

„ZIOŁA p. niedomaganiom skrofalicznym“
Nr. rej. 1152.

„EPILOBIN“ Nr. 1
znak słowny pr. zast.

„ZIOŁA p. chorobom nerwowym i epilepsji“
Nr. rej. 1151.

„UROBIN“
znak słowny pr. zast.

„ZIOŁA p. chorobom nerek i pęcherza“
Nr. rej. 1147.

Do nabycia w oryg. opak. w aptekach lub wprost w głównej reprezentacji:

Apteka pod Koroną

Poznań, Górna Wilda 61

Broszury na żądanie bezpłatnie!

Kw 2869

MYDŁO TOALETOWE
HERKULES

Fornarina

WARSZAWA

nw 5607

ZAKŁAD DENTYSTYCZNY

A. Łakomski, św. Marcin 27.

przyjmuje od godz. 9—1 i 3—6.

Dogodne warunki spłaty.

zw 20824

LOKALU

nadającego się na biuro wraz z składnicą o powierzchni ca 1000 m² **poszukujemy w centrum Poznania, za dzierżawę ewentualnie kupno.** Oferty szczegółowe do Kurjera Poznańskiego pod **zw 20423**

Elektrotechnik - kupiec

prowadzący 7 lat własne przedsiębiorstwo, **poszukuje odpowiedzialnej posady.** Łaskawe zgłosz. do eksp. Kurjera Pozn pod **nw 5611**

Z powodu rocznej inwentury

będą magazyny nasze dnia 2 i 3 grudnia r. b.

zamknięte.

Polskie Zakłady „PHILIPS“ Sp. Akc. Warszawa
Oddział w Poznaniu, ul. Gwarna 16.

Pw 7:03-48,86

**Henkla Proszek do szorowania
Ona czyści wszystko!**

nw 5602/3

Kto musi się liczyć z groszem

nie powinien sobie mimoto odmawiać dobrej kropli, o ile sobie swe liktery sam w domu esencjami Reichela sporządza. Można wytworzyć wszystkie gatunki likierów, a smakuja nadzwyczajnie. Esencje Reichela można nabyć we wszystkich lepszych drogerjach i wytworniejszych handlach wódczanych. O ileby ich nie było, nie dajcie sobie wmawiać innych, rzekomo „równie dobrych“, lecz zamawiajcie je bezpośrednio u Gen. Repr. na Polskę: Ch. Kochen, Kraków, Kordeckiego 3.

Parę koni karych

6 letnich, do wyjazdu i ciężarów **sprzedam.** Zgłoszenia uprasza się do **skrzynki poczt. Poznań 102.**
Kw 1215

Do oddania wyłączne prawo sprzedaży poważ. Nym firmom w poszczególnych miejscowościach. W Poznaniu do nabycia w drogerjach: Czepczyński, Sł. Stary Rynek 8, Sikorski, Marsz. Focha 70, Keizer, Wielka 14, „Zoch“ Dąbrowskiego 89, Piastek, Gwarna 14.

Piękne i niedrogie wino gronowe

ROUSSILLON

czerwone, pełno słodkie,
dla chorych i rekonwalescentów
polecają

NYKA & POSŁUSZNY

Pw 6564-44,86 SKŁAD WIN istn. od roku 1868

POZNAŃ, Wrocławska 33/34 — Telefon 11-94.

Poważna firma handlowa z pierwszorzędnym artykułem
branży żelaznej — poszukuje

przedstawiciela

mającego siedzibę w Poznaniu na województwo poznańskie i pomorskie. Zgłoszenia piśmienne pod „Przedstawiciel“, skierować do portjera hotelu „Monopol“, który też udzieli informacji w sprawie osobistego porozumienia się z reprezentantem firmy.
zw 20 446

To jest

nowe
opakowanie
papierowe

znanej

musztardy
„Palmo“

1/2 kg 0,35 zł, 1/4 kg 0,65 zł,
1/2 kg 1,25 zł.

Klinika lalek

Lalki do reparacji przyjmuje się do 15 grudnia.

Części do lalek
główki, peruczki, korpusy, rączki, nóżki, trzewiczki, pończoszki i guma.

Lalki ubrane w znanej dobroci i olbrzymim wyborze, poleca najtaniej

„AQUILA“

św. Marcin 61,
plac Wolności 9.

Pw 7171-47,19

Skład

artyk. męskich i tow. krótkich,

dobrze prosperujący, położony przy bardzo ruchliwej ulicy Poznania wraz z mieszkaniem do sprzedania. Zgłoszenia „PAR“, Al. Marcinkowskiego 11, pod nr. 57,56 Pw 7296-57,54

Nadleśnictwo Bytyn

pow. szamotulski
30 km. od Poznania ma

na sprzedaż
drzewka świąteczne

(świerki) 1w 8018

CHOINEK

ciętych, większą partję kupię. Spieszne zgłoszenia do Kurjera pod zw 20443

300 zł nagrody

za informacje Pw 7245/47186

które doprowadzą do odnalezienia

drabiny 11 mtr. dębowej

która zaginęła mnie na terenie zach. PWK przy pawilonie 106 (Państw. Bank Rolny).

Godia GŁĘBOCKI,
Poznań, 27 Grudnia 5. Tel. 18-70.

Książkowa-ekspedjentka

lat 23, z branży elektro-radjotechnicznej, z wykształceniem handlowym, 3-letnią praktyką samodzielną, poszukuje posady. Miejscowość obojętna. Łaskawe piśmienne zgłoszenia do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod nw 5610

KIEROWNIKA

fabryki mebli.

Fabryka mebli przy Poznaniu (zatrudnionych narazie 60 ludzi), poszukuje kierownika znającego masową produkcję meblową. Reflektuje się na człowieka młodego, energicznego, na wskroś inteligentnego, kawalera, chętnego do pracy, posiadającego wszelkie zalety przemysłowca-inteligenta. Kaucja pożądana. Posada do objęcia od 1 lutego 1930 r. Zgłoszenia do Agencji Kurjera Pozn. Swarzędz, nw 5614

Poszukuje się od 1 stycznia 1930 r.

inżyniera - elektryka

na stanowisko Kierownika technicznego, obeznanego z budową sieci elektr. wysokiego napięcia 15 000 woltów i niskiego napięcia oraz urządzeń elektrycznych. Wymagana jest dłuższa praktyka w opracowaniu szczegółowych projektów rozległych sieci elektr. jako też dokładna znajomość eksploatacji tychże. Zgłoszenia z dołączeniem świadectw i życiorysu oraz z podaniem warunków wynagrodzenia należy nadsyłać do Związku Elektrykacyjnego Chełmno - Świecie - Toruń w Chełmnie, Hallera 1.

Biegłej stenotypistki

polsko-niem. ze znajomością stenografji poszukuje zaraz firma rolniczo-handlowa. Oferty z odpisami świadectw do „PAR“, Aleje Marcinkowskiego 11 pod nr. 48,19 Pw 7273-48,19

W sprawie zapobiegawczej Walenty Dudek, Poznań, Wielkie Garbary 39, odmawia się wnioskowi z dnia 19 października 1929, o udzielenie odroczenia wypłat. Koszty ogłoszeń ponosi dłużnik. Poznań, dnia 19 listopada 1929 r. nw 5524 Sąd Grodzki 2a.

Wygrane pierwszej loterii fantowej Zgromadzenia O. O. Misjonarzy Św. Rodziny w Kazimierzu Biskupim per. Konin.

Tabela głównych wygranych:

625, 2668, 3181, 5996, 6524, 9289, 12 340, 12 947, 14 302, 14 795, 17 034, 19 600, 20 184, 20 319, 21 359, 23 575, 24 534, 24 814, 25 224, 25 338, 26 784, 27 030, 29 326.

Inne wygrane:

7, 30, 42, 126, 131, 180, 217, 239, 256, 264, 267, 278, 292, 321, 334, 436, 438, 448, 469, 484, 510, 512, 536, 593, 663, 674, 720, 722, 778, 791, 798, 881, 991, 1043, 1067, 1131, 1150, 1342, 1469, 1477, 1539, 1542, 1559, 1563, 1612, 1613, 1618, 1635, 1666, 1720, 1731, 1817, 1832, 1862, 1876, 1993, 2006, 2095, 2128, 2133, 2215, 2304, 2336, 2341, 2381, 2392, 2406, 2433, 2445, 2466, 2469, 2474, 2479, 2520, 2552, 2583, 2598, 2616, 2623, 2632, 2635, 2644, 2690, 2692, 2828, 2862, 2867, 2874, 2906, 2936, 2991, 3018, 3026, 3028, 3041, 3055, 3100, 3204, 3312, 3331, 3344, 3362, 3383, 3444, 3593, 3598, 3769, 3807, 3868, 3910, 3915, 3970, 4008, 4042, 4103, 4109, 4122, 4123, 4179, 4216, 4226, 4227, 4464, 4467, 4468, 4470, 4471, 4554, 4609, 4625, 4626, 4659, 4681, 4694, 4717, 4724, 4740, 4751, 4771, 4771, 4799, 4822, 4879, 5084, 5160, 5209, 5293, 5297, 5339, 5370, 5451, 5512, 5577, 5580, 5597, 5655, 5659, 5701, 5746, 5767, 5784, 5904, 5931, 5934, 5948, 5988, 6000, 6031, 6050, 6131, 6143, 6190, 6207, 6269, 6284, 6296, 6315, 6344, 6407, 6433, 6440, 6446, 6524, 6534, 6537, 6553, 6559, 6563, 6631, 6662, 6698, 6861, 7066, 7093, 7108, 7122, 7150, 7166, 7191, 7200, 7234, 7270, 7356, 7362, 7381, 7422, 7441, 7484, 7497, 7553, 7568, 7582, 7621, 7622, 7637, 7695, 7713, 7741, 7746, 7786, 7792, 7834, 7868, 7930, 7946, 7992, 8000, 8134, 8219, 8379, 8432, 8459, 8495, 8563, 8660, 8689, 8696, 8715, 8729, 8856, 8898, 9033, 9046, 9121, 9265, 9352, 9363, 9413, 9425, 9456, 9457, 9550, 9551, 9615, 9681, 9710, 9733, 9801, 9901, 9904, 9939, 9950, 9956, 10 043, 10 055, 10 075, 10 140, 10 177, 10 207, 10 233, 10 309, 10 349, 10 364, 10 429, 10 433, 10 439, 10 458, 10 463, 10 499, 10 520, 10 568, 10 635, 10 719, 10 800, 10 807, 10 911, 10 915, 10 943, 10 983, 11 016, 11 113, 11 117, 11 193, 11 267, 11 298, 11 300, 11 355, 11 364, 11 366, 11 398, 11 400, 11 403, 11 413, 11 466, 11 500, 11 663, 11 664, 11 691, 11 789, 11 812, 11 842, 11 881, 11 917, 12 032, 12 136, 12 174, 12 176, 12 180, 12 262, 12 264, 12 284, 12 297, 12 322, 12 372, 12 501, 12 510, 12 535, 12 556, 12 558, 12 565, 12 581, 12 589, 12 666, 12 675, 12 680, 12 700, 12 730, 12 768, 12 792, 12 806, 12 810, 12 843, 12 871, 12 901, 12 924, 13 085, 13 139, 13 171, 13 189, 13 236, 13 272, 13 273, 13 276, 13 320, 13 380, 13 402, 13 412, 13 428, 13 461, 13 599, 13 610, 13 757, 13 775, 13 828, 13 830, 13 848, 13 859, 13 869, 13 877, 13 884, 13 888, 13 945, 14 037, 14 064, 14 131, 14 175, 14 247, 14 278, 14 359, 14 364, 14 365, 14 367, 14 413, 14 428, 14 444, 14 477, 14 479, 14 492, 14 508, 14 510, 14 545, 14 555, 14 615, 14 617, 14 624, 14 627, 14 630, 14 662, 14 676, 14 682, 14 688, 14 767, 14 773, 14 783, 14 819, 14 841, 14 860, 14 863, 14 890, 14 952, 14 955, 15 002, 15 010, 15 026, 15 077, 15 115, 15 120, 15 230, 15 232, 15 270, 15 277, 15 286, 15 307, 15 320, 15 350, 15 369, 15 417, 15 429, 15 456, 15 474, 15 508, 15 522, 15 533, 15 567, 15 580, 15 581, 15 623, 15 643, 15 653, 15 672, 15 710, 15 722, 15 757, 15 842, 15 859, 15 938, 15 997, 16 041, 16 056, 16 198, 16 229, 16 291, 16 239, 16 244, 16 311, 16 319, 16 391, 16 408, 16 419, 16 484, 16 492, 16 514, 16 566, 16 567, 16 578, 16 614, 16 635, 16 638, 16 664, 16 740, 16 775, 16 776, 16 788, 16 854, 16 936, 17 009, 17 015, 17 040, 17 045, 17 049, 17 051, 17 090, 17 092, 17 103, 17 114, 17 117, 17 141, 17 176, 17 282, 17 290, 17 297, 17 324, 17 390, 17 344, 17 356, 17 366, 17 396, 17 482, 17 570, 17 623, 17 662, 17 666, 17 672, 17 679, 17 713, 17 720, 17 730, 17 824, 17 849, 17 896, 17 934, 17 950, 17 966, 17 971, 17 972, 18 008, 18 011, 18 030, 18 044, 18 083, 18 090, 18 121, 18 149, 18 194, 18 202, 18 252, 18 339, 18 387, 18 404, 18 405, 18 432, 18 443, 18 451, 18 542, 18 593, 18 609, 18 611, 18 746, 18 793, 18 880, 18 923, 19 000, 19 001, 19 015, 19 021, 19 050, 19 111, 19 118, 19 136, 19 143, 19 170, 19 207, 19 214, 19 268, 19 338, 19 391, 19 410, 19 443, 19 446, 19 471, 19 480, 19 515, 19 522, 19 531, 19 539, 19 548, 19 658, 19 715, 19 764, 19 784, 19 794, 19 853, 19 895, 19 915, 19 916, 19 937, 20 039, 20 055, 20 064, 20 077, 20 171, 20 174, 20 239, 20 288, 20 289, 20 303, 20 385, 20 392, 20 394, 20 403, 20 437, 20 449, 20 461, 20 512, 20 518, 20 525, 20 543, 20 561, 20 571, 20 584, 20 718, 20 729, 20 793, 20 813, 20 820, 21 115, 21 141, 21 170, 21 188, 21 251, 21 358, 21 382, 21 387, 21 409, 21 425, 21 456, 21 581, 21 592, 21 620, 21 623, 21 733, 21 759, 21 761, 21 766, 21 804, 21 814, 21 869, 21 874, 21 938, 21 975, 22 006, 22 008, 22 059, 22 089, 22 097, 22 198, 22 222, 22 243, 22 246, 22 263, 22 304, 22 331, 22 343, 22 344, 22 407, 22 425, 22 446, 22 489, 22 490, 22 629, 22 686, 22 744, 22 757, 22 759, 22 787, 22 897, 22 959, 23 018, 23 038, 23 139, 23 151, 23 206, 23 256, 23 260, 23 303, 23 328, 23 378, 23 422, 23 483, 23 518, 23 596, 23 711, 23 719, 23 730, 23 758, 23 777, 23 821, 23 812, 23 824, 23 878, 23 899, 23 894, 23 913, 23 922, 23 940, 23 958, 23 960, 23 986, 24 006, 24 016, 24 067, 24 079, 24 108, 24 114, 24 137, 24 165, 24 199, 24 219, 24 229, 24 231, 24 259, 24 265, 24 273, 24 288, 24 375, 24 379, 24 501, 24 515, 24 534, 24 539, 24 547, 24 637, 24 687, 24 723, 24 733, 24 734, 24 738, 24 751, 24 760, 24 813, 24 914, 24 968, 24 998, 25 010, 25 089, 25 127, 25 164, 25 169, 25 247, 25 291, 25 301, 25 304, 25 353, 25 356, 25 358, 25 396, 25 476, 25 513, 25 521, 25 588, 25 617, 25 671, 25 676, 25 739, 25 786, 25 805, 25 806,

26 004, 26 030, 26 165, 26 176, 26 187, 26 210, 26 227, 26 260, 26 671, 26 288, 26 326, 26 328, 26 337, 26 346, 26 351, 26 382, 26 392, 26 401, 26 423, 26 424, 26 430, 26 507, 26 516, 26 518, 26 592, 26 632, 26 662, 26 703, 26 704, 26 752, 26 756, 26 768, 26 770, 26 826, 26 833, 26 888, 26 901, 26 906, 26 944, 26 951, 26 969, 26 998, 27 006, 27 022, 27 057, 27 059, 27 094, 27 101, 27 138, 27 167, 27 167, 27 212, 27 216, 27 286, 27 302, 27 332, 27 387, 27 496, 27 529, 27 542, 27 549, 27 587, 27 643, 27 674, 27 704, 27 739, 27 768, 27 776, 27 832, 27 841, 27 849, 27 878, 27 891, 27 965, 27 977, 27 982, 27 984, 27 990, 28 008, 28 098, 28 113, 28 138, 28 161, 28 165, 28 237, 28 280, 28 315, 28 346, 28 432, 28 440, 28 450, 28 514, 28 516, 28 548, 28 559, 28 587, 28 605, 28 621, 28 651, 28 660, 28 681, 28 953, 28 977, 28 990, 29 014, 29 053, 29 062, 29 087, 29 188, 29 206, 29 207, 29 257, 29 305, 29 309, 29 320, 29 361, 29 410, 29 466, 29 609, 29 663, 29 697, 29 717, 29 731, 29 752, 29 814, 29 823, 29 893.

zw 20 409

7. N 12/29.

UCHWAŁA

Firmie M. Rosińska właśc. Marja Redzińska w Inowrocławiu, Rynek 16, skład krótkich towarów galanterji i bielizny, udziela się odroczenia wypłat na przeciąg trzech miesięcy po myśli rozporz. Prezyd. Rzpl., z dnia 6. 3. 1928 r. (Dz. U. nr. 27, poz. 244). Nadzorcą sądowym mianuje się zaprzysiężonego rewizora ksiąg handlowych Kołodzieja w Inowrocławiu. nw 5526

Inowrocław, dnia 18 listopada 1929 r.

Sąd Grodzki.

W sprawie zapobiegawczej nad majątkiem firmy W. Hecht i S-ka, Poznań, ul. Wielka 21, odmawia się wnioskowi z dnia 2 listopada 1929, o wdrożenie postępowania zapobiegawczego. Poznań, dnia 18 listopada 1929 r. nw 5521 Sąd Grodzki 2a.

Na wniosek M. Sobkowiak, Magazyn obuwiu, Poznań, Wrocławska, 38, o udzielenie odroczenia wypłat, wyznacza się termin na 20 grudnia 1929, godz. 11, pokój 23 tutejszego Sądu do rozpoznania sprawy. Wierzycieli wzywa się by przybyli na powyższy termin celem udzielenia Sądowi wyjaśnień. Poznań, dnia 22 listopada 1929 r. nw 5527 Sąd Grodzki 2a.

Na wniosek firmy Drukarnia Poznańska Sp. Akc. w Poznaniu, ul. 27 Grudnia 5, udziela się odroczenia wypłat na przeciąg 3 miesięcy i to od 20 listopada 1929 do 20 lutego 1930. Nadzorcą sądowym mianuje się Feliksa Biedzińskiego z Poznania, Strusia 8. Poznań, dnia 20 listopada 1929 r. nw 5523 Sąd Grodzki 2a.

Na wniosek firmy Arnold Asch z Poznania, ul. Wielka 6, udziela się odroczenia wypłat na przeciąg 3 miesięcy i to od dnia 22 listopada 1929 do 22 lutego 1930. Nadzorcą sądowym mianuje się adwokata Dr. Kuryłowicza, Poznań, Skarbowska 5. Poznań, dnia 22 listopada 1929 r. nw 5522 Sąd Grodzki 2a.

2. K. 1/28. PRZETARG PRZYMUSOWY. Nieruchomość położona w Gulczu, powiat Czarnków i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu, zapisana w księdze gruntowej Gulcz, tom II, wykaz L. 55, na imię Sylwestra Surmy, zostanie dnia 17 stycznia 1930 r., o godzinie 9 przed południem wystawioną na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie pokój nr. 14. Nieruchomość składa się z domu mieszkalnego i zabudowania. Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 27 kwietnia 1928 r. Niniejszem wzywa się wszystkich, którym przysługują w chwili zapisania wzmianki o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, aby się z nimi zgłosili najpóźniej w dniu przetargu, przed wezwaniem do wnoszenia ofert, i prawa te uprawdopodobnili, gdyby wierzyciel im przeczył. W razie niezastosowania się do powyższego wezwania, prawa te przy oznaczeniu najniższej oferty nie zostaną wcale uwzględnione a przy rozdziale ceny kupna dopiero po rozszczeniu wierzycieli i innych prawach. Zaleca się na dwa tygodnie przed terminem podać na piśmie albo do protokołu sekretarza sądowego dokładne obliczenie swych roszczeń w kapitale, odsetkach, kosztach wypowiedzenia i kosztach sądowego dochodzenia swych praw, oraz oznaczyć pierwszeństwo, którego się żąda. Tych, którym służy prawo przeciwnienia się przetargowi, wzywa się, aby przed udzieleniem przybycia targu postarali się o umorzenie lub zawieszenie postępowania, gdyż inaczej prawo ich odnosić się będzie zamiast do nieruchomości, tylko do uzyskanej ceny kupna. Wiele n/Not., dnia 7 listopada 1929 r. nw 5525 Sąd Grodzki.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych: 1-lamowy milimetr 60 groszy

Znak oferty (na przykład: z 18924, n 2735, d 1790 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10

Napisowe słowo (tusto) 30 groszy, każde dalsze słowo 20 groszy, 5 liczb = jedno słowo i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

1 SPRZEDAŻE

Kwiaty

do sukien balowych poleca Bandel, Piekary 1, skład kapeluszy. Pw 6951-48,82

Pajace

lalki stylowe, poduszki poleca Bandel, Piekary 1, skład kapeluszy. Pw 6952-48,79

Abazury

najmniejsze wykonuje Bandel, Piekary 1, skład kapeluszy. Pw 6953-48,80

Kapelusze

przerabia i poleca żalobne Bandel, Piekary 1. Pw 6954-48,81

8 1/2 złotego

kosztuje nadal serwis do kawy porcelanowy, 30 złotych, serwis obiadowy, porcel. 6 osób, 55 złotych, serwis obiadowy, porcel. 12 osób, 28 złotych 1/2 tuzina noży i widelcy Alpaka. Pieczęć żelazna wyjątkowo tania, lecz tylko w Hurtowni Porcelany, Wronecka 24, w podwórzu. zdw 77 085

Dom

10 ubikacyjny przy stacji kolejowej, czynsz miesięczny sto zł na sprzedaż. Adres Kurjer zdw 77 071

Piekarnia

z obszernym mieszkaniem w wielkiej wsi kościelnej, szkoła w miejscu, bez konkurencji, z powodu choroby do oddania. Zgłoszenia do Kurjera zdw 77 081

Naprawa lalek

oraz zabawki w wielkim wyborze na czas gwiazdkowy poleca „Papier-Zabawki”, św. Marcin 64

Piekarnia

w dużym mieście w Poznaniu w pełnym biegu z powodu likwidacji do sprzedania za 13.000. Informacje: Nowaczewski, Marszałka Focha 32, II, lewy wchód zdw 77 095

Mebel

w wielkim wyborze na dogodnie spłaty poleca K. Bakóš, ul. Wielka 12. Odstawiam własnym samochodem. zdw 71 185

Pianino

koncertowe. Skryta 8, III. zdw 76 715

Frotery

Universum o miłym, żywicznym zapachu, biały i żółty do parkietów, z dodatkiem farby do podłóg malowanych oraz płynny a la zagraniczny są chlubą polskiego przemysłu chemicznego. Drogerja Universum - Poznań, ul. Fr. Ratajczaka 38. Pw 7179-46,190

3 wózki

do transportowania towarów. Reklamowy z blachy 2 kolowy wózek, 4 kolowy z drzewa do przewożenia towarów na targi, ręczny wózek 2 kolowy, drewniany za bezcen do nabycia. - Ignatowicz, Jesuicka 4. zdw 77 224

Lóżecko

dziecięce sprzedam. Majchrzak, Staszica 24, II, w podwórzu. zdw 77 188

Parcele

pod wille przy Aleji Wielkopolskiej oraz Grudzienskiej korzystnie. Zgłoszenia Poznań, skrzynka pocztowa 54. zdw 76 640

Zabawek

wózekków, lalek, ubranek, wybór. Świątek dziecięcy, Kraszewskiego 11.

Powózki
na gumach w bardzo dobrym stanie sprzedam. Wiadomość: ul. Grunwaldzka 30, koszarzy 7 pułku strzelców konnych, kancelaria Dłwa pułku. zdw 76 635

Skład
sprzedam, całkowicie urządzeniem konfekcyjnym przy Starym Rynku. Cena 20 000 zł. Oferty Kurjer zdw 76 705.

Motor
nowy, 7½ k. m. na zmienny prąd 220/380 Volt. 1420 obrotów, system „Siemens” z rozrusznikiem, tania do sprzedania Lewandowski, pl. Sapieżyński 2a. zdw 76 994

Filtr
osący z 8 workami, używany. w dobrym stanie, na sprzedaż. — Oferty Kurjer zdw 76 950.

Mam
do oddania większą ilość świerków (choinek). Oferty proszę przesać do Kurjera pod zdw 76 949

Składnice węgla
sprzedam 9.000. Oferty Kurjer zdw 77 266

Fortepian
krótki na sprzedaż. Gdzie? wskazać Kurjer zdw 76 947.

Jadalnię
dębowa solidna, bogato rzeźbiona sprzedam tania. Bukowska 9, stolarnia. zdw 76 942

Meble kuchenne
używane tania Bukowska 9, stolarnia. zdw 76 941

Na
sprzedam 2 opony marki Opel i 1 wąż za 200 zł. Wiśniewski, młeczarnia, Dolsk. zdw 76 938

Bilard
używany zaraz na sprzedaż. Ul. Kolejowa 53, restauracja. zdw 76 934

Sprzedam
dom Poznaniu, lub zamienię na gospodarstwo. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer zdw 76 932.

Młyn
sprzedam wodno-turbinowy i 580 m. ziemi, z inwentarzem żywym i martwym za 260 000. Wiadomość Kurjer Poznański zdw 77 005

Dorożka
samochodowa ze stałą koncesją na sprzedaż. Mylna 40, garaże Jakubowskiego. zdw 76 944

Willa
7 pokojowa, ogród. Swarzędz, sprzedam. Cena 35 000 zł. Oferty Kurjer zdw 77 043.

Samochód
Ford Iandolet r. 27, za 1.900 zł sprzedam. Zgłoszenia Kurjer zdw 77 062

Piesek
vincerek maltański, roczny, mały, biały, jedwabisty, prześliczny, do sprzedania. Ratajczaka 40, sklep wiejski. zdw 77 054

W Puszczykównku
sprzedam parcele tania, szybko decydującemu. Kramarska 8 (skład). nw 7 837

Dubeltówka
16. Sauer, w bardzo dobrym stanie, specjalnie na zajęcia, do sprzedania. Wodna 17/18, I. prawo lub skład. rw 7 831

Szpica
białego, bardzo czujnego, sprzedam. Chełmońskiego 4, IV. pr., prawo. zdw 77 024

Dom
w Witkowie, 5 pokoi, kuchnia, kompletne zabudowania, 3 morgi roli, nadający się na każde przedsiębiorstwo lub emeryta, korzystnie na sprzedaż. Zgłoszenia Kurjer zdw 77 013.

Sprzedam
z powodu starości piekarnię z urządzeniem, składem i mieszkaniami, ewent. na inne przedsiębiorstwo. Zgłoszenia piekarnia, Wielka 17. zdw 77 065

Tanio
się ubierzysz, umiłowiesz w Domu Komisowym św. Marcina 78a. Pw 6 630-1

Meble
nowe i używane poleca po najtańszej cenie Rapp, Podgórna 6. zdw 71 595

Dom
przy Poznaniu 5 ubikacji sprzedam, wpłaty od 5.000—7.000 złotych. Argus, Poznań, Piekary 18. zdw 77 125/6

Platforma
trolwaga) jak nowa, osie patentowe, 40—60 ctr., na sprzedaż. Św. Marcin 46. zdw 77 162/3

Coupe
6 landauerów, 6 powozów półkrytych, samopojazd (Paethon), 4 konie, szory na sprzedaż. — Św. Marcin 46. zdw 77 164/5

Singera
maszyny, okragie czolenko, lustro salonowe sprzedam. Poznańska 38, III., lewo. zdw 77 063/4

Garsonki
Golfy, Pullovery, Jumpry, welne kupisz najtaniej w Warszawskim Składzie Fabrycznym, Poznań, Wielkie Garbary 40. Kw 1 197-8

Na raty!
Za gotówkę taniej, meble suche, w centralnie ogrzewanych magazynach Stanikowskiego, ulica Woźna 12 (Butelska). bpw 1003/4

Pończochy
Bemberega od 4,85 zł, Fildecosse welniana, w olbrzymim wyborze, bogaty asortyment deseni i kolorów najtaniej w Warszawskim Składzie Fabrycznym, Wielkie Garbary 40. Kw 1 195-6

Biżuterje
Perły, kolczyki, diademy, paski złote, szale, apaszki, ostatnie nowości, kupisz najtaniej w Warszawskim Składzie Fabrycznym, Wielkie Garbary 40. Kw 1 193-4

Sypialnie
okazyjnie wyprzedaje Stolarnia, Wielkie Garbary 41. zdw 77 078/9

Maszynę
damską i krawiecką Singera — sprzedam. Warsztat Mechaniczny, Kraszewskiego 5. zdw 77 133/4

Pończochy
piękne, dobre, tanie. — A. Szymański, Poznań, św. Marcin 1. specjalny skład pończoch. Kw 1178/9

Meble
na dogodnych warunkach spławy, gotówka wysoki rabat, olbrzymi wybór. Marcin Zytkowski tylko Chwaliszewo 5. bpw 902-3

Skład
kolonialny z mieszkaniem. Adres Kurjer zdw 77 084

Plaszczki
dziecięce podłotkowe i mundurki tania Hurtownia, Rybaki 10, II. Pw 6 940-44,12

5 KUCHNIA

Przy Zwierzyńcu
kupię grunt budowlany. Oferty Kurjer zdw 76 317

Biedermeier
meble salonowe pojedynczo lub salon w całości kupię. Oferty Kurjer zdw 76 316

Lampy
elektryczne kilkopłomienne okazjnie kupię. Oferta, cena Kurjer zdw 76 742

Parcele
kupię 1 000—1 500 mtr. 5—8 zł. — Oferty Kurjer zdw 76 823

Skrzynie
używane w bezgannym stanie kupuje firma Gaede, św. Wojciech 29, tel. 41-27. dw 2 936

Zniszczone
pianino kupię. Zgłoszenia Kurjer jw 3 054

Ubranie
średni wzrost kupię. Zgłoszenia Kurjer zdw 76 995.

Kupię
kolonjalkę, skład cukierków, lub galanterijny z mieszkaniem do 5 tysięcy złotych. Propozycje: Kurjer zdw 76 951.

Pianino
zaraz kupię. Oferty Kurjer zdw 77 046

Kupię dobrą bibliotekę
jak wygram na loterii, narazie pożyczam wszystkie nowości z wypożyczalni Dippia, Plac Wolności II, naprzeciw Policji. nw 4976

Kupię
używaną maszynę do pisania. — Zgłoszenia z podaniem warunków Kurjer zdw 77 136

Kupię
samochód kryty 4—6 osobowy, mało używany. Oferty Kurjer zdw 77 183

Kupię
używaną karoserję krytą lub nasadzkę do Chevroletu. Zgłoszenia Agencja Wronki. nw 5612

Kupię
używany samochód półciezarowy od ½ do ¾ tonny, nowoczesny Ford wzgl. Chevrolet, lecz w dobrym stanie. Szczegółowe oferty Agencja Kurjera Poznańskiego Gniezno 522. nw 5609

Wannę
na biegunach (Schaukelwanne) kupię. Oferty z podaniem ceny Kurjer zdw 77 242

Kupuję
za gotówkę meble wszelkiego rodzaju rzeczy. Dom Komisowy Podgórna 2. Pw 4 946

6 KAMIENICE
Sprzedam
kamienice 1-piętrowa ze składem zaraz, 33 000 zł, wpłata wedle umowy. Zgłoszenia Agencja Kurjera Poznańskiego, Gniezno 521. nw 5 598

Zamienię
dużą kamienicę w Poznaniu na taką samą w Niemczech. Zgłoszenia Kurjer zdw 76 982.

Kamienicę
komfortową, czynsz roczny 10.000, cena 100.000, wpłaty 60.000 sprzedam Tomczak, Poznań, Wierzbicice 31. zdw 77 172

Kamienicę
komfortową sprzedam z powodu wyjazdu 95.000, wpłaty 40.000. — Baumgartner, plac Sapieżyński 2 a. zdw 77 230

Kamienica
dochód 7.000, cena 55.000, wolne mieszkanie. Jańkiewicza, Poznań, Fredry 6. Kw 1216

PIENIĄDZ
10.000 zł
na I. hipotekę na dom poszukuje. Zgłoszenia do Kurjera zdw 76 927

Pożyczki
1 500 zł poszukuje, wysoki procent, gwarancja zapewniona. — Oferty Kurjer zdw 76 976.

200.— złotych
pożyczki na 2 miesiące poszukuje. Oferty Kurjer zdw 76 950.

Spółnik
lub spółniczka z udziałem pracy i wkładem zł 2 do 4 tysięcy do dobrego przedsiębiorstwa poszukiwani. Oferty do Kurjera zdw 76 952

80 000.—
zł w złości, hipoteka pierwszorzędna, płatna za rok po 12 proc., zaraz do sprzedania z damnem. Zgłoszenia Kurjer zdw 76 931.

Weksle
najwyżej trzymiesięczne, wykazujące conajmniej jedno ogólnie znane pierwszorzędne źródło kupuje. Oferty podające kwoty, wszystkie podpisy, terminy płatności Kurjer zdw 77 023.

15 000 zł
wypożyczę na I. hipotekę kto odnajmie 3 pokojowe mieszkanie. Warunki, procent Kurjer zdw 77 016

Wspólnika
do autobusu od 5.000 cichego lub czynnego przyjme. czysty zysk 100 dziennie przypada. Oferty Kurjer zdw 77 175

Wypożyczam
gotówki po 2000 tys., warunki i procent. Oferty Kurjer zdw 77 010

200—300
pożyczki poszukuje na zastaw urzędnik państwowy znajdujący

8 DO WYNAJECIA
Komfortowe
6 pokojowe mieszkanie wynajmie gospodarz od grudnia. Pośrednicy wykluczeni. Zgłoszenia Kurjer zdw 76 893

Plac Wolności
oddam spiesznie pokój próżny, ewtl. na biuro. światło elektryczne, centralne ogrzewanie. Kurjer zdw 76 786

Odstąpię
dwa pokoje, kuchnię, meble, parter. Oferty Kurjer zdw 76 587

Mieszkanie
2 pokoje, trzeci mniejszy, łazienka, kompletne umeblowanie sprzedam 8 000. Obejrzeć od 5. Adres Kurjer zdw 76 997.

2 pokoje
na lokal biurowy od 1. 1. 30 do wynajęcia. Laube, Wielkie Garbary 33, I. zdw 76 930

Pokój
wyzdierżawie na biuro, I. piętro. Tomczyk. Wroniecka 13. rw 7 836

Przyjmę
małżeństwo na stancję, używaniem kuchni. Gen. Prądzyńskiego 45, II. prawo. zdw 77 145

Mieszkanie
pokój włącznie kuchni meblami 850. Poznańska Informacja, Fredry 1, II. zdw 77 184

Mieszkanie
za czynsz od 1—7 pokojowe wskaże Jańkiewicza, Fredry 6. Kw 1213

Pokój
i kuchnia, dwuletnia wydzierżawa zgóry 1.000 złotych wydzierżawia Argus, Poznań, Piekary 18. zdw 77 127/8

Mieszkanie
3 pokoje, kuchnia, w śródmieściu wskaże Biuro Handlowe, Romana Szymańskiego 1. zdw 77 259

Mieszkanie
3 razy dwunokojowe za dzierżawę odda „Warta”. Sew. Mielżyńskiego 28. zdw 77 217

9 SZUKA MIESZK.
Poszukuje
3—4 pokojowego mieszkania, w placu dzierżawę na dłuższy czas. Zgłoszenia Kurjer zdw 76 989.

Mieszkania
od 3 pokoi wzyż lub dzierżawy willy poszukuje. Zgłoszenia Kurjer zdw 76 961.

Starsze
małżeństwo poszukuje mieszkania izbę i kuchnię, czynsz za 3 lata zgóry, wprost od gospodarza. Zgłoszenia W. Wojtkowiak, gospodarz, Piątkowo, powiat poznański. zdw 77 015

Mieszkania
pokojowego z kuchnią poszukuje. Czynsz placę zgóry. Adres Kurjer zdw 77 070.

Mieszkania
od 3 pokoi w zwyż poszukuje. — Czynsz zaplać zgóry. — Oferty Kurjer rw 7842

Próżnego
pokojowego poszukuje, czynsz zgóry. Oferty Kurjer zdw 77 202

10 ZAMIANA MIESZKANIA
Gniezno — Poznań
zamienię 5 pokojowe mieszkanie I. piętro w śródmieściu w Gnieźnie na 2 lub większe w Poznaniu Zgłoszenia Kurjer zdw 77 170

11 POKOJE UMEBL.
Miesięczne
pokoje wynajmuje hotel Francuski. zdw 76 297

Pokój
do wynajęcia. Kilińskiego 13, front, II., prawo. zdw 76 517

Panie
na wspólny pokój przyjme zaraz. Polna 33, parter. zdw 76 575

Pokój
zaraz lub 1. 12. duży, elektryczność, łazienka, telefon. Wypiańskiego 18, II., ogładać 4—7. zdw 76 632

Ładny
pokój, światło elektryczne, solidnemu, inteligentnemu panu od 1. 12. Matejki 1, II. zdw 76 674

Próżny pokój
(centrum) wynajme 2 osobom inteligentnym całoz. utrzymaniem 400 zł mies. światło elektr., telefon, łazienka. Oferty Kurjer zdw 76 759

Pokój
umeblowany dla pana od 1. 12. Żupańskiego 2a, III., lewo. zdw 76 897

Lepszy
pokój Kopernika 5, III., lewo. zdw 77 004

Pokój
dla 2 panów. Małe Garbary 14, II., lewo. zdw 77 001

Pokój
wolny 1. 12. Czesława 17a, parter, Klimińska. zdw 76 992

Pokój
umeblowany inteligentnemu panu wynajme. Rutkowski, św. Czesława 8, parter. zdw 76 983

Pokój
z używaniem fortepianu od zaraz Żupańskiego 20, parter, lewo. zdw 76 979

Pokój
umeblowany oddam jako procent za pożyczkę 1 500 zł. Oferty Kurjer zdw 76 977

Pokój
z elektrycznym oświetleniem, z łazienką, wydzierżawie. Marynarska 17, II. p. zdw 76 970

Pokój
umeblowany do wynajęcia od 1. 12. 29. Sew. Mielżyńskiego 25 a, III., Dzikowska. zdw 77 203

Pokój
umeblowany wynajme. Półwiejska 11, front, II. lewo. zdw 77 143

Pokój
dla dwóch osób. Górna Wilda 17 I., lewo. zdw 77 142

Przyjmę
jednego inteligentnego pana na ładny, frontowy pokój z niekrepującym wejściem od pierwszego. Lütkehöfner, Górna Wilda 41. zdw 77 137

Pokój
wspólny dla panów. Mostowa 14 Łuszczeńska. zdw 77 152

Przyjmę
dwie panny na wspólny pokój od 1. Działyńskich 3, podwórze, parter, lewo. zdw 77 150

Pokój
z pianinem wynajme. Szwańcarska 23, parter, lewo. zdw 77 149

100 zł
z całym utrzymaniem pokój wspólny, pościel własna, Wielkie Garbary 16, III. zdw 76 963

Pokój
frontowy wynajme. Poznańska 8/10, IV. pr., Gremlicowa. zdw 76 945

Inteligentnej
solidnej osobie oddam duży pokój z wygodami i ogrzewaniem centralnym. Ul. św. Józefa 5, II. pr. zdw 77 006

Pokój
do wynajęcia. Św. Wojciech 21, II., lewo. zdw 77 037

Pokój
dla panów. Focha 32, II., lewo. zdw 77 034

Pokój
centr. ogrzewanie, utrzymanie, wynajme 1 lub 2 osobom. Dabrowskiego 23, III., prawo. zdw 77 032

Ładny
pokój dla inteligentnego pana. Szewska 15, II. prawo. zdw 77 154

Pokój
umeblowany z elektrycznym oświetleniem i centralnym ogrzewaniem dla jednego względnie dwóch panów do wynajęcia od 1. 12. ul. Matejki 40/41, wysoki parter, prawo. zdw 77 148

Ogrodowa
19, III. lewo. pokój słoneczny odnowiony, utrzymanie. zdw 77 171

Przyjmę
2 panienki na pokój. Włodarczak Grobla 17 zdw 77 180

Pokój
wspólny niekrepujący u starszej osoby, używaniem kuchni, jednej pani lub spokojnemu małżeństwu. Wskaże Kurjer zdw 77 169

Pokój
wynajme 2 panom lub młodemu małżeństwu bezdzietnemu, używaniem kuchni. Niegolewskich 14, podwórze, I. piętro, mieszkanie 21. zdw 77 158

Frontowy
pokój solidnym panom. Kanałowa 6, parter, prawo. zdw 77 060

Pokój
parterowy, umeblowany, niekrepujące wejście, przy inteligentnej rodzinie, dla jednego lub 2 panów. Adres wskaże Kurjer zdw 77 058

Pokój
na 2 osoby. Marszałka Focha 36, Winowicz. zdw 77 051

Pokój
dla dwóch inteligentnych panów do wynajęcia. Krzyżowa 2, II., lewo. zdw 77 052

Ładny
pokój, używalność kucharki. Spokojna 27, II., front. zdw 77 012

Pokój
inteligentnemu panu wynajme. Szwańcarska 19, wysoki parter, prawo. zdw 77 017

Pokój
dla dwóch inteligentnych panów Szamarzewskiego 26 a, I. prawo. jw 3055

Umeblowany
pokój. Grotgera 2, IV. zdw 77 157

„Informator” poleca
pokoje umeblowane dla panów, pań, małżeństw Ratajczaka 15. zdw 77 179

Pokój
z 2 łóżkami wynajme. Przybylska Traugutta 5. zdw 77 177

Pokój
elegancki na 2—3 osoby z całym utrzymaniem od 1 grudnia wynajme. Grunwaldzka 17, I. zdw 77 174

Pokój
umeblowany wynajme spokojnej pani. Kreta 4, I. piętro, prawo. zdw 76 282

Przyjmę
inteligentną panienkę na wspólny pokój. Mickiewicza 15, parter, lewo. zdw 76 283

Pokój
umeblowany dla 2 panów. Majchrzak, Staszica 24, II. w podwórzu. zdw 77 187

Pokój
balkonowy dla dwóch pań (6w) od 1. do wynajęcia. Maleckiego 32, III. pr., lewo, duża brama. zdw 77 186

Pokój
umeblowany frontowy dla pana wynajme. Szewska 9, II. Kaczmarek. zdw 77 112

Przyjmę
inteligentną panienkę na wspólny pokój. Mickiewicza 15, parter, lewo. zdw 77 100

Pokój
umeblowany 2 panom 1. 12. wynajme. Roszyk, Fabryczna 35 b, front. zdw 76 978

Pokój
duży frontowy umeblowany, elektryczność dla 1—2 osób, niekrepujący. Stary Rynek 53/54, III., wejście ul. Jezwickiej wprost. zdw 77 056

Niekrepujący
pokój umeblowany z elektrycznym oświetleniem na 2 osoby zaraz do wynajęcia. Grunwaldzka nr. 5, I., prawo. zdw 77 075

Mały
pokój panu Horn, Czesława 17, III. zdw 77 093

Wspólny
ładny pokój oddam. Strzelecka 31 II., lewo. zdw 77 176

Pokój
wspólny dla pana. Bielawska. Łąkowa 13, II. pr. zdw 77 139

Pokój
wynajme 2 panienkom. Pościel
podatana. Hadyniak, Woźna 11,
zdw 77 252

Pokój
ładny wynajme inteligentnej o-
sobie. Bukowska 23, I, lewo.
zdw 77 255

Salonik
frontowy, elektryczność, solidnej
osobie od 1. wynajme. — Waty
Król. Jadwigi 1, II, lewo.
zdw 77 261

Pokój
umeblowany, światło elektryczne,
osobne wejście, dla dwóch pa-
nów. Baczykowska, Aleje Mar-
cinowskiego 23. zdw 77 231

Pokój
z 1. względnie 2 łózkami wynaj-
me. Poplińskich 12 a, II, prawo.
zdw 77 268

Pokoik
wynajme zaraz. Fr. Ratajczaka
11 a, 6 wejście III, prawo.
zdw 77 198

Pokój
elektryczność 2-3 osobom, utrzy-
maniem, bez. pościel pożądana.
Małeczkiego 19, I, lewo.
zdw 77 197

Pokój
dwuosobowy umeblowany wynaj-
me. Wierzbicice 26, III., prawo
zdw 77 209

Pokój
dla pań zaraz. Piekary 8 a, par-
ter, front. zdw 77 207

Pokój
umeblowany do wynajęcia, z elek-
trycznym światłem i łazienką.
ul. Spokojna 25 a. zdw 77 206

Pokój
umeblowany 1 lub 2 osoby. Dal-
kowskiego, Gen. Umińskiego 24, par-
ter, prawo zdw 77 214

Pokój
umeblowany dla 2 panów lub
bezdzielnym małżeństwu wynaj-
me, gaz, kuchnia, osobne wej-
ście. Zgłoszenia Gen. Umińskiego
24, I Wegner zdw 77 210

Przyjmę
skromną panią na wspólny
pokój. Adres Kurjer zdw 77 216

Pokój
wynajme tania. Strumykowa 10,
Kaczmarek. zdw 77 272

Pokój
dobrze umeblowany (telefon) wy-
najme. Ratajczaka 40, pensjonat
zdw 77 267

12 SZUKA POKOJU

Za
wielkim wynagrodzeniem pokoju
lub 2 na czas krótki poszukuje.
27 Grudnia 5, II, wzrost.
zdw 76 877

Gabinet
z telefonem i przyległą sypialnią
tylko wytwornie urządzone po-
szukuje. Zgłoszenia Kurjer
zdw 76 845

Eleganckiego
wygodnego pokoju poszukuje in-
teligentny ziemianin u osoby sa-
motnej. Szczegółowe oferty Ku-
rjer zdw 77 003.

Małżeństwo
bezdzielnym poszukuje skromnego
pokoju, przyjmie ewentl. posługę,
portierstwo. Oferty Kurjer
zdw 76 990

Studentka
szuka pokoju w śródmieściu z u-
żywaniami pianina od 1. 12, ew.
udzieli korepetycji. Zgłoszenia
Kurjer zdw 77 269

Krawcowa
poszukuje pokoju z użyciem
kuchni, bliżej śródmieścia, ewen-
tualnie jeden duży pokój a salonik
wspólny od 15-12. Zgłoszenia
Kurjer zdw 77 155

Kupiec
poszukuje pokoju ładnie umeblo-
wanego, zupełnie z niekrepują-
cym wejściem, śródmiasto, od 15.
12. Odpowiedź z ceną Kurjer
zdw 77 008

Pokój
na biuro potrzebny od 1. 12. Par-
ter, osobne wejście, telefon, śród-
mieście lub aż Larz. Oferty Ku-
rjer zdw 77 036

Pan
poszukuje pokoju niekrepującego
do 60 zł. Oferty zdw 77 029.

2 studentki
poszukują pokoju na dogodnych
warunkach, względnie za lekcje.
Oferty Kurjer zdw 77 027.

Szukam
pokoju za 45 zł. Kurjer
zdw 77 050

Małego
pokoju umeblowanego poszukuje
młody mężczyzna. Oferty Kurjer
zdw 77 073

Poszukuje
dobrze umeblowanego pokoju w
śródmieściu z wejściem z klatki
schodowej od 1. 12 29 r. Cena do
umowy. Oferty proszę składać
do Kurjera zdw 77 074.

Małżeństwo
bezdzielnym szuka pokoju umeblo-
wanego od 1. 12. Oferty z warun-
kami pod zdw 77 076

Pokoju
śródmieściu lub okolicy od 1. 12.
poszukuje pan. Warunek: nie-
krepujący. Zgłoszenia z ceną Ku-
rjer zdw 77 135

Panna
z własną pościelą poszukuje czy-
stego pokoju w centrum ewentl.
obiadami. Oferty Kurjer
zdw 76 958

Wspólnego
pokoju umeblowanego, skromne-
go poszukuje pan od 1. Oferty
Kurjer zdw 76 760

Piekarnia
skład oraz dwa pokoje i kuchnia
na przedmieściu Poznania do wy-
dzierżawienia. Zgłoszenia Kurjer
zdw 77 022

Poszukuje
dzierżawy strzelnicy zaraz, ewen-
tualnie od 1. 1. 30. Zgłoszenia
Kurjer Poznański zdw 76 624.

22 ROZMAITE
Futra
damskie i męskie wszelkiego ro-
dzaju przerabiam, wykonanie
pierwszorzędne według miary so-
lidnie i tania. Warszawski Salon
Mód. Willman. Matejki 51.
zdw 75 819

Krawcowa
wykonuje suknie bardzo tania.
Diana. Wielkie Garbary 39.
rw 7827

Darmo udziela porad
prawnych biuro Procesow-
we, Poznań, Podgórna 7
oraz załatwia wszelkie sprawy
sądowe, podatkowe, majątkowe,
hipoteczne, wekslowe, itp. szyb-
ko i tania. zdw 77 140/1

Samochód
do oddania na tury. Rakowski,
Dębrowskiego 70, telefon 62-87.
zdw 77 260

Obiady
dobre na czystym masle na abo-
nament wydaje. Adres wskaże
Kurjer zdw 76 851a

Witold Leworski
Wrocławska 36
najtaniej obrazy i oprawa obra-
zów Pw 6 037/8-43.121/2

Kaszel, chrype
u dorosłych i dzieci
usuwa znakomicie
herbata i cukierki
pod nazwą "RAZ-
DWA-TRZY". Ce-
na herbaty 1,25 zł.
cukierków 40 g.
Sprzedają drogerje,
apteki.
Pw 7 081/2-46.70/1

Kto
da studentowi, znajdującemu się
w bardzo krytycznym położeniu,
możność zarobku kwoty 1,500 zł.
Czas i sposób obojętny. Łaskawe
zgłoszenia Kurjer zdw 77 274

Abażury
firany, kapy na łóżka i różne po-
dużki wykonuje przedko i tania.
Sikorska, Mostowa 14a, front IV,
piętro. zdw 75 252

15 UZDROWISKA

Zakopane
Pensjonat „Reduta”, blisko Krup-
ówek. Gorąca woda, łaźnia ła-
zienka, wyborna kuchnia.
np 4947

Jaszczurówka
najwyżej położone uzdrowisko w
Tatrach (posiada jedyną w Pol-
sce radioaktywną cieplicę natu-
ralną) położenie osłonecznione w
centrum lasów świerkowych, idea-
lna miejscowość dla sportowców
i pragnących prawdziwego odpo-
czynku, wspaniałe tereny narci-
arskie i saneczkowe, całoroczna
doga, tania komunikacja auto-
busowa z Zakopanem (3 km)
zarząd uzdrowiska, poczta (Zako-
pane 2) i kościółek w miejscu, drogi
oświetlone elektrycznie, pierw-
szorzędna restauracja, kawiarnia
i najładniejsza sala dancingowa
w uzdrowisku, nowoczesnie urzą-
dzone pensjonaty: Willa „Ta-
trzańska”, Jarczyso, Świątówid,
Leontynówka i t. d. Ceny 25 proc.
niższe od urzęd. cennika zako-
piańskiego. nw 5481

Jaszczurówka
„Willa Tatrzańska”, poczta Zako-
pane 2, nowowbudowany —
pierwszorzędnie urządzone pen-
sjonat, poleca bardzo ciepłe, słoń-
eczne pokoje, cena z utrzyman-
iem i dodatkami 12 do 14 zł. —
Prospekty na żądanie. nw 5479

23 OZENKI

Dla siostrzenicy
mej, wysokiej inteligentnej, ład-
nej blondyny, lat 23, posiadającej
zaraz 50 tys. zł i wyprawę póź-
niej więcej, poszukuje męża. Pa-
nowie inteligentni z prawym
charakterem na dobrym stano-
wisku raczą się zgłosić do Ku-
rjera Poznańskiego zdw 76 600

Panna
lat 25, półsierota, mieszczanka,
posiadająca wyprawę i ewentl.
kilka tysięcy zł. pragnie wyjść
zamaż za kawalera, rzemieślnika
lub urzędnika. Nieanonimowe
oferty z fotografią składać do
ekspedycji Kurjera Poznańskiego
zdw 76 859

Pragnac
ożenić mego przyjaciela, właściciela
majątku ziemskiego i dy-
rektora poważnej instytucji w
Poznaniu, kawalera, w średnim
wieku z wyższym wykształceniem
o miłej powierzchowności, z po-
wodu braku znajomości na tej
drodce poszukuje kandydatki w
wieku ca. 30 lat z odpowiednim
domem i odpowiednim posagiem.
Oferty z fotografią proszę skła-
dać w Kurjerze zdw 76 991.

Kawaler
lat 32 (rzemieślnik), posiadający
3 000 gotówki, pozna panna do lat
23, właścicielkę skromnego przed-
siębiorstwa. Łaskawe oferty Ku-
rjer zdw 76 933.

Kawaler
lat 30, kupiec, ożeni się z panną
lub wdówką, posiadającą własny
skład w intratnym miejscu —
wniose prace 6 000 gotówki (póź-
niej więcej). Zgłoszenia spieszne
Kurjer zdw 77 007.

Panna
lat 34, blondynka, b. nauczyciel-
ka, posiadająca około 20 000 zł o-
raz wyprawę, pozna pana na po-
ważnym stanowisku. Cel matry-
monialny. Sprawa honorowa. —
Zgłoszenia Kurjer zdw 77 061.

Emerytowany
wzwyższy urzędnik, oficer rezerwy,
z własnym mieszkaniem w Pozna-
niu poszukuje inteligentnej wdow-
y, wzgl. starszej panny w celu
matrymonialnym. Najchętniej z
sfer kupieckich albo ziemian-
skich Oferty Kurjer zdw 77 191

24 NAUKA
Akademicki komplet
rozpocynam 29. bm. Przyjme
jeszcze kilka inteligentnych pa-
nienek. Wpisy tylko do piątku
Wala Jennings, Ratajczaka 29,
III, lewo. od 3-7.
Pw 7239-48.56

Tani kurs tańców
półtoramiesięczny 20 zł. Opaliń-
ski, Mielżyńskiego 1, II., 6.30-9.
zdw 76 540

Siódmoklasistka
udziela korepetycji. Zgłoszenia
do Kurjera zdw 76 998.

Korepetytor student
udziela sumiennie lekcji w każ-
dym zakresie. Przygotowuje do
gimnazjum. Zgłoszenia do Kurje-
ra Poznańskiego zdw 76 981.

Szkoła tańców
Stelli Kledeckiej
Pocztowa 29, telefon 33-29. Nowy
kurs uzupełniający 2 12. Lekcje
prywatne każdego czasu.
Pw 7294-48.76

Kto
udzieli psychologji, logiki nie-
mieckiego do matury? — Oferty
Kurjer rw 7841

Szkoła Języków
Marji Romington
Strzelecka 8. zdw 77 251

Kursy
stenografji, pisania na masz-
nach rozpoczynam 3 grudnia. —
Księgowości 2 stycznia. Tyran-
Zaworska, ul. Strzelecka 33.
zdw 76 048/49

Dame
Parisienne diplômée donne leçons
de français et d'anglais. I. Baudet
Grieb, św. Marcina 13, telefon 13-
32-97. Pw 7305-48.89

Matematyka
korepetytorki lub korepetytora
poszukuje się dla uczennicy 7 kła-
sy. Zgłoszenia Kurjer zdw 76 644.

25 MUZYKA

Fortepiany
reparuje, stroje. Przybylski, Kra-
szewskiego 11, drogerja, tel. 61 24.
zdw 77 045

Fortepian
wolny do ćwiczeń. Strzelecka 6,
wysoki parter, Kiełczewska.
zdw 77 035

Potrzebni
zaraz I. skrzypek kapelmistrz z
dużym repertuarem, wioncelje-
sta - jazzbandzista. Reflektuje
się tylko na siły pierwszorzędne.
Oferty „Kino Świątówid”, Toruń
Pw 7239-64.461

Lekcyj
gry skrzypcowej udziela dyplomo-
wana nauczycielka muzyki,
Kaulfussówna, Wilda, Strumy-
kowa 7, III. zdw 76 968/9

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszu-
kujących posady w tej rubryce
obliczamy po jednej trzeciej cenie
drobnych

Piekarz
lat 21, syn piekarza, pragnie
przejść półroczny kurs cukierni-
czy bezpłatnie za wolnym utrzy-
maniem od 1. grudnia. Oferty do
Kurjera Poznańskiego pod
zdw 76 372

Mistrz piekarski
poszukuje pracy. Zgłoszenia do
Kurjera zdw 76 255

Agronom
z wyższym wykształceniem, 12
letnią praktyką w renomowanych
gospodarstwach Wielkopolski, po-
siadający chlubne świadectwa i
rekomendacje, poszukuje stosowne-
j posady. Zgłoszenia Kurjer
zdw 75 799

Książkowa - kasjerka
mająca 4 lata praktyki, pisząca
również na maszynie, poszukuje
posady. Oferty szczegółowe Ku-
rjer zdw 76 352

Pomocnik
branży kolonialnej z ukończoną
5 letnią praktyką, obejmie posa-
dę zaraz lub od 1. 12. Adres
wskaże Kurjer zdw 76 214

400 zł
wypożycze za stałą posadę po-
mocnika gastronomicznego. Ła-
skawe oferty do Kurjera
zdw 76 010

Panna
lat 27, inteligentna, nawskroś
uczciwa, z dobrymi świadectwa-
mi, bardzo lubiąca dzieci, poszu-
kuje posady jako bona, najchę-
tniej na wieś. Oferty Kurjer
zdw 76 694

Panienska
młodsza poszukuje posady jako
ekspedjentka. Zgłoszenia Ku-
rjer zdw 74 681

Trio
(kwartet) pierwszorzędny wolny.
Zgłoszenia Kurjer zdw 75 826

Posady
od 1. 12. do samotnej osoby do
wszelkich prac domowych i po-
mocy w składzie poszukuje. —
Miejscowość obojętna. — Oferty
Kurjer zdw 76 728

Poszukuje
posługi z dobrem gotowaniem lub
bez na cały dzień lub pół dnia,
dobre świadectwa. Zgłoszenia
Kurjer zdw 77 030.

To wiem, że „Kurjer Poznański” jest jedynym pismem, ujawniającem swój nakład w sposób iście europejski — każdy inserent ma możność dowiedzenia się, za co płaci. No, a sukces zawsze pewny! Usłuchaj mej dobrej rady a żalować nie będziesz!

Urzędnik
poszukuje od 1. 12. skromnego,
niekrepującego pokoiku, oświetle-
niem elektrycznym. Cena 40 zł.
Oferty do Kurjera zdw 77 168

Pokoju
ciepłego, niekrepującego na mie-
siąc, dwa, używalności kuchni,
własna pościel, poszukuje star-
sze małżeństwo dorosłym synem.
Rodzina inteligentna, spokojna,
czysta, bez nałogów. Adres Ku-
rjer zdw 77 182

Małżeństwo
bezdzielnym poszukuje skromnego
pokoju, przyjmie ewentl. posługę,
portierstwo. Oferty Kurjer
zdw 76 990

Studentka
szuka pokoju w śródmieściu z u-
żywaniami pianina od 1. 12, ew.
udzieli korepetycji. Zgłoszenia
Kurjer zdw 77 269

Krawcowa
poszukuje pokoju z użyciem
kuchni, bliżej śródmieścia, ewen-
tualnie jeden duży pokój a salonik
wspólny od 15-12. Zgłoszenia
Kurjer zdw 77 155

Kupiec
poszukuje pokoju ładnie umeblo-
wanego, zupełnie z niekrepują-
cym wejściem, śródmiasto, od 15.
12. Odpowiedź z ceną Kurjer
zdw 77 008

Pokój
na biuro potrzebny od 1. 12. Par-
ter, osobne wejście, telefon, śród-
mieście lub aż Larz. Oferty Ku-
rjer zdw 77 036

Pan
poszukuje pokoju niekrepującego
do 60 zł. Oferty zdw 77 029.

2 studentki
poszukują pokoju na dogodnych
warunkach, względnie za lekcje.
Oferty Kurjer zdw 77 027.

Szukam
pokoju za 45 zł. Kurjer
zdw 77 050

Małego
pokoju umeblowanego poszukuje
młody mężczyzna. Oferty Kurjer
zdw 77 073

Poszukuje
dobrze umeblowanego pokoju w
śródmieściu z wejściem z klatki
schodowej od 1. 12 29 r. Cena do
umowy. Oferty proszę składać
do Kurjera zdw 77 074.

Małżeństwo
bezdzielnym szuka pokoju umeblo-
wanego od 1. 12. Oferty z warun-
kami pod zdw 77 076

Pokoju
śródmieściu lub okolicy od 1. 12.
poszukuje pan. Warunek: nie-
krepujący. Zgłoszenia z ceną Ku-
rjer zdw 77 135

Wydzierżawie
pokój 2 panom. Akademicy wy-
kluczeni. Piechota, Wielkie Gar-
bary 39, dom ogorodowy, III,
piętro. Zgłoszenia od 5-7.
zdw 76 955

Młyn wodny
położony przy dworcu nad granicą
niemiecką o przemieśle 120 ctr.,
z nowym urządzeniem, zaraz do
wydzierżawienia, gotówki potrze-
ba 10 000 zł. Oferty Kurjer Po-
znański zdw 76 943.

Odstąpię
zaraz dzierżawę większej skład-
nicy suchej z bocznym kolejąwa
binrem, mieszkaniami dla woźnicy
oraz stajni. Zgłoszenia Kurjer
zdw 77 090

Skład
z mieszkaniem, nadający się na
każde przedsiębiorstwo, w najlep-
szym położeniu do wydzierżawie-
nia zaraz lub 1 stycznia. W. Men-
cel, Kcynia, Poznańska.
zdw 77 080

Wydzierżawie
skład próżny, nadający się na
kolonialkę, najchętniej w woje-
wództwie poznańskim i pomor-
skim. Zgłoszenia Kurjer
zdw 77 220/1

Duży sklep
z przyległą ubikacją, dobry punkt
dotychczas prowadz. z powodze-
niem skład żelaza, nadający się
także na inną branżę zaraz do
wynajęcia ewentl. z mieszkaniem
St. Wojciszek, Krotoszyń.
zdw 77 303

18 OSOBISTE

Unieważniam
weksel na 600 zł blanco, obecnie
w posiadaniu p. Antoniego Mi-
chalińskiego, Poznań, Przecznicza 2 II,
D., a wystawiony przeze mnie.
Weksel ów nie zostanie wykupu-
ny. Katarzyna Hanaszowa, Ró-
żanna p. Gebice, k. Mogilno.
zdw 76 971

21 ZGUBY

Unieważniam
zgubioną w dniu 24 b. m. kartę
tożsamości Dyrekcji Kolei Pań-
stwowych, Poznań, oraz dowód
osobisty Uniwersytetu Poznań-
skiego, Sygulska Cecylja.
zdw 77 072

Zaginął
wilk, ciemny, sierść długa, wzro-
stu niewysokiego. Za podanie
wiadomości na ul. Kreta 11, mie-
szkanie 5, duże wynagrodzenie.
zdw 76 957

Zgubiłem
książeczkę wojskową, kartę mo-
bilizacyjną. Janusz Linke. Pro-
szę o zwrot. zdw 77 265

Obiady
bardzo pożywne wydaje. Kanta-
ka 8/9, w bramie na prawo, III,
piętro. zdw 76 623

Parowa Pralnia
Bielizny „Polonia”
ul. Grunwaldzka 18, telefon 79-56.
Wykonania pierwszorzędne, cen-
y konkurencyjne, dostawa punktu-
alnie w dom, również odbiór na
telefonie z zawezwaniem.
zdw 72 987

Robótki ręczne
rysuje po cenach umiarkowanych.
Jankowska, Stary Rynek 48, II,
bpw 994

Wszelkie
reparacje zegarków oraz napra-
wy wszelkiej biżuterji wykonuje
sumiennie tania firma F. Tar-
kowska, plac Wolności 11 (pod
filarami) Pw 4 941

Bernardyny
młode, czyste rasy do nabycia.
Mechowo, p. Kobylnica.
zdw 76 291

Zawodowy
truciciel szczerów może się zgło-
sić w biurze Magistratu miasta
Szczewa. dw 3002

Paryski Salon Mód
wykonuje pięknie sukienki i
wszelką garderobę damską, św.
Marcina 5, IV, piętro. zdw 76 896

Kregarza
leczącego maseżem kregosłupa a-
dres — kto poda — ewentualnie
za wynagrodzeniem do Kurjera
Poznańskiego zdw 76 972.

Włosów
szatynki, długich, poszukuje. Ła-
skawe oferty z dość grubym
wzorem koloru i długości proszę
adresować zdw 77 039

Poszukuje</

50 — 100 zł
ofiaruje osobie za wskazanie mi jakiegokolwiek bądź pracy. Oferty Kurjer zdw 77 041.

Maszynistka
pisząca biegle na maszynie z ładnym charakterem pisma poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 77 040

Posady
do wszystkich. Wynagrodzenie skromne, od 1. 12. Zgłoszenia do Kurjera zdw 77 031.

Podoficer
kawalerzysta, z pierwszorzędniemi referencjami, dobrze reprezentujący się, inteligentny, trzeźwy, poszukuje od 1. 12. 1929 posady, możliwie z mieszkaniem, stawia kaucję 1000—1500 złotych, ewentualnie wypożyczy. Oferty do Kurjera zdw 77 026.

Gospodyni
sąsiadczyni pani domu, z długoletniemi świadectwami, poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 77 057

Inteligentna
panienka poszukuje posady do 1 lub 2 osób, dzieć lub innego zatrudnienia. Zgłoszenia Kurjer zdw 77 055

Posługaczka
uczcziwa poszukuje posługi na Języcach. Oferty Kurjer zdw 76 053.

Chłopiec
lat 15, uczcziwy, z poważnej rodziny, poszukuje posady do posyłek. Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego Stary Rynek rw 7 832.

100 zł
dam za dobrą i stałą posadę za siofiera w Poznaniu. Oferty Kurjer zdw 77 048.

Inteligentna
panienka poszukuje posady od 1. 12. jako wychowawczyni dzieci, wolnych chwilach zajmie się szyciem i robotkami, miejscowość obojętna. Oferty Kurjer zdw 77 049

Panna
z dobrej rodziny poszukuje posady do dzieci. Oferty Kurjer zdw 77 025

Aptekarska siła
pomocnicza żeńska, z 4 letnią praktyką biegła w recepturze i taks. recent, pragnie zmienić posadę od 1. 1. 1930 r. Łaskawe oferty proszę do Kurjera Poznańskiego zdw 76 926

Kotlarz miedzi
(montaż) lat 25, obeznany we wszelkich pracach wchodzących w zakres swego zawodu oraz budowe aparatów, szuka posady. — Łaskawe oferty Kurjer zdw 76 971

Buifetowa
zamiejscowa, młoda, przystojna poszukuje posady samodzielnej. Oferty Kurjer zdw 76 830

Panienka
z kaucją przyjmie posadę jako buifetowa lub kelnerka. Adres wskazuje Kurjer zdw 76 921.

Ogrodnik
kawaler, wszechstronnie kwalifikowany, z dobrymi świadectwami i referencjami, specjalność prowadzenie inspekt, szklarni, pedzenie warzyw pod szkłem, hodowla kwiatów doniczkowych, poszukuje stałej posady od 1. 1. 30., ewentualnie później. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 76 889

Elektromonter
zmaty poszukuje pracy, zna się na motorach oraz obsłudze centralnej, okolice obojętna. Zgłoszenia Kurjer zdw 77 020.

Pomocnik
krawiecki, starszy, poszukuje zaraz posady. Oferty Kurjer zdw 77 009

Ekspedjentka
z branży cukierkiczej, znająca się na aparacie Ekspresso poszukuje posady zaraz lub od 1. 12. Oferty Kurjer zdw 75 858.

Dziewczyna
do dzieć i lekkich prac domowych z cerowaniem, cośkolwiek szyciem, poszukuje posady zaraz lub 1. 12. Oferty Kurjer zdw 77 009

Urzędnik
z długoletnią praktyką w samorządzie (Mag. i Wydz. Pow.) poszukuje posady. Zgłoszenia do Kurjera pod zdw 77 082

Dziewczyna
młodsza poszukuje posady od 1 grudnia do lekkich prac domowych lub do dzieć. Zgłoszenia Kurjer zdw 77 102

Dziewczyna
lat 19, uczcziwa szuka posady. — Oferty do Kurjera zdw 77 006

Kucharka
poszukuje posady od 1. 12. 29. — Zgłoszenia Kurjer zdw 77 116

Dziewczyna
szuka posady 1. 12., ewentualnie całodziennę posługę. Zgłoszenia Kurjer zdw 77 107

Zawijaczka
do cukierków poszukuje pracy. Oferty Kurjer zdw 77 218

Panienka krawcowa
która ukończyła kurs kroju, poszukuje od 1. 12. 29 pracy w jakiegokolwiek szwalni. Oferty Kurjer zdw 76 790

Gospodyni
z dobrej rodziny, uczcziwa, umiejąca dobrze gotować, przyjmie posadę do wszystkiego zaraz, ewentualnie na wyjazd. Oferty Kurjer zdw 77 215

RYSNIKI HUSZE
WZORY OGŁOSZEŃ REKLAMOWYCH
REKLAMA
ORGANIZACJA POLSKIEJ S.A.
ALEJE MARCINOWSKIEGO 17
TEL. 44-61

Czeladnik
młynarski samodzielny, z bardzo dobrimi świadectwami, obeznany z prowadzeniem filii młyna, szuka odpowiedniej posady. Oferty Ignacy Dassuj, Kruzc, powiat Czarnków, zdw 76 892

Siodlarz - tapicer
działny fachowiec poszukuje miejsca za żonatego w majątku, obejmie także funkcje urzędnika podwzrostowego lub inna. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 76 894

Dyplom.
mistrz młynarski, energiczny fachowiec, obecnie jako nadmłynarz, poszukuje stałej posady od 1. 12. ewent. później przyjmie także posadę magazyniera lub samodzielnego. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera zdw 76 895

Ogrodnik
przyjmie wszelkie prace: zakładania, uprawiania ogródków, obcinanie drzew i opryskiwanie zarazy. Oferty Kurjer Poznański pod zdw 77 225

Gospodyni
szuka zajęcia parę godzin dziennie. Oferty Kurjer zdw 77 178

Osoba
Średni wiek, zaufana, sumienna poszukuje samodzielnej posady, gdzie pani domu brak. Znajomość wszelkiej pracy domowej, szycie, dobrej kuchni, prasowanie. — Świadectwa jaknajlepsze. Oferty Kurjer zdw 77 181

Służąca
samodzielną umiejąca gotować, prać, prasować sztywna bieliznę uczcziwa i rzetelna pragnie obić posadę od 1. 12. 29. u samotnego państwa. Zgłoszenia Kurjer zdw 77 190

Praczką
poszukuje prania. Oferty Kurjer zdw 76 518

Aptekarska
siła techniczna z trzyletnią praktyką, biegła w taksowaniu recept i wszelkich czynnościach aptecznych, zmieni swą posadę. Łaskawe oferty Kurjer zdw 76 570

Kuchmistrz
działny fachowiec poszukuje poszukuje posady ewentl. zaraz. Łaskawe oferty Kurjer zdw 76 648

Freblanka
z praktyką poszukuje posady. — Zgłoszenia Obrebska dla G., Fr. Ratajczaka 13. II. pietro. zdw 76 621

Zbożowiec
Pomorzanie lat 25 zdolny organizator, ze znajomością branży artykułów budowlanych, na kierowniczem stanowisku zmieni posadę z dniem 1 stycznia 1930 r. Pierwszorzędne referencje, na życzenie kilka tysięcy złotych gwarancji. Zgłoszenia Kurjer zdw 74 811

Panienka
lat 20 poszukuje posady za pokojową z szyciem i prasowaniem. Hałaszkiewiczowa, Lwówek, Międzybórz 257. nw 5 599

Panna ziemianka
wychowana klasztoru SS. Niepokalanek, znająca języki: francuski i niemiecki i muzykę, oraz obznajmiona z gospodarstwem domowym poszukuje odpowiedniej posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 77 002

Szofer
kował - słusarz szuka posady zaraz. Zgłoszenia Kurjer zdw 77 192

Praczką
czysta szuka prania. Oferty Kurjer zdw 77 232

Starsza
służąca szuka miejsca 1. 12. do wszystkiego z gotowaniem. Zgłoszenia Kurjer zdw 77 228

Posługaczka
poszukuje pracy na pół dnia. Oferty Kurjer rw 7849

Książkowa
maszynistka, pracująca dotąd w reasekuracji, poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 77 248

Kasjerka - maszynistka
biegła, z 5 letnią praktyką, znająca cośkolwiek język niemiecki i obeznana wszelką pracą biurową, poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 77 247

Praczką
poszukuje prania poza domem 5 zł dziennie. Zgłoszenia Kurjer Stary Rynek rw 7 812/3.

Sierota
uczcziwa i chętna poszukuje posługi na pół dnia. Oferty Kurjer zdw 77 213

Szofer
kawaler, 4 lenia praktyka wstawia 300 zł kaucji, poszukuje stałej posady. Oferty Kurjer zdw 77 211

Polecam
dziewczynę dobrze wychowaną, była w lepszych domach, poszukuje stałej posady od 1. do lekarza lub w lepszy dom, nawskroś uczcziwa, pilna, wzorowa, czysta z gotowaniem. Oferty Kurjer zdw 77 204

Młodsza
fryzjerka (kursistka) poszukuje posady jako początkująca. Zgłoszenia Kurjer zdw 77 000.

Dziewczyna
uczcziwa, czysta, pracowita, z dobrimi świadectwami i samodzielnym gotowaniem poszukuje posady od pierwszego. Oferty Kurjer zdw 76 987

Stenotypistka niemiecka
bardzo biegła poszukuje posady ewentl. w godzinach popołudniowych. Oferty Kurjer zdw 76 986.

Student
poszukuje jakiegokolwiek posady, wymagania skromne. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 76 980

Szofer
maszynista, żonaty, trzeźwy, sumienny, z dłuższą praktyką warsztatową poszukuje posady zaraz może złożyć kaucję, miejscowość obojętna. Oferty Kurjer zdw 76 966

FUTRA spody pod futra, lisy i skóry wszelkiego rodzaju kupuje się NAJTANIEJ w firmie **JOZEF DAWID** Poznań, ul. Nowa 11 i Wrocławska 30. Pw 4991-0.1243

Posługi
lub pomywania. Oferty Kurjer zdw 76 955

Abiturjentka
seminarium poszukuje posady do dzieć. Najchętniej w majątku. Oferty Kurjer zdw 76 954.

Francuzka
rodowita, bardzo sympatyczna, przyjmie posadę do towarzyszenia lub starszej pani. Referencje pierwszorzędne. Mikulla, 27 Grudnia 10. zdw 76 940

Dziewczyna
starsza uczcziwa, znająca dobrą kuchnię, poszukuje posady od 1. 12. 29. Oferty Kurjer zdw 76 967.

Biegła stenotypistka
z długoletnią praktyką adwokacką, pisząca biegle na maszynie, znająca stenografię oraz język niemiecki, poszukuje posady, najchętniej w biurze adwokackim. Oferty Kurjer zdw 76 936.

Służąca
do wszystkiego poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 76 935.

Biuralistka
maszynistka poszukuje jakiegokolwiek posady. Oferty Kurjer zdw 76 929

Posługaczka
poszukuje posługi ewentualnie biura. Oferty Kurjer zdw 77 044

200 — 300 zł
kaucji wstawie przy otrzymaniu jakiegokolwiek posady. Oferty Kurjer zdw 77 042.

28 WOLNE MIEJSCA

Służąca
poleciona pracownią. Adres wskazuje Kurjer zdw 76 946.

Gospodyni
starsza, szwinna, znająca się na kucharstwie i gospodarstwie wiejskim, hodująca drób z zamiłowaniem, robi kapłony, poszukuje odpowiedniej posady w większym majątku od 1. 12. 29 lub później. Łaskawe zgłoszenia uprasza do Kurjera Poznańskiego rpw 7 839

Panienka
do pakowania paczek przy ekspedycji potrzebna, pożądana są świadectwa z branży. Feliks Staszewski, porcelana, kryształy, plastery, Poznań, 27 Grudnia 5. zdw 77 160

Zbożowiec
rutynowany książkowy
z 7 letnią praktyką, lat 23, zna języki polski, niemiecki i francuski w słowie i piśmie, biegly korespondent, obecnie na niewypowiedzianem samodzielnem stanowisku, zmieni posadę od 15 listopada lub później. Zgłoszenia do „Par”. Poznań, Aleje Marcinkowskiego 11, pod 57.22. Pw 7 174-57.22

1.500—3.000
złoty miesięcznie zarabia zdolni zastępcy i substastępcy przy sprzedaży ratalnej obligacy — najnowszym systemem na rachunek powoznego Banku Najwyższa prowizja zdolnym pensja, patent, kolej diety Uwaga! — Ułatwiona sprzedaż — najniższe ceny! Skrupulatne obliczenia prowizyjne Początkujących pouczamy Oferty Lwów, skrytka pocztowa 206. np 5304

Wolne posady!
Kto poszukuje posady, pracy lub ubocznego zarobku przez pracę piśmienną u siebie w domu, niech załącz 50 groszy w znaczkach pocztowych i nadśle swój adres pod: Bojanowski, Czarna Woda (Pomorze). zdw 76 567

Rządca
gospodarczy, kawaler, poszukiwany od 1. 1. 30 r. Kopje świadectw proszę przysłać Kurjer Poznański pod zdw 76 599.

Czeladnik
piekarski z dłuższą praktyką potrzebną. Zgłoszenia: Leszno, ul. Dworcowa 40, piekarnia i cukiernia. nw 5608

Uczni
dobrze poleconych przyjmie w naukę Feliks Staszewski, porcelana, kryształy, plastery, Poznań, 27 Grudnia 5. zdw 77 161

Przyjmie
1. 12. 29, na kurs fryzjerstwa damskiego Zakład. Zgłoszenia Kurjer zdw 77 227

Dziewczyna
do posyłek potrzebna, Marjan Garstecki, fabryka fartuchów, ul. Kozia 19. rw 7844

Służąca
z gotowaniem i praniem potrzebna, ul. Szwajcarska 24. I. pietro, Lwów. rw 7845

Ekspedjentka
tylko z branży potrzebna. Rozmawiaj, interes obuwia. Stary Rynek 93. rw 7846

Wspólnika
sumiennego poszukuje do wyrobów artykułu wszędzie znanego z kaucją 2,000—3,000 zł. Zgłoszenia Kurjer, Stary Rynek rw 7852

Kowalski
pomocnik, młodszy poszukiwany Kuczyński, mistrz kowalski. — Piatkowo, p. Poznań. zdw 77 119/20

Posadę
pomocnika gastronomicznego odstepie zaraz. Oferty Kurjer zdw 77 245

Początkująca
biuralistka z dobrym charakterem pisma, ukończona szkoła handlowa, potrzebna. Zgłoszenia z własnoręcznie pisanym życiorysem od 6—7 wieczorem. — Adres wskazuje Kurjer zdw 77 243

Ucznia
przyjmie zaraz Zygmunta Pa-prycki, mistrz rzeźnicki, Borek, powiat koźmiński. nw 5555/6

Uczni
potrzebny. Poznańska 8/10, piekarnia. iw 3052/53

Ekspedjenta
zdolnego z branży, obeznanego w dekorowaniu okien i pisaniu laktem poszukuje Feliks Staszewski, porcelana, kryształy, plastery, Poznań, 27 Grudnia 5. zdw 77 159

Służąca
potrzebna od 1. 12. W. Plich, św. Marcin 56. zdw 77 205

Panienka
z dobrem wychowaniem i samilowaniem do handlu potrzebna w naukę do lepszego składu. Początkowa pensja 50 zł. Dar wymowy i doskonała pamięć oraz mile obeciście warunkiem. Inne zgłoszenia bez celu. Zyciorys i odpis świadectw gimnazjalnych do Kurjera zdw 77 212

Potrzebny
wolny samotny zaraz z gotówką 300—500. Oferty Kurjer zdw 77 185

Biurowy
uzyska stałą posadę w poważnym przedsiębiorstwie za wypożyczeniem 2—3 000. Gwarancja, procent, dobre wynagrodzenie. Oferty Kurjer zdw 76 853

Szofer
młodszy (prowincji) potrzebny zaraz. Kaucja od 300. Oferty Kurjer zdw 74 637

Nakładaczka
może się zaraz zgłosić. J. Cierniak, zakład graficzny, Poznań, ul. Dąbrowskiego 98. zdw 76 839

Zastępcy losowil
Placimy Wam przeszło 3 raty
prowizji, kosztą podróży, patent. Ze względu na nowość dotychczas nieznaną zapewnione kolosalne zyski! Początkujących pouczamy. Oferty składają: Lwów, Skrytka pocztowa 165. nw 5580

„Krochmal“ w Trzemesznie
zakupuje nadal każdą ilość **ziemiaków fabrycznych** za gotówkę. **KROCHMAL** dw 2992

Uczeń
młodszy z lepszym wykształceniem potrzebny zaraz. St. Barłkowski, Woźna 18. rw 7819

Zaraz
potrzebny uczeń do drogerji połączonej ze składem kolonialnym. W. Chylewski, Jarocin. dw 2 989

Cukiernik
potrzebny od 1 grudnia, który zna się również na wyrobie herbatników. Zgłoszenia Malka, Gniezno, Chrobrego 34, ewentl. zgłoszenia w czwartek, 28 b. m. w Poznaniu u Jarockiego na jeździe piekarszy. nw 5 597

Chłopiec
do posyłek potrzebny, O. Herberg, Małe Garbary 7a. zdw 76 967

Służąca
lub posługaczka poszukuje samotna pani. Adres Kurjer zdw 76 999

Fryzjerka
działna potrzebna. Oferty Kurjer Poznański zdw 76 962.

Skromną
osobę z Kongresówki przyjmie do zajęcia się domem i starszej sio-bej pani. Oferty Kurjer zdw 76 939

Stenotypistka
pisząca biegle na maszynie po polsku i niemiecki potrzebna od 1. 12. do hurtowni win. Zgłoszenia piśmienne z podaniem warunków do Kurjera pod zdw 77 047.

Ucznica
do bufetu potrzebna zaraz. Restauracja „Oaza”, Dąbrowskiego nr. 53. zdw 77 038

Służąca
do wszystkiego potrzebna. Niegołowski 6, I. prawo. zdw 77 033

Gospodyni
młodszej umiejącej dobrze gotować z dobrimi świadectwami poszukuje się zaraz lub 1 grudnia. Oferty tylko pozamiejscowe prosimy skierować do Kurjera pod zdw 77 059

Służąca
do wszystkiego przyjmie. Szewska 12, I. lewo. rw 7 833

Uczeń
do hurtowni potrzebny. Kutner, Wielka 5. rw 7 835

Czeladnik młynarski
i palacz z dobrimi referencjami potrzebni zaraz Zgłoszenia piśmienne: Młyn Parowy, Wygąnow, powiat Koźmin. zdw 77 014

Humor zagraniczny
— Pański lew jest chory?
— Tak — wczoraj się wzdrygał od pracy na przedstawieniu, a żona moja — w chwili uniesienia — ugryzła go w ucho... (Passing Show London) S. F.

ŚNIEG TATRZAŃSKI
NAJSZLACHETNIEJSZY KREM DO PIELĘGNOWANIA CERY
FALKIEWICZ-POZNAŃ

Humor zagraniczny

— Pański lew jest chory?
— Tak — wczoraj się wzdrygał od pracy na przedstawieniu, a żona moja — w chwili uniesienia — ugryzła go w ucho... (Passing Show London) S. F.

Przedpłata na grudzień 1929 r. za oba wydania razem wliczenie tygodniowego dodatku ilustr. „Ilustracja Poznańska” i Nowiny Sportowe” w Poznaniu w eksped. zł 4.00 w agencjach w mieście zł 4.50 z odnośnikiem do domu w Poznaniu zł 4.70 z odnośnikiem przez poczta. Poznaniem miesięcznie zł 4.86 kwartalnie zł 14.58. Pod opaską w Polsce zł 9.00, pod opaską w innych krajach zł 11.00. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą przesyłki w zakładzie strajków i t. p. wydawn. nie odpowiada za dostarczenie piśma a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonej numerów lub odszkodowania.
Ogłoszenia na stronie 6-lamowej 30 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 75 gr. na stronie czwartej 120 gr. na stronie drugiej 150 gr. przed wiadomościami potoczniemi 240 gr. od 1-lamowej milim. Ogłoszenia do wydania wieczornego do godz. 18.30 w nagłych wypadkach do godz. 22 u stroża do wydania słowa napisowe (tłuste) 30 gr. każde dalsze słowo 20 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania wydawnictwo nie odpowiada
Telefony do Redakcji i administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 4072, 2305, w niedziele, święta i nocy tylko 1476 i 3524. — P. K. O. Poznań, nr. 200 149